

gezi isyarı

UMUT
YAYINCILIK

Umut Yayıncılık

UMUT YAYIMCILIK VE BASIM SAN. LTD. ŐTİ

Yönetim yeri: Gureba Hüseyin Ağa Mh. İmam Murat Sk. No: 8/1
Aksaray-Fatih/İstanbul Tel: (0212) 521 34 30 Faks: (0212) 621 61 33
e-posta: umutyayimcilik@ttmail.com Baskı: Yön Matbaacılık
Davutpaşa Cd. 75/2 B 366 Topkapı/İstanbul Tel: (0212) 544 66 34

GEZİ İSYANI

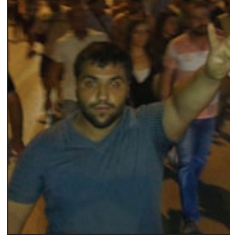
Derleyen: Umut Yayımcılık

Umut Yayıncılık
Haziran 2014

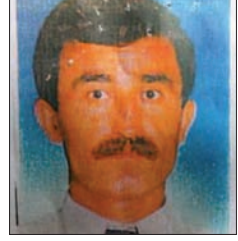
ISBN: 978-975-7919-74-2

Mehmet Ayvalıtış
(2 Haziran 2013)

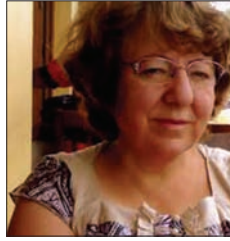
Abdullah Cömert
(3 Haziran 2013)

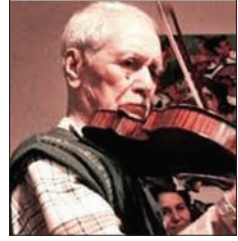
İrfan Tuna
(6 Haziran 2013)

Ethem Sarısülük
(14 Haziran 2013)

Zeynep Eryaşar
(15 Haziran 2013)

Selim Önder
(16 Haziran 2013)

Medeni Yıldırım
(28 Haziran 2013)

Ali İsmail Korkmaz
(10 Temmuz 2013)

**“Biz diz üstüyük
diye büyükler,
bize büyük
gözükürler.
Kalkım ayağa,
dikilelim!” ***

* (“1789 Loustalot Günlüğü”, Lenin, Felsefe Defterleri, Sosyal Yay. s. 22)

Ahmet Atakan
(10 Eylül 2013)

Serdal Kadakal
(13 Eylül 2013)

Hasan Ferit Gedik
(30 Eylül 2013)

Fadime Ayvalıtış
(13 Aralık 2013)

Berkin Elvan
(11 Mart 2014)

Mehmet İstif
(13 Mayıs 2014)

Uğur Kurt
(22 Mayıs 2014)

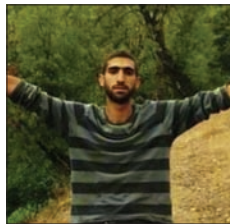
Ayhan Yılmaz
(23 Mayıs 2014)

Elif Çermik
(30 Mayıs 2014)

Hacı Baki Akdemir
(7 Haziran 2014)

Ramazan Baran
(7 Haziran 2014)

Ramazan Ertaş
9 Haziran 2014)

*Mehmet Ayvaltaş, Abdullah Cömert,
İrfan Tuna, Ethem Sarısülük, Zeynep Yaşar,
Selim Önder, Medeni Yıldırım,
Ali İsmail Korkmaz, Ahmet Atakan,
Serdal Kadakal, Hasan Ferit Gedik,
Fadime Ayvaltaş, Berkin Elvan,
Mehmet İstif, Uğur Kurt, Ayhan Yılmaz,
Elif Çermik, Hacı Baki Akdemir,
Ramazan Baran ve
Ramazan Ertay'ın anısına...*

Sunu

Temmuz 2013’de birinci baskısı yayımlanan çalışma, isyan sürecinin ilk günlerinde yapılan değerlendirme yazısı/bildirisini ile sürecin devamındaki kritik dönemeçlerde kaleme alınan yazıların da eklenmesiyle genişletilmiş, yeni bir düzenleme ile **ikinci baskı** olarak okura sunulmuş bulunmaktadır.

Bir yıllık dönem boyunca Gezi İsyanı’yla ilgili onlarca araştırma inceleme eseri başta olmak üzere, öykü, anı ve fotoğraf kitabı yayımlanmış, yüzlerce makale ve değerlendirme yazısı üretilmiştir. Önümüzdeki süreçte bunların çok daha fazlasının ortaya çıkacağı beklenmelidir. Bunun nedeni hiç kuşkusuz Gezi İsyanı’nın ülkemizdeki sınıf mücadelesi açısından son derece kritik bir dönüm noktası oluşturan **etki gücünde** aranmalıdır. Bu gerçeklik, güçler dengesini ve karşılıklı tahkimatı etkilemenin ötesinde, devrim mücadelesine **kattıkları ve kazandırdıklarını** tarif etmektedir.

Zamanla çok daha iyi anlaşılacak ve görülecek olan katkılar, emperyalist-kapitalist sistemin yıkılması için yürütülen ve ufkunu sınıfsız toplum idealinin kuşattığı mücadelenin, başarılı olmasının teminatı bakımından, günümüz gerçekliğinde en çok ihtiyaç duyduğu bilimsel analizlere ışık tutacak bir bilinç sıçraması için **çıkış ipuçları** sunmuş olmalıdır.

Devlet, devrim, sınıf, kitle, parti, eylem birliği, cephe, savaş, mücadele dili, yöntem ve araçları gibi bilimsel sosyalizmin **anahtar kavramlarının** günümüz dünyasının toplumsal gerçekliğinin tahlili ışığında güncellenmesi ve zenginleştirilmesine yönelik nesnel çalışmalara yön verecek düzeyde zengin deneyimler içeren isyan pratiği, derinlikli ve nitelikli çabalara hız verilmesi gerektiğini işaret etmektedir.

Ama hiç şüphesiz Gezi İsyanı’nın altını en kuvvetle çizdiği tarihsel ders; **“pratik, pratik ve daha çok pratik”** olmuştur...

Umud Yayımcılık

İkinci Baskıya Önsöz

“YAŞAMIN ALTIN AĞACI YEŞİL”

“Şimdi bir Marksistin canlı yaşamı, gerçekliğin eksiksiz olgularını hesaba katması gerektiği ve her teori gibi, en iyi durumda yalnızca temel olanı, geneli gösteren, yaşamın tüm karmaşıklığını yalnızca yaklaşık olarak kapsayabilen dünün teorilerine sarılmaması gerektiği tartışmaz gerçeğini benimsemek gerekir.

*‘Bütün teoriler, dostum, gridir, yaşamın altın ağacı ise yeşil’
(Goethe, Faust, Birinci Bölüm)*

(Lenin, 1917, İnter Yay., s. 42)

Bu topraklardaki en görkemli halk hareketlerinden birisi olarak tarihe geçen 2013 Gezi İsyanı’nın Haziran ayı boyunca yükselen ateşi, aradan bir yıl geçmesine karşın sönmemiş, “başlangıç” olma esprisine uygun biçimde devam eden ve çok çeşitli eylem biçimleriyle ilerleyen süreç, tüm mücadele ve direnişlerle **kaynaşan** bir çizgide bugüne kadar gelmiştir.

Bir yıl boyunca gerek Gezi gündemli gerçekleşen eylem pratikleri, gerekse de ülkenin dört bir yanında yürütülen direnişlere kattıklarıyla işleyen **isyan rüzgârı**, yeni bir dönemin açıldığına (hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağına) dair tespitleri haklı çıkarmış bulunmaktadır. Duran insanlardan yeryüzü sofralarına, mezuniyet törenlerinden merdiven boyamalara, forumlardan bostanlara, işgal evlerinden Hewsel Bahçeleri’ne kadar tüm eylemlerde Gezi’nin **bayrağı** dalgalanmıştır.

Gezi'nin **isyan ruhu** sınıf mücadelesinin bütün alanlarına nüfuz etmiştir. Kalekol inşaatlarını, otoyol yapımlarını, "*cami ve cemevi*" projelerini, rüşvet ve yolsuzlukları, seçim hile ve hırsızlıklarını, yeni internet yasa ve yasaklarını, e-bilet uygulamasını, Soma madenci katliamını protesto eylemleri ve direnişlerinde olduğu gibi, işçi sınıfının çok çeşitli grev, işgal ve eylemleri ile 30 Mart, 6 ve 18 Mayıs anmaları, Newroz ve 1 Mayıs kutlamaları Gezi'nin **damgasını** taşımış; "**Her Yer Direniş**" şiarı, "**Her Daim Direniş**" perspektifiyle yol almıştır.

Ve elbette bütün bu eylem ve mücadelelerin bağrında, **269** günlük ölümüne direnişiyse Gezi'nin "**en büyük**" savaşı onuru kazanan **Berkin'imiz**, isyan ateşinin sönmemesinin en büyük **bayraktarı** olmuştur. Ölümsüzlüğe uğurlandığı günlerde onun **çağrısıyla** sokağa çıkan milyonlar, isyan ruhunun yaşadığını göstermişler, yaşatılacağına dair **ant içeren** güçlü bir mesaj vermişlerdir.

Gezi İsyanı'nın hedefindeki sistemin bugünkü efendileri, yedikleri yumruğun etkisiyle sersemledikten sonra bir daha kendilerine gelememiş durumdadır. Sömürü ve zulüm mekanizması "**arıza**" moduna geçmiş, panik ve dehşet içerisinde birbirine düşenler, "*seçim sandıkları*"na sığınmak, faşist terör ve baskıyı koyulaştırmak, her türlü yolu ve yöntemi kullanarak ayakta kalmak için çırpınmaya başlamıştır. Gezi'nin yaşattığı **kâbusun** gerçek değil rüya olduğu nafîle bir çabayla kanıtlanmaya çalışılmaktadır.

1 Mayıs 2014 için Taksim'e (ve Kızılay'a) getirilen "**yasak**" AKP iktidarına son noktanın konulacağı korkusunun eseridir. Her durumda kaybeden olunacağına çaresizliği, tercihi yasaktan yana yapmış, nitekim bu durumda da sokaklar yeni isyanların **güç biriktirdiği** bir direniş sahne olmuştur.

Soma katliamını protesto için geliştirilen eylemler vahşi biçimde bastırılmaya çalışılmış, yüzbinlerin ülkenin dört bir köşesinde sokağa çıkması engellenememiştir. Aynen devam imkânı kalmamıştır. Bu şe-

kilde yönetemeyecekleri açıktır. Hangi biçimde ve kimler eliyle yönetmeye kalkacaklarını görmek için çok beklememiz gerekemeyecektir.

Bugün için emekçiler ve ezilenlerin iktidarı almaya güç yetirecek bir örgüt ve önderlik olgunluğundan yoksun bulunması, egemen sınıfları iktidarlarını koruma ve yeni alternatifler üzerinden manevra yapmada şanslı kılmaktadır. Ancak bu “şansın” eskisi kadar “sonsuz” bir görüntü vermediği ve durumun “şaka götürür” bir yanı bulunmadığı da anlaşılmalı bulunmaktadır. Sınıf mücadelelerinin tarihsel gerçekliği, geçici yenilgilere uğrayan dünün devrim ve sosyalizm deneylerini “mutlak” biçimde yenilerinin izleyeceğini söylemektedir.

Henüz onlu yıllarını kat eden **21. Yüzyıl**, emperyalizmin en ihtisamlı ve en iddialı devrinde, yıkılıp yok olacağını müjdeleyen halk isyanları, ayaklanmalar ve savaşlarla sarsılmaktadır. “**Komünizm hayaleti**” bütün kıtaların üzerinde yeni bir tura çıkmaktadır. Bütün direniş ve isyanların özünde, sınıfların ve sınırların ortadan kaldırılmasını hedefleyen bir ideal olarak **komünizm**, her zamankinden daha güçlü bir ışık saçmaktadır.

Gezi İsyanı, devrime giden yolda sönmez bir eylem ve direniş meşalemizdir!

(31.05.2014)

**MUTLAKTIR ÜLKEMİZDE DEVRİM,
YENİ BİR İŞARET FİŞEĞİDİR TAKSİM!**

*Bastırılmış, kudretli bir fırtına gizlidir kalabalıklarda
Orada güneş de vardır.
Kuşattığında bitimsiz kalabalıklar
Kenti, kurşuni bir toz kaldırarak
Kaynaşan, kabaran o dalgalanmada
Bugünün kaygılarının fırtına bulutları çalkanır
Ve gelecekteki mutluluğun
Işıldayan belirtileri...*

Hristo Smirnenski

“Hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağı”na dair saptamanın sonuna kadar geçerli olduğu günlerden geçiyoruz. Korku duvarının yıkıldığı, meydan ve sokakların zapt edildiği, barikat savaşlarıyla polis saldırısının püskürtüldüğü, bütün engellerin yıkılıp geçildiği anları yaşıyoruz. AKP’nin hükümet ettiği faşist diktatörlük, TC tarihinde metropollerde boy veren benzeri görülmemiş bir halk isyanı karşısında ne yapacağını şaşırılmış durumdadır. Büyük bir çaresizlik ve korku içerisinde sefilleri oynamaktadır!

Semirtilmiş, yüzbinleri bulan katiller sürüsüyle ordu haline getirilmiş, rejimin azgın köpekleri olarak halka kan kusturma makinesine dönüştürülmüş polis, envai araçlarla donatılmasına, yüzbinlerce bomba ve mermi yağdırmasına, havadan karadan milyonlarca kapsül biber ve portakal gazı sıkmasına, basınçlı gazlı su araçlarıyla delirmişçesine saldırmasına, en vahşi işkence ve gözaltılara rağmen direnişi kıramamış, müthiş bir savaş ve mücadele karşısında kendi dumanında boğulmuştur. **İstanbul, Ankara ve İzmir başta olmak üzere ülkemizin sokak ve meydanları devrimci, ilerici, yurtsever gençlerin cesaret timsali kavgasına tanıklık etmektedir.**

Faşizme karşı kitlelerin biriken öfkesi patlamıştır. Bu patlamanın karşısına nafiye bir çabayla dikilmeye kalkışanlar hüsrana içerisinde geri çekilmekte, büyük olanaklar ve silah üstünlüğüyle yüklenmelerine rağmen sürekli biçimde **yenilgiye uğramaktadır.** Belli başlı kentlerin bir dizi alanı savaş arenasına dönüşmüş, sayısız sokak ve meydana özgürlük alanı kurulmuştur. **Direnişe, halkın büyük kitleler haline katılım gösterdiği zafer şenlikleri/kutlamaları eşlik etmektedir...**

Korku imparatorluğunun duvarları yıkılmıştır. Kavgaya girdikçe, direndikçe, dayanışma içerisinde yüklendikçe, cüreti ve cesareti kuşandıkça kendilerine güven duygusu pekişenlerin, önüne çekilen setler tuzla buz olmaktadır. Bu direnişin yaktığı ateş dört bir yana ulaşmış, devlete isyan, algı biçimi farklılık arz etse de toplumun çok ciddi bir kesimine yayılmıştır. Halk, her yaştan, her cins-ten, her ulustan, her mezhepten olmasına, farklı siyasal grup ve

çevrelere angaje yapısının çeşitliliğine karşın, aynı **öfke selinde** bütünleşmiş durumdadır.

İstifası istenen hükümettir, nefretin kusulduğu, tepkinin yöneltildiği AKP ve Tayyip'tir ama onların şahsında **başkaldırının hedefinde düzenin ta kendisi vardır**. Yürüyüşe geçen kitlelerin pek çok yerleşim alanındaki yöneliminde yalnızca AKP il binaları yoktur; burjuva medyanın merkezleri ve temsilcilikleri ile başbakanlık, valilik, kaymakamlık ve emniyet binaları da hedef alınmıştır.

Düne kadar Türkiye Kürdistanı illerinde Ulusal Hareket önderliğindeki eylemler ile esas olarak 15-16 Haziran'dan başlayarak ve daha çok İstanbul'un devrimci semtleriyle fabrika ve amfilerindeki belli direnişler, 1 Mayıslar, NATO, IMF gibi eylemli kampanya süreçleri haricinde sınırlı sayıda geliştirilen eylemlerden ibaret resmi ve sivil faşistlere karşı militan kavga pratiği; şimdiden **süresi, yaygınlığı ve boyutları** ile ileri bir noktaya taşınmış bulunmaktadır. **Devrime doğru giden yolda Taksim'in işaret fişeği olduğu bu direniş süreci, öğrettikleri ve kazandırdıkları ile önemli bir kilometre taşı olacaktır.**

Süreç her ne kadar öteden beri izlenen yağma ve talan siyasetinin bir halkası olarak Taksim Gezi parkının sermayeye peşkeş çekilmesine karşı geliştirilen demokratik bir direnişin zorla bastırılmasıyla ateş aldıysa da kendilerinin de teslim ettiği gibi, bu boyutun çok ötesinde bir içerik kazanarak, **yüzbinlerin direnişine, öfke ve ayaklanmasına dönüşmüş, buradan da sıçrayarak bütün ülkeyi kucaklayan bir hal almıştır**. Bununla da kalmamış, Türkiyeli göçmen emekçilerin bulunduğu bütün ülkelerde yaygın ve etkin destek eylemleri başlamıştır.

Sabahlara kadar çatışan, direnişi yorulmaz ve yılmaz bir biçimde taşıyan potansiyel, halkın gücüne, gençliğin azmi ve dinamizmine inanmayanlar için şaşırtıcıdır. Dün Arap halkının isyanları döneminde aynı şaşkınlığı, "Amerikan parmağı" telkiniyle üzerlerinden atmayı tercih edenler, dinamiklerdeki farklılıklara ve gelişim sü-

recindeki ayrı yönlere karşın **“halk isyanı”** paydasındaki buluşma karşısında dudak bükme tavırlarını gözden geçirmek zorundadır. Halkı tıpkı egemenlerin gözlüğüyle, *“adam olmaz”* çukuruna kolayca itele-yenler, gerçek kadir-i mutlağın ezilenler cephesinden verilen **sınıf mücadelesi** olduğunun üstünü örtmektedir. **Tayin eden biricik güç halktır, ona kalıcı bir zafer armağan edecek olan, proletaryanın kendisi olacaktır.**

Komünistler de dahil olmak üzere, içerisindeki örgütlü bir dizi yapıya karşın ne örgütlü ne de organize bir başkaldırı ve direniş söz konusudur. Akışı içerisinde, özellikle de **barikat savaşları** esnasında gösterilen dayanışma ve eylem birliği, bunu değiştiren bir özellik taşımamaktadır. Bu manada önderlik boşluğu da açıktır. Kendiliğinden gelişen bu öfke dalgasının isyan pratiği, hiç kuşkusuz sınırlı hedeflerin ötesine geçemeyecektir. Bu durum mücadelenin azmi ve gücünü zerre kadar etkilememekte, hemen hiçbir eylemci ve direnişçi büyük hayaller görmemesine karşın, mutlak bir zafer kazanma arzusuyla yüklenmekten de geri durmamaktadır, durmayacaktır.

Ok yaydan çıkmış, kesintiye uğrasa da teslim olunmayacak bir süreç başlamıştır. “Bu daha başlangıç, mücadeleye devam!” diye haykırılan slogan, bu yeni sürecin start almasına vurgu olarak kabul edilmelidir. **Sistemin şiddet ve terör mekanizmalarıyla çatışmadan, fiili direniş içerisinde girmeden, çatışarak mevziler kazanmadan, korku duvarlarını yıkmadan, böylelikle kendi gücünün ayırtına varmadan ve bu pratikler içinde öncü militanlar yetiştirmeden devrim mücadelesini ileriye taşımak olanaksızdır.** Mücadeleye ve onun öznelere devrimci nitelik kazandıracak olan, rejimin şiddet mekanizmalarıyla yalın bir savaşa tutuşmaktır. Bunun bilinç içermeyen kör ve yanlış bir pratik olması halinde sadece yenilgi değil kazanım elde etmek dahi kaçınılmazdır ama unutulmamalıdır ki **devrimci pratik olmadan da bilincin içsellik kazanabilme şansı olmayacaktır.**

Emperyalistlerin “yeşil kuşak” projesi kapsamında 11 yıl önce iş

başına getirilen AKP'nin hükümetler devrinde, Ortadoğu ve çevreleyen bölge için yapılan işgal ve paylaşım planlarında etkili olma misyonuyla Kemalist-faşist rejimin tahkim ve restore edilmesi için inşa edilen **daha baskıcı ve otoriter yapı**, sermayenin ihtiyaçlarına paralel olarak izlenen azgın sömürü ve yağma politikalarıyla halkın büyük bir kesimini **nefes alamaz** noktaya getirmiştir. İktidara yerleşenlerin misyonuna uygun biçimde İslami referanslarla dizayn edilmek istenen toplumsal yapı, faşizmin biat ve itaat kültürü ile baskı altına alınmaya çalışılmış, faşist terörün bütün mekanizmalarıyla devreye sokulan yıldırma, sindirme ve köleleştirme operasyonu, emekçilerden başlayarak bütün halk kitlelerine dayatılır olmuştur.

Bu ağır baskı ve sömürü altında, keyfiyetin tavan yaptığı bir tarzla sürekli biçimde aşağılanan, horlanan ve itilen kitleler; hak ve özgürlükler alanının hızla daraltılması, emeklerinin sürekli biçimde değersizleştirilmesi, ekmeğinin giderek küçülmesiyle beraber, etnik, mezhepsel, cinsel ve kültürel kimliklerinden kaynaklı olarak daha yüksek dozda ezilmenin sonucunda **büyük bir gerilim** noktasına yu-

varlanmışlar ve neticede **eşiğin bir vesileyle geçildiği bir pratikten sonra da pek doğal olarak patlamışlardır.**

Patlamaya giden süreçte, emekçilerin, esnek üretimle, taşeronlaşırma ile güvencesiz, kuralsız ve örgütsüzleştirilmiş bir çalışma düzeyinde, işsizliğe, dizginsiz bir sömürüye itilerek **köleleştirilmesi** vardır. İş cinayetlerinde toplu kıyımların **zirve yapması** vardır. Patlamaya giden süreçte, gençliğin işsizlik ve geleceksizlik kısılcığında **cendereye alınması** vardır. Eğitimden sağlığa bütün sosyal hak kategorilerinin **sermayenin tam denetimine sunulması** vardır. Bu süreçte, kadınların sömürü ve şiddet sarmalında, bedenine ve kimliğine yönelik, kürtajdan 3-5 çocuk baskısına uzanan bir **saldırı dalgası** vardır.

Patlamaya giden süreçte, temel hak ve özgürlüklerin **gasp edilmesi, sınırlandırılması; yargısız infazlar, işkenceler, şafak operasyonları, tutuklamalar**, yurtseverlerin, aydınların, avukatların, gazetecilerin, devrimcilerin **hapishanelere doldurulması** vardır. Hapishanelerdeki tecrit işkencesinin **koyulaştırılması**, hastalandırılan tutsakların **ölüme mahkûm edilmesi**, çocuklara **taciz ve tecavüzlerde bulunulması** vardır.

Patlamaya giden süreçte mezhep kışkırtıcılığı, **Alevilerin aşağılanması** ve en temel taleplerinin yok sayılması, üstüne üstlük tarihteki en büyük kıyııcılardan Yavuz Selim'in ismini yeni köprüye vererek "*Alavinin katli vaciptir*" fermanının güncellenmesi vardır. Bu süreçte, Hrant'ın katledilmesine yargı marifetiyle getirilen aklama üzerinden **soykırımcı geleneğe büyük bir sadakatle selam durma** vardır. Yine bu yakın dönemde, Suriye'deki savaşa emperyalist projeler çerçevesinde müdahil olma, buradaki **katiller sürüsüne hamilik yapma** vardır. Cilvegözü'nde ve Reyhanlı'da **onlarca kişinin katledilmesinden doğrudan sorumlu olmak** vardır.

Patlamaya giden süreçte, peşi sıra gelen **yasaklamalar**, özel yaşam alanlarına, sanat ve kültür sahasına **her türlü müdahale ve baskı** vardır. **Çevrenin katledilmesi, doğanın yıkıma uğratılması, büyük çaplı**

bir “kentsel dönüşüm” kampanyasıyla barınma hakkının yok edilmesi, yağma ve talanın sınırsız bir seviyeye taşınması vardır. 3. Boğaz Köprüsü, Havaalanları, Kanal İstanbul başta olmak üzere binlerce HES, termik santral ve baraj **projeleri vardır.** Nihayet bu süreçte, saltanatın nişanesi olarak, sermayenin anıtlarını pıtrak gibi çoğaltma, **ülkeyi AVM üssüne çevirme** vardır. Vandallık, bütün hızla sürdürülmektedir; Haydarpaşa, Galataport, Emek sineması derken sıra Gezi Parkı’na gelmiş, **film burada kopmuştur...**

Hiçbir faşist diktatörlük, sonuna giden yolu kısaltan gelişmelerden kendisini ilelebet koruyamamıştır. Şimdi ona akıl vermeye kalkışanlar, **“mesaj dersleri”** sıralayanlar boşuna çabalıyorlar. Bütün bunlar burjuva diktatörlüklerinin varlık koşulu ve sınıfsal refleksi olarak kaçınılmazdır ve sonunu getirecek biçimde gaza basanlar, devrilebileceklerini **“öngörme”** şansını bile bulamamaktadır. Bu, krizlerin pençesinde debelenen “ileri” burjuva demokrasiler için olduğu gibi, onlardan çok daha fazla biçimde faşist rejimler bakımından geçerlidir.

Benzerlerinde olduğu üzere, liderliğinin yapan şahsın kendine has özellikleriyle bezeli olarak değişik biçimlerde karakterize olan Türkiye’deki faşist diktatörlüğün son 11 yılına damga vuran döneminin **siyasal projesini** yönlendiren emperyalistler, yakın tarihte gerçekleştirecek seçimlerle son şekli verilecek bir organizasyon içerisine girmişlerdir. Burada Irak ve Afganistan’da vücut bulan, ama daha kapsamlısı Tunus’tan Suriye’ye uzanan bölgedeki gelişmelerle yakından ilgili biçimde yapılan hesaplar önemli bir yerde durmaktadır. Bölgesel boyutu da kritik bir özellik arz eden Kürt ulusal sorununun **“çözülmesi”** başta olmak üzere, bunu da kapsayan biçimde Anayasal adımlarla pekiştirilecek bu süreç, son yılların her alanda giderek ağırlaşan uygulamalarıyla sabittir ki, Türkiye halkı için **çok daha yıkıcı koşullar** içermektedir.

Buna göre atılan adımlar, her türden muhalifine yönelik bertaraf etme eylemlerinden başka, Ulusal Hareket’le girdikleri **“uzlaşma”** sürecinin aldırđığı nefesin de ötesinde, halka uygulanan baskı ve zulüm

cenderesinin aşamalı olarak güçlendirilmesiyle birlikte geliştirilmektedir. “Her istediğimi yapar; hiçbir eleştiri ve çatlak sese aldurmaz, en küçük itirazı savuşturur; her türlü engeli kolaylıkla aşar ve tüm muhalef dinamikleri rahatlıkla ezer geçerim” anlayışının sahipleri pek doğal olarak, sigortaları güçlendirmeyi ve mekanizmayı sağlamlaştırmayı da ihmal etmediği sürece, **pervasız davranmayı sefa sürme ve eğlence aracı** kılmışlardır.

Bu dönemin baş aktörü olarak Tayyip, kendi adamlarını dahi hiçeştiren, tam tekmil tabi kılan tavrıyla, farklı bütün görüşlere ve varlıklara yaşam hakkı tanımayan tutumuyla, halkı tebaası gören yaklaşımıyla, çok yukarılardan konuşan ve her şeyi bilen edasıyla, ezdiği, baskıladığı ve sömürdüğü bütün kesimlerin **derin bir öfkesini** biriktirmiştir. Son örnekte, Gezi Parkı için, “*Ne yaparsanız yapın. Biz karar verdik.*” demiş olması, her şeyi özetlemektedir.

Sınıf mücadelesinin hiç sönmeden süren, içten içe yanarken de değiştirme ve dönüştürme kabiliyetini hiç yitirmeyen ateşi, dipten yüzeye vurması kaçınılmaz olan gerçeğini bir kez daha ispata sunmuş ve kitleleri harekete geçirmiştir. Fiili eylem ve direniş cephesinin içerisinde, halkın değişik kesimlerini temsil eden parti ve yapılarla birlikte CHP, İP, HKP gibi faşist ve karşı-devrimci örgütlerin de bulunması, halk hareketinin niteliğini başkalaştıracak bir özellik taşımamaktadır.

Direnışı kendi hesaplarına uygun bir mecraya kaydırmak isteyebilecek bu güçlere engel olunması gerektiği açıktır ama bu çevrelerin riski güçlendiren kimi pratiklerine dayanarak, **eyleme kuşku ve gölge düşürecek** yaklaşım sergilemenin de bir anlamı yoktur. Bunların etkisiz kılınması, dahası ayıklanması için çaba göstermek gerekir ama bu tek başına başarılabilecek bir tasarruf olmadığı gibi, koşullar gözetilmeden gerçekleştirilebilecek bir pratik olarak da görülemez.

Diğerleri bir yana, “**Faşizme Karşı Omuz Omuz**” sloganını nesnel olarak bunlarla birlikte haykırma durumunda kalmak ya da bu çev-

relerin karşı-devrimci, ırkçı ve faşist söylemlerini engelleme olanağı bulamamak **“zorunlu”** olarak katlanılan bir hal olarak kabul edilmeli, bu durumu dengeleme ve aşma konusunda kendi çalışma ve çabamıza daha fazla ağırlık verilmelidir. Faşist ve karşı-devrimci partilerin tabanında bulunan taraftarlar ile bunların kimi flama, bayrak ve posterlerinin hedeflenmemesine **özellikle dikkat edilmelidir**. Bunların içerisinde gerçek durumun farkında olmayan unsur sayısı hatırı sayılır düzeydedir.

Direnişin ne **“devrim”** söylemiyle abartılması ve toplu ayaklanma hayallerini beslemesine, ne de gerçek anlamı ve değerinin gölgelenmesi, çarpıtılması ve küçümsenmesine izin verilmelidir. **Tarihi bir direniş süreci yaşanmaktadır, nasıl bir kırılma noktası oluşturacağı ve getirileri zamanla daha iyi anlaşılacaktır. “Hiçbir şey eskisi gibi olmayacak”** derken, **pratiğin öğreticiliğine** vurgu yapmaktayız. **Bu eylem faşizmin beynine inmiş güçlü bir yumruktur, sistemi sersemletmiş, sarsmış ve devrimden menfaati olan bütün sınıfların öznelerine “kendine güven” duygusu ve moral aşlamıştır.**

Yapabilme ve başarabilme becerisi/yetisi ancak, bunu ispatlayan pratikler sayesinde kazanılır. **Bu, güce inanma duygusunun geliştirilebilmesi için de pratiğe ihtiyaç vardır.** İşin içine *“dış mihraklar”* dan, Ergenekon’a bir dizi başka faktörün sokulmaya çalışılmasının asıl nedeni, bu kazanıma ulaşılmasını engellemektir. Direnişçilere her türlü hakaretin yağdırılması, hafife alma ve aşağılama gayretine girilmesi, **sürecin etki gücünü ve ne kadar korku saldığını** göstermektedir. Daha 1 ay önce fiilen olağanüstü hal ilan edilerek engellenen 1 Mayıs ve sonrasında İstiklal Caddesiyle birlikte demokratik etkinliklere de kapatılan **Taksim, şimdi kıyasıya çatışmayla işgal edilip direniş panayırına çevrilmiş, devlete meydana okuma ve gövde gösterisi alanına dönüştürülmüştür.**

“Her Yer Taksim, Her Yer Direniş!” şiarıyla geniş halk kesimlerinin sahiplendiği ve destek sunduğu bir sembol olarak Taksim’de fitili ateşlenen direniş, birinci haftası dolmadan lise ve üniversiteleri de ku-

şatmış durumdadır. KESK'in daha önceden aldığı 5 Kasım greviyle de bütünleşecek direniş süreci, geniş emekçi kitlelerinin grevli desteği, daha doğrusu katılımını da sağladığı takdirde çok daha önemli bir aşamaya taşınabilecektir. Bunun emekçi dinamiklerine etki edecek yollardaki büyük bariyerler nedeniyle zorluğu ortadaysa da eylemin bir parçası olarak kendini ifade eden bütün devrimci ve demokratik çevrelerin bu yönde gayret sarf etmesi gerekir.

Süresi uzayıp çapı genişledikçe, reformist çevrelerden başlayarak **dalgaların altında ezilme korkusu** kendini hissettirmeye başlamış bulunmaktadır. Gezi parkında oluşturulan inisiyatif tartışmalarına da yansıyan bu gerçeklik, eyleme katılımdaki değişimlerle kendini göstermektedir. Ama diğer yandan büyük bölümü örgütsüz olanlardan başka demokratik zeminde örgütlü daha geniş bir çevrenin katılımı da artmaktadır. **Fiili ve aktif direnişle birlikte, meşru bir hatta kalmasına özen gösterilen mücadele, mevzileri korumak için atakta bulunarak militan gücünü diri tutmayı başarmaktadır.**

İşçi dinamiklerinin harekete geçmemiş olmasından başka eylemin bir diğer zayıf noktasını da **“barış süreci”** içerisinde bulunan Ulusal Hareket oluşturmaktadır. Her ne kadar belli bir katılım içerisinde bulunsalar da, bunun güçleriyle tamamen orantısız olduğu ve esas olarak pasif bir tarz içerdiği görülmektedir. Nitekim ilk reaksiyonları –sonradan düzeltme yoluna gitseler de- eylemden uzak durma bahanesi olarak ırkçı ve faşist çevrelerle bir arada olmamaya vurgu içermiş, kendi süreçlerine yeterli desteğin gösterilmediğine dair serzenişle beraber “barış sürecinin” zarar göreceği kaygısını gütmüştür.

Sınıfsal perspektiften yoksunluk, onlarca yıllık savaşa karşın dostla düşmanı ayırma konusunda kafayı **sürekli biçimde bulandırmakta**, eleştirilen **“bencillik”** kendi pratiklerinde fazlasıyla yer bulabilmektedir. Ulusal Hareket, kendisi acze düştüğü veya yenildiği, Türk devleti lütufta bulunduğu, iyilik yapmak istediği ya da galip geldiği için değil, **savaşan taraf statüsüyle** masaya oturduğunun farkında olarak, samimiyetsizliği ve niyetsizliğine dair her geçen gün daha çok veri sunan

devletin temsilcilerine karşı, bütün saldırı ve uygulamaları nedeniyle **etkili ve aktif tavır** takınmalıdır.

Kendi sorununun demokratik temelde çözümü bu ülkedeki **devrimden** geçmektedir ve bunu geliştirecek bütün pratiklerle **var gücüyle ilişkilenecek** zorundadır. Aksi takdirde haklı olarak çokça şikayetçi oldukları dayanışma ve eylem birliği noktasındaki geri durumu **daha da gerilere** çekmiş olacaklardır. Böyle bir direniş ve potansiyelle güçlü biçimde eylem birliğine girmek Ulusal Hareket'in sürecini zora sokmayacak aksine daha da **güçlendirecektir**. Bu dönem, istediklerinin azamisini almak ve süreçten kazançlı çıkmanın yolu, icazetçi bir tarzda "uslu" durmaktan değil, aksine **ağırlığını artırmak ve duyumsatmaktan** geçmektedir. Bugün bu bakımdan da muazzam bir fırsat ortaya çıktığı görülmelidir.

Düşman, yeni karakollar inşa etmekle, sürekli taciz uçuşları, bombalama ve ateş açmalar ile, rehin konumunda bulunan binlerce tutsağın salıverilmesi konusunda adım atmamakla ve daha önemlisi Anayasa hazırlık sürecinde olumlu hiçbir pratiğin içerisinde olmamak, tekçi, inkarcı ağızını değiştirmemekle, sürecin bırakın hassasiyetini, **gereğini** dahi yapmamaktadır. Sürekli olarak, "*taviz yok*", "*pazarlık yok*" sözlerinin altı çizilmekte, tekçi vurgular birinci elden sık sık dillendirilmektedir...

Polisler gerçek bomba ve mermi kullanmadığı için çok açık ki büyük sıkıntı çeken Türk devleti, direnişi bastırma konusunda başarılı olamayınca, Tayyip çokça yaptığı gibi meydana kat kat kalabalık sürme tehdidinde bulunmuş, bunu "*Yüzde 50'yi zor tutuyorum*" şeklindeki salvoları izlemiştir. Önceden planlanmış geziler her zaman vardır. Ama gerçek olan şudur ki **Tayyip, bu büyük efenlenmenin tam ortasında, hiçbir sorunu çözmeden, direniş yayılıp etkinlik alanı güçlenenken çareyi yurtdışına kaçmakta bulmuştur.**

Şimdi devreye sokulan egemen sınıfların diğer temsilci ve sözcüleri, bir yandan özür dilemeye soyunmuş, "haklı tepkilere" saygı duy-

duklarını döne döne vurgular olmuş, diğer yandan devrimci örgütleri soyutlayıcı ve direnişi kırma amaçlı klasik çarpıtma ve karalama çabalarına hız verilmiş, “*sabırlı vatandaşlara*” teşekkürle aba altından sopa gösterme tavrı sürdürülmüştür. Direniş, çıkış noktasındaki temel taleplere yönelik esaslı bir geri adım atmadan bölünmeye ve dağıtılmaya çalışılmaktadır. **Bundan sonrasını tayin edecek olan, eylem bileşenlerinin kararlı, militan ve direngen tutumu olacaktır.**

Egemen sınıfların korktukları başına gelmiş, hatırı sayılır bir kitle isyan okullarının öğrencisi olmuştur. Tencere-tava eylemi yapanlardan barikatlarda savaşınlara kadar öfkelerini ve tepkisini dile getiren kitleler **direniş ve mücadelenin tadına varmış, isyan ve başkaldırı havasını teneffüs etmiştir.** Görevimiz yeni başlamıştır. **Bulduğumuz bütün alanlarda eylemlerin en önünde yer almalı, direnişi büyütme için kimliğimize uygun bir pratik içerisinde hareket etmeli, ileri çıkmalıyız.**

Marjinaler, çapulcular, provokatörler, aşırı uçlar, Vandallar şeklinde damgalanan komünistler, devrimciler ve demokrat çevrelerin eylemcileri, **direniş daha da büyütme göreviyle mücadeleyi yükseltmelidir.** Eylem alanları, birlik, direniş, dayanışma ve isyan duygusunu güçlendirmenin, mücadele ve kavga azmini yükseltmenin arenası olmalı, barikatlar, faşizme karşı dövüşme soyluluğunun sembolü haline getirilmelidir.

Ustalarımız ve önderlerimiz, baskı, sömürü ve zulme karşı ayaklanan kitlelerin içinde olmak, onların ön safında dövüşmek için hiçbir olumsuz duruma takılmadı, şart ve koşul edebiyatına sığınmadılar. Direniş saflarında yer almak için tereddütleri de olmadı. Rahatsız edici unsurların bulunması, her türlü provokasyona açık bulunması, çeşitli projelere alet edilme riski de bir değer arz etmedi. Dahası, eylemlerin önderlik ve örgütlülük sorununa, ek olarak konjonktüre bağlı biçimde pratik olarak yenilgiye uğrayacağını da biliyorlardı. **Ama sonuna kadar gidebilmek için bu duraklardan geçilmesi gerektiği açıldı ve tarih onları haklı çıkardı. (04.06.2013)**

Cümlesini başından kavrayacaksın, çocuğum
Biliş altındadır nasıl çığlık çığığa doğduğun,
Aç ve susuzsan, sesinle havayı yırtacaksın
Noktadan sonra büyük harfle başlayacaksın.

Tarihler yazmaz halkın ezildiğini,
Bedreddini Nazımdan okuyacaksın.

En yakın arkadaşın öldürüldüğü gün, üzüntülüsün.
Karatahtadaki tebeşirli tarih dersini kusup
Yağlı boyayla duvarlara "devrim" yazacaksın,
Noktadan sonra büyük harfle başlayacaksın.

Gerçeklik yolunda işe koyulduğunda,
Hiç bir zaman yalnız kalmayacaksın.

Sevgilin, şu veya bundan, senden ayrılabilir,
Gözyaşı, bulutlu hava ve buğuları dağıtıp
Gece gündüz ortak sevginle çalışacaksın,
Noktadan sonra büyük harfle başlayacaksın.

Elini tutardın bir zamanlar,
Sesini şimdi yumrukla çoğaltacaksın.

Uğraşta bir gün, bir sahte kurşunla vurulursan
Yüreğinden, çay bardağından, aşk oyunlarından;
Islığın dudaklarında ya yürüyen yoldaşların,
Çocukların kalacak ya varsın karın ağlasın,
Noktadan sonra büyük harfle başlayacaksın.

Ali Cengizkan

TAKSİM MEYDAN OKUMASI: İSYAN EDİN, BİRLEŞİN, ÖRGÜT-LENİN!

“SİNİRLENİNCE ÇOK GÜZEL OLUYORSUN TÜRKİYE!”

“Hangi kıvılcımın -ekonomik ve politik dünya krizinin etkisiyle bütün ülkelerde uçuşan yığınla kıvılcımdan hangisinin- yangını başlatacağını, yani kitleleri özellikle sarsacağını bilmiyoruz ve bilemeyiz, ve bu nedenle yeni komünist ilkelerimizle, en eski, en küflü, en iflah olmaz görünen alanları ‘işlemek’ için buralara gitmekle yükümlüyüz, çünkü aksi takdirde bu görevin üstesinden gelemeyiz, çok yönlü olamayız, ne (toplumsal yaşamın bütün alanlarını burjuva tarzda örgütleyen, şimdi ise dağıtmış bulunan) burjuvazi üzerinde zafere, ne de zaferden sonra tüm yaşamı komünist tarzda yeniden örgütlemeye hazırlıklı olabiliriz.”
(Lenin, Seçme Eserler, İnter Yay., Cilt 10, s.159-160)

Sürecin nasıl başladığı ve geliştiğine dair anlatım tekrarına girmeyeceğiz, bilmeyen olmasa gerek. Bu duruma nasıl gelindiğine dair de yeteri kadar açıklama yapıldı. Öteden beri sisteme ve uygulamalarına ilişkin, halk muhalefetini oluşturan çevrelerin dile getirdikleri de bu dönemin politik ortamında çokça yinelendi ve gündemleştirildi. Bunları yine tartışma ve değerlendirmeler içerisinde hatırlamalıyız. Zira önümüzdeki sürece bu pratik ile ortaya çıkan talepler uğruna mücadele yön verecektir.

Özetleyecek olursak; AKP hükümeti eliyle devletin işçi ve emekçi kitlelere yönelik giderek katmerleşen sömürüsü, köleleştirme operasyonları, işsizlik ve geleceksizlik, kadınlara yönelik cins kırımını, ezilen

ulus ve milliyetlere yönelik zulüm, Alevilere yönelik ayrımcılık, hapishanelerdeki işkence rejimi ile bütün devrimci, ilerici ve demokratik mevizlere saldırı politikalarına karşı halk kitlelerinin tümünde biriken tepkiden söz etmemiz gerekir. **Dipten gelen dalga buradan doğmuş, isyan bu zeminde mayalanmıştır.**

Gezi İsyanı, bu halk hareketini ifade etmektedir. Gezi Parkı'nın işgal süresince Türkiye halkının dinamik unsurları adına bütün renkleri barındırması, bu gerçeği açıklamaktadır. Dolayısıyla, süreci park mekânıyla sınırlı olarak ele alanlar ya bilinçli olarak ya da büyük bir aymazlıkla durumu tamamen gerçeklere aykırı olarak tarif etmiş olmaktadır.

Harekete, faşist bir diktatörlük olan Türkiye'deki devlet rejiminin rutin işleyişi çerçevesinde, temel hak ve özgürlüklerden sosyal haklara uzanan bir düzlemde **giderek yoğunlaşan baskılar sonucu gerilen ve sıkışan** orta ve küçük burjuvazinin **öfke patlaması** start vermiştir.

Buna, sıkı bir cendere altında tutulan ve sınırlı/cılız bir gelgitli reaksiyon atmosferine hapsedilen işçi ve emekçiler ile kent yoksulları ve işsizler de hızlı biçimde katılmıştır. Kürt halkının iştiraki sınırlı kalmış ama başta komünistler, devrimciler, ilerici ve demokratik örgütler olmak üzere **ezilenlere ait tüm kategori ve renklerden pek çok muhalif yapı** aktif biçimde devreye girmiştir.

Bileşen açısından sıraya giriş ve dizilişteki realite budur ama resmi çok boyutlu görebilmek için sözünü ettiğimiz sınıfların neden harekete geçtiğine bakmak gerekecektir. Zira harekete esas damgasını vuran çelişki alanı da böylelikle netleşmektedir.

Süreç, AKP'li hükümetlerin sosyal haklar katalogunun son halkalarına yönelik saldırıları bağlamında, kentsel (ve özel) yaşam çerçevesinde ve çevre haklarıyla ilgili açıklanmaya çalışılmaktadır. Bunun küçümsenmeyecek bir yeri olduğu doğrudur. Ne var ki, böyle bir tepkinin (ve talebin) bu çapta bir eylem/direnış yarattığını söylemek, durumdan hiçbir şey anlamamaktır.

Sorunun özünde ekonomik nedenler yatmaktadır. Hareketin işçi ve emekçi kitlelerini sarması ve milyonlarca kişiyi aktif kılabacak bir boyut alması da bununla ilgilidir. Durum, bardağı taşıran son damlaya değil, suyun kendisine bakılarak anlaşılabilir. Orada, icraatların tamamı üzerinden görülmesi gereken bir devlet gerçekliği vardır ve egemen sınıfların iktidarı, mülkiyeti/sömürüyü muhafaza mekanizması olarak arz-ı endam etmektedir.

Sürecin, ana sistemdeki krizin de büyüttüğü ekonomik, siyasal ve toplumsal boyutları; işçi ve emekçi kitleleri derinden vuran dizginsiz bir sömürü, çılgınca bir yağma ve talan politikası ekseninde okunmalıdır. Çevre sorununu da içine alan bu politikaların son ana başlıklarından birisini oluşturan “kentsel dönüşüm” saldırısı da hiç kuşku yok ki “**mülkiyet sorunu**”nun tezahürüdür ve “**yaşam alanı**” denilen olgudaki müdahale ve daralmaya ilişkin gelişme, bu yoksunlaştırma-mülksüzleştirme tabii sonucu olarak görülmelidir:

“Kısacası komünistler her yerde mevcut toplumsal ve siyasi düzene karşı her devrimci hareketi desteklerler. Bütün bu hareketlerde ne ölçüde gelişmiş olduklarına bakmaksızın mülkiyet sorununu hareketin temel sorunu olarak öne çıkarırlar.” (K. Marks- F. Engels, Komünist Manifesto ve Hakkında Yazılar, Yordam Yay., s. 51)

Eylemdeki asıl yükün “**y**”, “**online**”, “**90’lar**” vb. isimler takılan genç kuşakça taşınması, sınıfsal analiz söz konusu olduğunda, çoğu yerde asıl gerçekliği örtmek amaçlı bir saptırma aracı olarak kullanılmaktadır. Buna “**orta sınıf**” vurgusu da eklenince, çıkış noktasına ait temalarla birlikte durum bambaşka bir mecraya kaydırılmıştır. İşçi sınıfını “**sanayi proletaryası**” şeklinde dar bir alan içinde tarif ederek fonksiyonel gücünü ortadan kaldırmak ya da azaltmaya çalışmak, sermayenin 90’lardan sonra yürüttüğü ideolojik kampanyanın en önemli argümanlarından birisiydi.

Oysa, nitelik kaybına uğramaksızın nicelik artışı gösteren ve “emekçi” parantezinde rolü daha da etkin hale gelen bir işçi sınıfı

vardır. Konuyla ilgili “**beyaz yakalı**”lardan başlayarak, esnek üretimdeki biçimlerden işsizliğe kadar uzanan geniş bir kategorileştirme skalasından/yelpazesinden bahsetmek gerekir.

Bu, proleter alanın küçülmesi değil **proleterleşme olgusunun etkinlik sağlaması** şeklinde değerlendirilmelidir. Bu bağlamda, küçük ve orta burjuvazinin öğrenciler dışındaki gençler ağırlıklı isyancı bileşenin üretim içerisindeki yeri, işçi sınıfından soyut bir konum arz etmez. Kaldı ki, sendikal yapının çatısı altında kendini ifade eden veya etmeyen “**mavi yakalı**” işçilerle, aynı alanın işsizlerini kapsayacak bir kesim, kent çeperi yerleşimlerden başlayarak eylemi **kuşatan** ve merkeze de dâhil olan bir kitlenin içinde yer almışlardır.

Eylemin yaygınlık kazanma derecesinin bir başka ölçüsü, lise-lerden üniversitelere, aydınlardan sanatçılara, doktorlardan avukatlara toplumun en geniş kesimlerine hitap edebilmesi ve **aktif destek** sağlamasıyla belirlenebilmektedir. Burada ortaya çıkan ilgi ve heyecan, **muhafız bütün çevreleri kuşatarak** eylem alanlarına akıtmıştır. Elbette, mesafeli kalanlar, eksik katılım gösterenler de vardır ama esas olarak **milyonlarla ifade edilen bir kitle** bir biçimde isyana güç vermiştir.

Yarı-sömürgelerdeki faşizm olgusu bir devlet biçimi olmakla beraber tek düze bir seyre sahip değildir. Buna içerdeki sınıf mücadelesinin nesnel durumu kadar uluslararası koşullar da etkide bulunmaktadır. Öyle ki egemen sınıflar cephesindeki çatışma ve dalaşın çeşitli dönemlere damga vuracak denli etkili olduğu da gerçektir.

Bu bağlamda AKP ve lideri Tayyip’in bir yandan bölgesel hesaplar ve Kürt sorunu çerçevesindeki “savaş” tasarrufları, diğer yandan yine bu hususu da ilgilendiren boyutta sosyal yaşama ilişkin İslami referanslara bağlı adımları ve nihayet bütün bunların kavşağında otoriterizmin en bayağı ve irkiltici tarzıyla bezeli “**şeflik**” (peygamberlik ve padişahlık mertebesine de ulaşan) pratiği, “ustalık” dönemini **katlanılmaz** hale getirmiştir.

Durum bundan ibaret de değildir. Patlamayı hazırlayan şartlar arasında ilgili bahiste tartışacağımız gibi, Kürt sorunuyla ilgili “barış” sürecinin savaşa verdirdiği es de bulunmaktadır. Sosyal medyanın kolaylaştırıcı rolü olmuş, uluslararası alanda “küreselleşme” döneminin trendi haline gelen “**isyan**” ve “**işgal**” dalgaları, iklimi çok uygun olan Türkiye’nin kıyılarına da ulaşmıştır.

Kapitalizmin doğayı kirletme, yıkıma

uğratma, tahrip etme ve talana uğratmada kaydettiği endişe verici gelişme karşısında pek doğallıkla ortaya çıkan çevreci hareketin yürüttüğü mücadele ve bu sayede gelişen **çevre bilinci** de hatırı sayılır bir yerde durmaktadır. Politik Ekoloji Çalışma Grubu’nun oluşturduğu Çevre Direniş Atlası’na göre, konuyla ilgili **88 sorun** temelinde sayısız ihtilaf ve direniş bulunmaktadır.

Durum 3-5 ağaçla sınırlı değildir ama bu ağaçlara gelene kadar doğaya verilen zararın da haddi hesabı yoktur. Büyük bir küstahlık ve yalancılıkla, proje üstüne proje patlatılmış, ülke **dev bir inşaat şantiyesine** çevrilmiştir. Harıl harıl dozer ve vinçler çalıştırılmakta, yeni imparatorlukların anıtları gökdelenler, ortak talan merkezi olarak

AVM'ler, camiler, köprüler, barajlar, santraller, F tipi hapisane modeli toplu konutlar, derebeylik usulü siteler inşa edilmektedir. Ekonominin lokomotif sektörü inşaat olmuş, ülkenin imara açılmayan hiçbir köşesi kalmamıştır...

Burada ilk andan itibaren polisin görevini “**layıkıyla**” yapma durumunun etki gücü de ihmal edilmemelidir. Zira çeşitli anketlerde eylemci/direnışçilerin büyük bölümü katılımlarında polisin uyguladığı şiddetin **belirleyici ya da etkileyici** olduğunu söylemektedir. Bunun devrimci, demokrat, yurtsever çevrelerin örgütlediği pratiklerdeki görünüştünü doğal kabul eden, “masum” bir eylemde ise infiale düşenlerin reaksiyonu, kabul edilir değilse de anlaşılır olmalıdır. Hakeza bu tartışma ulusal sorun temelli bir değerlendirme içerisinde pek çok devrimci gruba da içeren biçimde çarpıcı sonuçlar üretmektedir.

Türkiye'nin en büyük ve önemli şehrindeki en ünlü ve sembolik değeri yüklü meydanı, Taksim'e çıkan caddelerin büyük bölümüyle birlikte 10 gün, Gezi Parkı ise 15 gün süreyle işgal edilmiştir. Bu süreler zarfında hem merkezi hem de yerel otorite, işgal alanlarını terk etmek zorunda kalmış; yasa ve yasakların işlemediği bir dönem yaşanmıştır.

Bu, bazı çevrelerce devlet isteseydi ne yapar eder bunu engellerdi şeklinde küçültücü ifadelerle karşılanmaktaysa da, icazetli bir eylem olarak görülemez. Zira devamında iyi görülmüştür ki, devletin parça parça gerçekleşen müdahaleleri de kolay olmamış, çeşitli bahanelerle birlikte şartların elverişli hale gelmesine göre hareket edilmiştir. Hiçbir devlet bırakın böylesine bir işgali, sıradan bir sokak köşesinin dahi birisi ya da birileri tarafından izinsiz kullanımına izin vermez.

Eğer o kadar kolay olsaydı, hiç kimsenin şüphesi olmasın ki direnişe çok daha erken müdahale ederlerdi. “Barışçı davrandık”, “iyi niyetli hareket ettik” demelerine bakılmamalıdır. **Açık bir gerçek odur ki, bu süre zarfında hiçbir hamle yapamayanlar, halkın gücüne teslim olmuşlardır.** Büyük bir öfkeyle ayağa kalkanların, ülke ça-

pında geliştirilen aktif destek eylemleriyle yarattığı potansiyel, ege-
men sınıflara hamle yapma şansı bırakmamıştır. O kararlılığın üzerine
ağır bir şiddet yönelimiyle yürümenin çok daha ağır sonuçlar üreteceği
açıktı. Unutulmasın ki, bugün son derece iğreti bir muzafferlik cakası
satmaya kalkışan Tayyip işgalin ilk günlerinde Türkiye’deydi ve çareyi
yurtdışına kaçmakta buldu. Zira o **çaresizlik** içerisindeki yıkımı ya-
şamak istemiyordu.

Tunus’tayken “2-3 gün içinde biter” dediği halde 10 gün hiçbir
şey yapamamalarının acizliğini unutturmak isteyen Tayyip, şimdi son
operasyonu anlatırken “24 saat içerisinde bitireceksiniz dedim bitir-
diler” şeklinde ucuz bir efelenme gösterisi yapmaktadır. En pespaye
yalanları sabah akşam tekrarlamak, iki haftadır her gün her gece dire-
nişle ilgili konuşmak, **dehşetli** bir süreçten geçildiğinin ispatıdır.

Halkın işgal eylemleri sona ermiştir ama aradan 1 ay geçmesine
karşın Taksim’deki OHAL devam etmektedir. Gezi Parkı’nda polis iş-
gali vardır. Taksim’de ise önceleri anıt ve AKM ile sınırlı polis kont-
rolü, protesto ve direniş eylemlerinde **kesinti olmaması üzerine**, adım
adım meydanın daraltılmasına yol açmıştır. Temmuz ayına girildi-
ğinde, büyük bir bölümü halka kapalı bir meydan vardır ve Taksim ci-
varındaki pek çok cadde ve sokakta hala devlet düzeni tam olarak tesis
edilememiş durumdadır.

Öyleyse, burada kitlelerin **öfkesindeki düzeyi, katılım boyu-
tunu ve kararlılık derecesini** iyi test etmek gerekir. Bunun sonucu
olarak park ve alan işgal altında tutulabilmiş, devlet otoritesinden
arındırılmış, Ankara, İzmir, Adana, Antakya ve Eskişehir başta olmak
üzere pek çok yerde benzer biçimde park, sokak ve alan işgalleri ger-
çekleştirilebilmiştir. Direnişin resmi verilere göre Bingöl ve Bayburt
hariç **bütün ülkeye yayılması**, çok ciddi bir kitlesel katılım sağla-
ması, özellikle de büyük metropollerde uzun yürüyüşler yapılması,
otobanların işgal edilmesi ve köprülerin geçilmesi şeklinde aldığı
boyut hesaba katılmalıdır. Burada yaygın biçimde ve sistemli olarak

yapılan tencere-tava, düdük çalma, ışık yakıp söndürme gibi eylemleri de saymak gerekir.

Bu eylemlerin esas olarak CHP ve türdeşi oluşumların etkili olduğu, “şeriat geliyor” diye korkutulan ve doldurulan “laikçi” bir tabanda yankı bulduğu açıktır. Ama bunlar Türk bayrağı ile Mustafa Kemal’in hatırı sayılır biçimde sembol kılınmaya çalışılmasına karşın, 2007 dönemindeki “cumhuriyet” mitingleri ve eylemlilikleriyle kıyaslanmayacak bir “**safılık**” içerisinde hareket etmiş ve politik yönelim çerçevesindeki ana renge damga vuramamışlardır. Örneğin bu isyana, “Kemalistlerin” başkaldırısı denemez. Onların etkisinden ve kalabalık halinden söz etmek doğrudur ama özellikle de **eylemin merkezinde** kendilerine mal edilecek bir yoğunluk kazanamadıklarını rahatlıkla belirtmek gerekir.

Nitekim eylemin politik yönelim açısından belirleyici alanı Taksim ve İstanbul olmuş, buradaki pek çok çatışma, direniş ve bariyer, devrimci, ilerici çevrelerin **ağırılık koyduğu** tarzda geliştirilmiştir. Durum ilçelere gidildiğinde, özellikle de emekçi semtlere inildiğinde daha açık biçimde böyledir ve egemen sınıfların **ödünü koparan** asıl pratikler buralarda yaşanmıştır. Belki genel direnişin açık “**barışçıl**” çizgileri nedeniyle başbakanlık ofisi, emniyet, kaymakamlık, AKP il binaları ve hatta medya kuruluşlarının plazaları **yaygın** biçimde hedef alınmamıştır ama başta Gazi, Okmeydanı, Sarıgazi, Gülsuyu, Gülensu, 1 Mayıs Mahallesi gibi semtlerde devrimcilerin önderliğinde günlerce ve sabahlara kadar büyük bir halk isyanı yaşanmıştır.

İsyanın Taksim eksenli olmasının anlamı üzerinde de durulmalıdır. 1977’deki katliamdan sonra 1 Mayıs kimliği kazanan alan, 90’lı yıllarla beraber yasaklı konumu nedeniyle büyük direnişlere sahne olmuş ve bedeller ödenmiştir. 2000’li yıllarda da devam eden bu süreç egemen sınıfların hem tatil günü ilan etmesi hem de alanı açmasıyla yeni bir aşamaya taşınmış ne var ki bu mitinglerdeki “**meydan**

okuma” havasından kısa sürede sıkılan faşistler çareyi yeni yasaklara girişmekte bulmuşlardır. Taksim’in çevresiyle birlikte 2013 1 Mayıs’ındaki son yasaklamanın ardından işgali, bu açıdan da çok anlamlı ve önemlidir.

Meydanların sosyal yaşamda işgal ettiği yerin politik alandaki karşılığı, birlik, dayanışma ve mücadeleye göndermede bulunarak **“güç”** sergilenmesidir. Küçük ölçekli yerleşimlerde dahi değişmeyen bu durum, en büyükleri bakımından daha çaplı sonuçlar doğurmaktadır. Kızıl Meydan ve Tien Anmen’den Sintagma ve Tahrir’e **büyük kal-kışma, direniş ve devrimlerin** buralarda maya tuttuğu, bu alanlardan çıkış yaptığı bilinmektedir. Egemenlerin de bayram ve resmi geçitleri genellikle bu alanlar üzerinden sergilemesi rastlantı değildir. Taksim bu özelliğiyle de değerlendirilmek durumundadır.

Ey baharın ölümsüz yasası
sokaklara sığmaz oldun artık
sığmaz oldun kitaplara
yürüdü bütün ırmakları yurdun
kaynayan damarlarımıza
durmak zamanı değil artık ey yolcu
ey kalbim
her patlayan tomurcuk
birer mavzer mermisidir
bahara durur kanlı ve güleş
yaratır sevdanın türküsünü

Tutuştururken türküler
hasretin kerem çubuğunu
yaktık gemileri
zulmün iskelesinde bir şafak vakti
hüznün gergefinde yarım kalan kuş
açarken mavi atlasını yeryüzünün
ve sağarken sütünü
gittikçe hırçınlaşan göğün
vurduk kavganın sedef parmaklarıyla
korsanların kapısına
acımıza katık ettik umudu
çıyan kuyularında yaşadık
geçtik sınavından zulmün

Ahmet Telli

“RECOP TAZYİK GAZDOĞAN”,
“GEL YAVAŞ GEL, YERLER YAŞ”

Bu başkaldırının anlam ve niteliğini tespit etmek için egemen sınıfların konumlanması ve refleksine bakmak da bir başka çıkış noktası olmalıdır. Zira, devletin verdiği tepki, **direnışin çapıyla** doğru biçimde orantılıdır. Bunun için bir yanıla AKP döneminde ordulaştırılmış polis teşkilatının kullandığı araçlar ile şiddetin derecesi ve yoğunluğuna bakmak gerekir.

Yalnızca bu dönem **yüz binlerce** biber gazı kapsülü tüketilmiş (ilk **8** günde **21 milyon** dolarlık gaz), eylemler esas olarak “**ateşli**” silahları içeren bir çatışma içermediği halde **şimdilik 4** direnişçi katledilmiş, **on-larcası** gözünü kaybetmiş, kolu bacağı kırılanlar olmuş, **yüzlercesi** ağır (**5** kişi ölüm komasında) **on beş bine** yakın kişi yaralanmıştır. Polis, yer yer gerçek mermi, yaygın biçimde plastik mermi, ses bombası da kullanılmış, kitleye yakıcı kimyasal içeren tazyikli su ile saldırmıştır.

Panzerler, TOMA’larla ezilen, cop, kalkan ve çivili sopalarla darp ve işkence edilenlerin haddi hesabı yoktur. **Binlerce** kişi resmen, **on binlercesi** ise illegal tarzda gözaltına alınmış, yüzlercesi tutuklanmıştır. Büyük bir terör dalgası estiren faşizmin çatışma ve direniş alanlarının çok ötesine ulaşan bir kapsamda halka verdiği zarar ve gözdağı **büyük bir korkunun** eseridir. Bu korku, işi jandarma araçlarını devreye sokmaya kadar götürmüş, nihayet ordunun/askerin devreye sokulabileceği de ilan edilmiştir.

İş bu noktaya gelmeden başta İstanbul olmak üzere birçok ilde paramiliter güçler pala ve satırlarla işbaşına koşulmuştur. Ama daha da önemlisi, kendi kitesini saldırgan bir aşamaya taşıma ve hazır hale getirme çabasıdır. Bunun için düzenlenen mitinglerde sürekli galeyana getirci konuşmalar yapan Tayyip bir dizi yalanı sürekli tekrarlayarak “**zor tuttuğunu**” söylediği kitesinin tasmasını çekiştirme manevralarına girişmiştir. Bir iki istisna dışında medya tam tekmil savaşa sürülmüş, önceleri ağırlıklı sansür işletmiş sonra da dezenformasyon makinesine dönüştürülmüştür.

İsyanın çapını ve niteliğini algılamada güçlük çeken, iktidar sarhoşluğu içindeki Tayyip’in klasik bastırma yöntemleri ve rol paylaşımı çerçevesinde Gül ve Arınç’ı devreye sokması da kâr etmeyince “**kaçtığı**” Kuzey Afrika dönüşü 24 saat içinde **6** miting düzenlemesi ve bunu İstanbul ve Ankara başta olmak üzere daha çaplı mitinglerle sürdürmesi **aczin ve korkunun** sonucudur.

Korku **saf değiştirmiş**, kendi korkusunun **duvarını yıkan** kitleler-

den, egemen sınıfların saflarına transfer olmuştur. “**Milli irade**” palavrasıyla halkın karşısına kendine oy veren kitleyi dikme yolunu tercih etmek, benzer bütün diktatörlerin klasik yöntemi olagelmıştır.

Son seçimler (2011) baz alındığında, bütün seçmenler üzerinden esasen yüzde **40.5** “ağırlığı” (**52.8 seçmen, 21 milyon oy**) bulunan Tayyip; barajı, eşitsiz koşulları, her türlü manipülasyon olanakları, baskı ve rüşvet taktikleri ile gerçekleşen seçimlerdeki oy oranı üzerinden temellendirmeye çalıştığı “**çoğunlukçu**” dikta rejimiyle, faşizme meşruiyet kazandırmak istemektedir. Bindirilmiş kıtaların doldurulduğu alanlarda, “*onlar-bunlar*” denilerek hedefe oturtulan direnişçi halk kitleleri korkutulmaya, yıldırılmaya, terörize edilmeye çalışılmaktadır.

Ülke çapında etkili olan büyük yayın kanallarından sürekli empoze edilenler yetmemiş, “**penguenli**” sansür politikası kesmemiş, bu mitinglerden başka çeşitli açılış, toplantı vb. vesilesiyle TV’lerde sürekli konuşma süresini daha da artıran Tayyip, kışkırtıcı yalanlarını sıralamaya başlamıştır.

Bu çerçevede hemen her konuşmasında; camiye ayakkabılarla girildiği, içki içildiği, ahlaksızlık yapıldığı, türbanlı kadınlara saldırıldığı, polise kurşun sıkıldığı, ortalığın yakılıp yıkıldığı, polislin kurşun sıkmadığı, son derece itidalli davrandığı, iktidarları boyunca 2 milyar 800 milyon fidan ve ağaç diktikleri, eylemcilerden sadece birkaç kişinin yaralandığı, polislin daha çok yaralı verdiği, bir polislin göstericilerce öldürüldüğü, bayrak yakıldığı ve yabancı pasaportlu ajanların işbaşında olduğuna dair yalanlar sıralanmıştır.

Buna benzer durumlarda bütün iktidarlarca ileri sürülen bir diğer yalanlar zinciri, “*kim bunlar?*”, “*amaçları ne?*” ve “*ne istiyorlar?*” sorularına yanıt olarak ileri sürülmüş, beylik klişe olarak “**dış mihraklar**”a işaret edilmiştir. Bir süre en gözde ifade “**faiz lobisi**” olmuş, zamanla “**Yahudi diasporası**”ndan da söz edilmeye başlanmıştır. Bunlar “*kışkırtan ve kullananlardır*”, amaç “**AKP iktidarının yıkılması**”, ama özellikle de Tayyip’in “*devrilmesidir*”...

Durumu başka bir platforma çekmek için 12 yıl öncesinin **“türban”** hikâyelerine dönenlerin, mazlum ve mağdur edebiyatına sarılması da aczin bir başka göstergesidir. *“Menderes’i astılar; Özal’ı zehirlediler; Tayyip Erdoğan’ı yedirtmeyeceğiz”* kampanyasının, yeni **milli şefin** *“saçının teli”* olduğunu söyleyenler için cazibeli olacağı düşünülmektedir. Ama gerek bu rövanşist kampanya gerekse de polisi daha da semirtip **gaza gönderme** çabaları nafiyledir, tutmamıştır.

Bu kampanya ile amacın ne olduğu da deşifre edilmiştir, öyleyse diğer soruya yanıt verilmelidir. Buradaki yaygın nitelime olan, **“illegal örgütler”**, **“aşırı uçlar”** söylemi bir süredir eklenen **“marjinaler”**le sürdürülmüş, **“vandallık”**la birlikte, dönemin simgesi haline gelen **“çapulcu”** sözü sarf edilmiştir. **“Çapulcu”** aşığılamasını, direnişin mizahi yaratıcılığı ve espri zenginliği içinde tavrına **“yakıştıran”** ve isyancı bir içerik ile kendisini ifadeye dönüştüren gençlik, bu **bumerangı** evrensel düzeyde **simge** haline de getirmiş bulunmaktadır.

Faşist diktatörlüğün isyan karşısında verdiği tepkinin dünyadaki benzer örneklerde çokça görülen yöntem ve taktiklerden farklılaşan bir yanı bulunmamaktadır. **Sarsıntı büyüktür**, yedikleri yumrukla sersemleyenler, **“karizması çizilenler”**, şiddeti en üst düzeyde örgütlemenin yanında, her türlü tehdidi sıralar, katiller sürüsünün sırtını sıvazlarken, **mezarlıktan geçenin ıslığı** çılmaktadır. İş, polisin **“kahramanlık destanı”** yazdığını söylemeye kadar varmış, emri kendisinin verdiğini deklare eden kof bir kabadayılıkla, polisin **“her yönlü daha da güçlendirileceği”** ilan edilmiştir.

Saflar tahkim edilmekte, savaşa göre şekillenilmektedir Birçok koz ileri sürülmüş, **“yerel seçim kampanyası”** adı altında **seferberlik** ilan edilmiştir. Uluslararası basın kuruluşlarının bu dönem Türkiye’ye gönderdikleri muhabirlerini **Irak ve Afganistan** deneyimlileri arasından seçmesi şaşırtıcı olmamalıdır.

Küçük büyük bütün dağları yarattım havasında burnundan kıl aldır-

mayan Tayyip'in asıl resmi, Necati Şaşmaz, Hasan Kaçan ve Hülya Avşar gibi **medyatik karaktersizler**den medet ummasıyla çizilmektedir. Bu manevranın ardından yine bir grup sanatçıyla birlikte de olsa Taksim Dayanışma'nın temsilcileriyle görüşmek zorunda kalmış, tahammülsüz davranarak yarıda kestiği toplantıda hakaret ve tehdit yağdırmaktan geri durmamıştır.

İlk kez **dediğini yaptıramayan** ve yine ilk kez gündem belirleme inisiyatifini kaptıran bir duruma düşmüştür. Seferberlik faaliyeti, rejimin bütün sözcülerinin kendi çaplarında giriştikleri saldırgan ve tahkir edici sözlerle sürmektedir. Son günlerde devreye “**aşağılık**” sıfatının ancak bu kadar yakışacağı Melih Gökçek denilen “şahsiyet” de girmiş, provokasyon ve tertip iddiaları 5. sınıf Yeşilçam senaryolarına rahmet okutmaya başlamıştır.

Katiller sürüsünün İstanbul'daki amirlerinden **Vali Avni**'nin bu dönem zarfındaki pespaye manevraları direnişin başlıca eğlence kaynağı haline gelmiştir. Bir gün “*ezeceğiz*” diye arz-ı endam eden, ertesi gün “*ıhlamur kokulu*” mesajlar atan Vali, direnişçilerle buluşma adı altında ucuz bir stand-up gösterisi düzenleyecek, telefon numarası verecek kadar şaşkın çırpınıslara girmiş, “*İlaçlı su kullandık. Kimyasal bir şey yok. Hem bize de su at diyenler var*” şeklinde demeçler vermiştir. Vali Avni'nin bu avanaklığı, direnişin çizdiği bir portre olarak kayda geçmelidir:

“@ RTErdogan: ‘Sayın valim gezi parkına girmişsiniz. Orada bomba sesleri, gaz kokusu ve mermi vızıltıları varmış doğru mu? Ne güzel. Ben de orada olmayı isterdim.’ @ Valimutlu” (Uykusuz, sayı 2013/25, 20.06.13)

Bu panik ve dehşet havası eylemin **gücü ve niteliği** konusunda aydınlatıcı olmalıdır. Bu süreçte askerin devreye sokulmamış olması, isyanın “barışçı” çizgide yol alması nedeniyledir ama eylemlerin daha uzun soluklu bir istikrar yolu tutturması halinde egemenlerin böylesi seçeneklerle harekete geçmeyecekleri de düşünülemez.

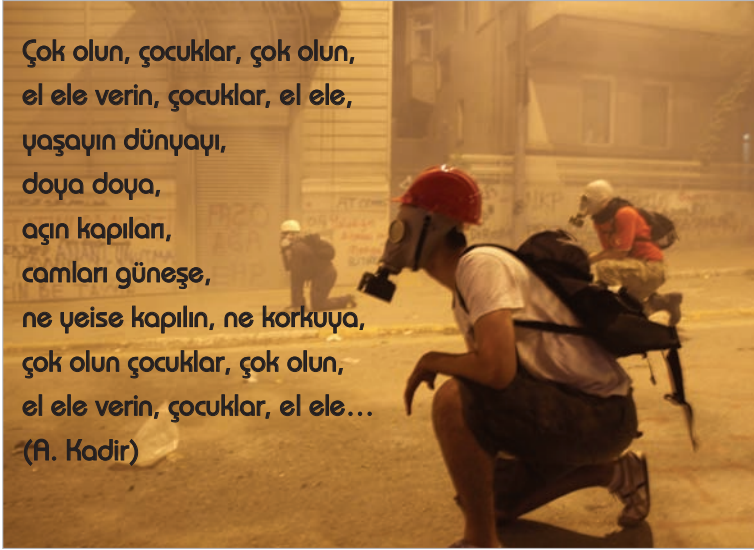
Topraktan ateşten ve denizden
doğınların
en mükemmeli doğacak bizden...
ve insanlar ellerini
korkmadan
düşünmeden
birbirlerinin ellerine bırakarak
yıldızlara bakarak:
"Yaşamak ne güzel şey!"
diyecekler;
bir insan gözü gibi derin
bir salkım üzüm gibi serin
bir ferah
bir rahat
bir işitilmemiş şarkı söyleyecekler...
Hiçbir ağaç
böyle harikulade bir yemiş vermemiş
olacaktır.
Ve en vadedici
bir yaz gecesi bile
böyle sesler
böyle inanılmaz renklerle
sabaha ermemiş olacaktır.

Topraktan
ateşten
ve denizden
doğınların
en mükemmeli doğacak bizden...

Nazım Hikmet

“BİZİM GİBİ ÜÇ ÇOCUK DAHA İSTER MİSİN?”

Çok olun, çocuklar, çok olun,
el ele verin, çocuklar, el ele,
yaşayın dünyayı,
doya doya,
açın kapıları,
camları güneşe,
ne yeise kapılın, ne korkuya,
çok olun çocuklar, çok olun,
el ele verin, çocuklar, el ele...
(A. Kadir)

Gezi İsyanı'nın **“kahramanı”** olan gençliğe dair ilk günden başlayarak bir dizi değerlendirme yapılmaktadır. Bunun daha da yapılacağı ve özel araştırmalara konu olacağı tabiidir. Benzer tahliller dünyada ve ülkemizde '68, '78 ve diğer dönemler için de yapılmıştır. Ağırlığını gençlerin oluşturması nedeniyle **“kuşak”** olarak adlandırılan bu kitle, en çok, *“apolitik”* nitelimesinde düşülen yanlıgı üzerinden tartışılmakta, şimdiye kadar yapılan saha araştırmalarında dikkat çeken, **“örgütsüzlük”** çerçevesinde anlamlandırılmak istenmektedir.

İsyanın diğer illerin belli alanlarında da aynı gençlik kesimi üzerinden okunması yanlış değildir. Emekçi semtlerine kaydıkça farklılaşmakla beraber, burada da nüfusun en dinamik ve atak unsurları olması nedeniyle **esas hareket** gençler tarafından geliştirilmiştir. Halk gençliğinin en ileri kesimi olarak öğrencilerin

damgasını vurduğu kuşak, kentlerdeki bu isyanın önceki dönemlerde olduğu gibi **taşkıncıdır**.

Küçük burjuvazinin sınıfsal karakteri, siyasi bir çevreye angaje olmadığı koşulda tamamen kontrolsüz ve duygusal bir zeminde olduğu için manipülasyona açıktır. Bu, olumlu yönde olduğu gibi olumsuz bir merkezde de gelişebilir. Nitekim laikçi Kemalistlerin son yıllarda hatırı sayılır bir gençlik kitlesiyle ilişkilenebilmesi bu çerçevede anlam kazanmaktadır. Hakeza gençlik, pek çok siyasi grubun da ana gövdesini oluşturmaktadır. Sisteme doğrudan eklemlenmemiş yapısı nedeniyle hareket kabiliyeti yüksek ve dinamizmi güçlü bu kesimin, kendisini yakından etkileyen süreçlere uzun süre kayıtsız kalması zordur.

Bu yüzden nesnel durumun olgunlaştığı her durumda gençliğin bir biçimde politik sahneye çıkması **kaçınılmaz** olmaktadır. Bunun çapını belirleyen, sınıf mücadelesinin koordinatlarını oluşturan çelişki alanlarıdır. Buradaki birikim, temel hak ve özgürlüklerle birlikte sosyal yaşama yönelik müdahale kapsamında, ilgi ve iletişim alanlarındaki araç ve koşullarla birlikte gençliğin **önemli bir kesimini** politik arenaya sürmüştür. İşsizlik gençler kategorisinde 5-10 puan yukarıdadır (yüzde 30) ve geleceğe açılan kapının daralmasına paralel, sıkışma ve baskılanma derecesi artmaktadır.

Anlama ve sezme kabiliyeti hep hafife alınan bu kitlenin, ucuz yalan ve yöntemlerle oyalanması, idare edilmesi, bilgi ve iletişimin patlama yaptığı çağda son derece zorlaşmıştır. “Küreselleşme” denilen emperyalizmin dizginsiz bir hal aldığı dönemin, mezar kazıcısı işçi ve emekçiler ile kader ortaklığı içerisinde bulunan halkın bu durumu kavramaya **en yatkın** kesimi olarak gençlik, gerilimin taşıyıcısı olmayı reddetmeye meyilli karakterini ispat etmek için fırsat kollamaktadır. Nitekim son çeyrek yüzyılda dünya metropollerindeki bütün isyanların **merkezinde** onlar yer almaktadır.

Asi bir kuşak olarak gençlik, değişimi zorlayan karakterini, elbette ki yeni koşulların çelişki alanlarıyla **doğrudan** ilişkisine borçludur. Eskiye karşı yabancılık, yeni topluma doğru **en cesur** adımların onlar tarafından atılmasını koşullamaktadır. Yerleşik değer ve kabuller, sistemin sigortasıdır ve bunu sorguladığı ve bununla çatıştığı her durumda, yeniye doğru bir **itilim** gerçekleşmektedir.

Toplumun öğrenmeye ve anlamaya en yatkın kesiminin bütünüyle her şeye yabancı ve ilgisiz kalacağını düşünmek saflıktır. Sınıfın kendisine “**kurtuluş**” yolları açmadığı ve sınıf atlama şartlarının ortadan kalktığı durumda enerjinin nereye doğru yöneleceği bellidir.

Bunun için politik bir perspektif de gerekmez. Anlık reaksiyonun içine her zaman için bir dizi başka rahatsızlık ve talep de doldurulabilir. Ama bunun için **birlikte** harekete edilmesi şarttır. Bu birlik ve dayanışmanın, eşzamanlı hareket ve kalkışmanın yeni iletişim zemini içerisinde karşılanabildiği oranda gençlik harekete geçmektedir. Yakın tarihte dünyadaki örnekler bunu göstermiş, birçok ülkenin gençleri bu kapının altından geçmiştir. **Bu yolculuk sürmektedir...**

Bu resmi geçidin 2013 Mayıs-Haziran’ındaki kfilesini oluşturan Türkiye’deki gençlerin Gezi Parkı vesilesiyle başlayan yürüyüşü, bugün için sınıf mücadelesinin ana kulvarıyla buluşmasa bile tıpkı öncekilerin de başardığı gibi, önemli bir **gelenek zincirinin yeni bir halkasını** oluşturacaktır.

Sınıf mücadeleleri tarihi, bu zinciri tamamlayanların **zaferini** yazmaktadır. Öyleyse, başarılan önemli bir işin gerisini getirme konusundaki görev tamamlanmak zorundadır. Her dönem ileriye temsil edenlerin **özgün** görev ve sorumlulukları olmuştur. Sevindirici olan bunun zirvesini ve geçiş eşiklerini oluşturan patlamaların, kalkışma ve isyanların yaşanmasıdır. Bu dönüm noktaları iyi değerlendirilmelidir.

“MUSTAFA KESER’İN ASKERLERİYİZ!”

Direniş, yukarıda da değindiğimiz gibi, **esas olarak** orta ve küçük burjuvaziye mensup kentlilerin gençleri tarafından geliştirilmiştir. Bu ağırlıklı biçimde Türk ulusundan kitleleri seferber eden eylemde laikçi Kemalist çevrelerin etkisindeki tabanın izleri **daha çok** görülmektedir. Bu eğilimin etkisi, daha kalabalık ve örgütlü bu kesimlerin müdahaleleriyle artırılmak istenmiştir. Zira hemen her halk hareketi pek doğallıkla bütün müdahalelere açıktır ve kendi program ve hesapları doğrultusunda bunu projelendirmek isteyenler olmuştur ve olacaktır.

Diğer yandan Ulusal Hareket’in yalpalayan ve **pasif destek** pozisyonunda kalan tavrı nedeniyle tali bir katılım gösteren Kürt halkı bir yana, bütün **“sol”** referanslı devrimci, reformist, anarşist, Troçkist vd. akımlar da çatışma arenasına hücum etmişlerdir. Bunu fırsatçı bir tavırla yapmaya çalışanlar olduğu gibi, pratiğe var gücüyle atılanlar da olmuştur.

Hareketi küçümseyen ya da anlamayanlar bir yana, **“ekmek çıkar”** derdinde olanları da bir kenara bırakırsak, önemli bir **“sol”** potansiyelin sürece artan bir yoğunlukta dahil olmasıyla faşist ve karşı-devrimci ulusalcı çevrelerin etkisi geriletebilmiştir.

Türk bayrağı ve M. Kemal posterlerinin taşınması ve bu rengin göze çarpması, bu çevrelerin etki gücünün ötesinde Kemalizm’in bir asra ya-

kındır damarlara zerk edilmesinin sonucudur. Kemalizm'in ruhunu/özünü kuşanan ama sembollerini ve kaba biçimini yadsıma üzerinden kendi güçlerini tahkim eden AKP hükümetleri devrinde, **laikçi-şeriatçı** kutuplaştırmasının muhalif kitle üzerindeki etkileri, genel olarak Kemalizm'le yoğrulma gerçeğiyle birleşince, AKP'yi merkezine koyan bir kalkışmada bu sembollerin “**değer**” ifade etmesi doğaldır.

Ancak bu kesimlerin temel argümanı olarak laikçilik (“*Türkiye laiktir, laik kalacak*” sloganı) vurgusu, yaşam tarzına müdahaleye tepkinin önem arz ettiği koşullarda, bırakın temel olmayı etki sahibi bir unsur halinde de kullanılmamıştır. Sorunun, “**demokrasi**” bağlamında oturduğu kaide bu bakımdan da önemlidir.

AKP'nin devletten bağımsız bir unsur olmadığı, aksine devletin bütün kurumlarında etkinlik kuran bir sürecin ardından M. Kemal ve İnönü dönemlerine benzer bir hükümlerlik tesis ederek yol aldığı koşulda, kendisine yönelik tüm karşı çıkışların doğrudan hedefi faşist diktatörlüğün yani faşist Türk devletinin kendisidir. AKP'yi devletten **soyutlama** (“*AKP faşizmi*” söylemi) hatta olayı Tayyip Erdoğan'ın kişisel diktatörlüğüne indirgeme hali her ne kadar “*AKP'nin yargısı, polisi*” diyenler olsa da bütün kurumlarıyla karşısına dikilen devlet olgusunu gölgeleyememiştir.

İslamiyet'e ait “değerlerin” Türkiye toplumunda gördüğü karşılık kadar olmasa da, bu sürece dâhil olan kitleler nezdindeki itibara dair bir tespit olarak Kemalizm'in bilinen sembollerinin **ciddi bir yer kaplaması** şaşırtıcı değildir. Bir asra yakın bir süredir kundaktan mezara pompalanan kurucu ve kurtarıcı “**Atatürk**” simgesi, üzerinde daha dikkatli biçimde durmamızı gerektirmektedir.

Neredeyse bütün “sol” grupların da “*milli*” ve “*ilerici*” hatta “*devrimci*” paranteziyle sarmaladığı M. Kemal'in posterleri ve Türk bayrağı, ortak payda haline getirilmeye çalışılmakta ve önemli bir kitlede karşılık bulmaktadır. Bu konuda daha **kapsamlı ve sabırlı** çalışma yürütmeye ihtiyaç olduğu açıktır.

“KADINLAR HER YERDE!”, “KADINLAR VARDIR!”

*Bu yüzden, uykularımdan
çalarak yazdığım şiirler
parfüm kokmaz, bu yüzden
kısadır o çatık kaşlı sözler.
Çektiklerimiz için,
yok ödül filan beklediğimiz
ne de o koca ciltlerinde
resmimiz olsun isteriz.
Yalnız yalın anlat öykümüzü
geleceğin insanlarına
yerimizi alacaklara anlat
nasıl cesurduk kavgada.
(Nikola Vatsparov)*

Direnişçi kitlesinin bir diğer “dikkat çekici” özelliği, yine **ta-rihte ilk kez** kadınların genel nüfustaki oranlarına paralel (yer yer aşan) biçimde eylemlerde yer almasıdır. Bunda, kadın hakları mücadelesinin erkek egemen sisteme karşı kaydettiği gelişmeye paralel olarak, **cinsiyet bilincindeki** ilerlemenin belirleyici rolü vardır. Eylemci profilinin değerlendirilmesinde bu husus dikkatle hesaba katılmalıdır.

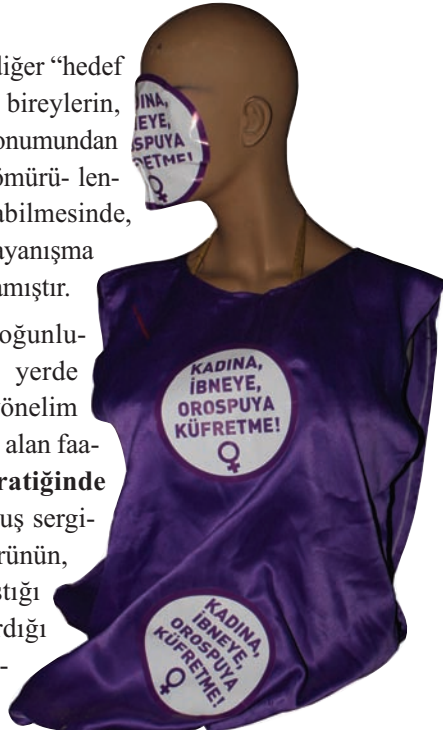
Keza bu durum sınıf mücadelesinin dinamiklerine dair üretilen

politikalarda kadın sorununun **ağırlık derecesi** bakımından da uyarıcıdır. Kadınlar genel olarak aktif tutumlarıyla, daha geri bir katılım gösterdikleri önceki süreçlerin pasif halinden de sıyrılmışlar ve mücadelede **ileri** bir konum kazanmışlardır.

Burada erkek egemen kültürün ileri mevzisinden seslenen AKP politika ve uygulamalarının rolüne değinmek gerekebilir ama bunun ivmeyi açıklamaktan başka bir yararı olmayacaktır. Esas altı çizilmesi gereken husus, bu yönde **ilerleyen mücadele ve bilinç gelişimidir**. Kadınların bu isyan ve direniş süreci içerisinde/sayesinde, cinsiyet bilincinin sınıf bilinciyle kaynaşmasına dair gereklilik bakımından da ileri bir nokta yakalama şansı bulacaklarını söylemek, iyimserlikten/temenniden öte bir tespit olarak görülmelidir.

Cinsiyetçi baskıların bir diğer “hedef kitlesi”ni oluşturan LGBTİ bireylerin, **“ezilenin/ötekinin ötekisi”** konumundan sıyrılmaları ve ezilenler (ve sömürülenler) cephesinde yerini alabilmesinde, isyan koşullarının birlik ve dayanışma atmosferi önemli bir rol oynamıştır.

İsyancı kitlenin ezici çoğunluğunca **“yadırgatıcı”** bir yerde duran bu cinsel kimlik ve yönelim “mağdurları”, yalnızca ortak alan faaliyetleri değil isyanın **aktif pratiğinde** de önyargıları yıkan bir duruş sergilemiştir. İsyan/direniş kültürünün, erkek egemen kültürle çatıştığı ve genel bileşenine ulaştırdığı mesaj önemlidir, önemszenmelidir.

“AYAK TAKIMI”: “DELİKANLI KİM BAKALIM?”

İsyancıların küçümsenmeyecek bir kitlesini de taraftar grupları oluşturmuştur. Endüstriyel futbol düzeneği içerisinde düşmanlaştırılan, sınıfsal ve toplumsal aidiyetleri silinerek sisteme yedeklenmeye çalışılan taraftar topluluklarının hatırı sayılır bir bölümü **Çarşı** grubu önderliğinde bir araya gelmiş, “*renklerin kardeşliği*”ne vurgu temelinde direnişin önemli bir parçasını oluşturmuşlardır.

Bir futbol ülkesi haline getirilen Türkiye’de, acımasız bir rekabet sarmalında fanatizm kalıbına dökülerek düşmanlaştırılan toplulukların, bu “**tezgâhı**” parçalama iradesiyle buluşması, polis baskısı ve terörüyle yüzleşmiş olmanın deneyimiyle, eğlenceli ve direngen tutumlarıyla ayaklanma sürecine önemli bir katkı sunmuştur.

Genel olarak direnişçi kitlesinin büyük bir sempatisini kazanmaları, eylemlerde oynadıkları rolle ilgili olduğu kadar, sistemin futbol üzerinden kurduğu çarkın parçalanmasına yönelik bir gelişmeye duyulan özlem ve taleple de ilgilidir. Lümpen bir dil içermesine karşın, taraftar gruplarının polise ve Tayyip’e yönelik tezahüratlarından bazılarının **ana slogan** haline gelmesi de manidar olmalıdır.

Bu grupların etki gücü, devletin onları devre dışı kılmak için özel çaba göstermesi ve başarılı olamayınca da nihayet operasyonlarla, gözaltı ve tutuklamalarla yıldırma, cezalandırma işlemlerine girişmesinden de okunabilmektedir.

“MÜLK ALLAHINDIR!”

Sürecin en çok sözü edilen çevrelerinden birisi “**Anti-Kapitalist Müslümanlar**” isimli grup olmuştur.

Bu grubun çeşitli platformlar aracılığıyla belli bir süredir ilerici ve demokratik eylem birliklerinde yer alması ve nihayet 1 Mayıs’larda kendini ifade etmesi, kapitalizmi hedefleyen “**sınıfsal**” vurguları sayesinde. Bunun sonucu olarak “sol” çevrelere karşı “**ittifak**” arayan yaklaşımları belli bir yakınlaşma doğurmuştur.

“İslamcı” çevreleri ayırmaksızın toptancı bir anlayışla hareket eden devrimcilerin genel olarak “**din**” sorununa dair pozitivizmden mustarip **yaklaşım bozukluğu** ile oluşan mesafe; bu çevrenin derdini ifade ederken kullandığı dilin yakınlığı ile kapanmış ve en azından dışlayıcı bir tavır geliştirilmemişti. Durum, Gezi İsyanı’nın **dayanışma ve birlikte hareket** ikliminde daha ileri bir aşamaya taşınmış bulunmaktadır.

Burada, kendisini “İslami” referanslar üzerinden lanse eden ve tabanına yönelik tahkimatta, bilhassa son yıllarda bu rengi daha da koyulaştıran AKP hükümetlerinin izlediği politikaların rolü olmuştur. Nitekim bu isyan döneminde de aynı taktik izlenmiş, 10 yıl önceki mağduriyet hikâyeleri, benzer temelli yeni pratiklere dair yalanlar ve sosyal yaşama dair ahlaki vurgularla “propaganda” edilmiştir.

AKP’yi kendi referansları üzerinden teşhir etmenin etki gücü elbette farklıdır ve “muhalif” bazı çevrelerin de gönüllü tutumu ile kamuoyuna daha fazla taşındıkça çatışmanın her iki cephesinde karşılık bulmaktadır. Bu durum da tıpkı diğer bazı sorun alanları gibi, devrimcilerin “toptancı” tavrı, çarpık ittifak anlayışı ve kitle çizgisine dair zaafalarının aşılmasında **yeni bir uyarıcı** olarak değerlendirilmelidir.

#DIRENBASBELASITWITTER

Önceleri dünyadaki başka eylemler ve nihayet Arap İsyanları sürecinde konu edilen “sosyal medya” olgusu, bu isyanın da en çok tartışılan hususlarından biriydi. İnternetin yaygınlık kazanmasına paralel en dikkat çekici alanı “sosyal medya” adı verilen “iletişim ağı” oluşturmaya başladı. Kısa sürede büyüyen ve çeşitlenen bu alan, facebook’un ardından twitter’in devreye girmesiyle işlem yaygınlığını artırmıştır. Aynı süreçte internet kullanımının “akıllı” telefonlar sayesinde yeni bir genişleme sahası bulduğunu da eklemek gerekir.

Sistemin sanal bir sosyal alan kurgusunun, ezilen, baskılanan ve dışlanan bütün birey ve topluluklar açısından iletişim, paylaşım, dayanışma ve örgütlenme aracı haline getirilerek karşı kutbunu üretmesi, bütün denetim ve kontrol mekanizmalarına karşın önlenememiş bulunmaktadır. (Google, Yahoo, Skype, Microsoft, Facebook gibi internet servislerinin bütün kullanıcı bilgilerini devletlerle paylaştıklarına dair gerçeklik, The Washington Post, The Guardian’da “sır” olmaktan çıkarıldı. 07.06.13)

Tayyip’in “baş belası” olarak nitelediği twitter’da **2.5 milyon** takipçisi olduğu, her bir devlet temsilcisi-

nin bu alanı alabildiğine kullanmaya çalıştığı da unutulmamalıdır.

Sosyal medyanın Türkiye’deki kullanım oranı yüzde **35**’leri bulmuştur ki bu oran ABD’de yüzde **50**, örneğin Japonya’da yüzde **30**’dur.

Bu alanın son isyan sürecinde başından itibaren ne kadar önemli bir rol oynadığı açıktır. 31 Mayıs saat 16.00 ile gece yarısı arasında Gezi Parkı'na saldırı nedeniyle **2 milyon** tweet atıldığı ve bunun yüzde **90'**ının Türkiye'den gönderildiği kayıtlara geçmiştir. İsyan boyunca da etkin biçimde kullanılan sosyal medya, yalnızca iletişim ve bilgi paylaşımı değil, sağlık yardımı ve hukuki destek gibi ihtiyaçlara da yanıt olmuş, **birlikte düşünme ve hareket etmenin** koşullarını yaratmıştır.

Burada elbette “güvenlik” sorunu vardır ve bunu somutlayan adımlar İzmir ve Adana'daki polis operasyonlarıyla atılmıştır ama caydırıcılık bakımından başarılı olunduğu da söylenemeyecektir. Diğer yandan internet alanının bir diğer olgusu da “**hacker**”lardır. İlerici, devrimci grupların da örgütlü olarak hareket ettiği bu alanda, uluslararası bir örgüt olarak Anonymous ile Redhack'in “**siber saldırı**” olarak tanımlanan eylemleri ve propaganda faaliyetleri kayda değer bir etki yaratmıştır.

Ulaştırma Bakanı, bu dönemde birçok devlet kuruluşuna sayısız saldırı gerçekleştirildiğini açıklamaktadır. Nitekim yasal düzenlemeler için arayışa girilmesinden başka, 20 Haziran'da Siber Güvenlik Kurulu toplanmış ve bu saldırıları engellemek amacıyla **SOME** (Siber Olaylara Müdahale Ekipleri)'nin kurulması kararlaştırılmıştır.

Sosyal medyanın iletişim, paylaşım ve örgütlenme işlevleriyle, “Arap Baharı” sürecinde olduğu üzere, halk isyanlarına (ve nihayet devrimlere) tayin edici biçimde “**damga**” vuracak bir yere oturtulması; denetim durumu, örgütsel yapılanma ve eylem pratiği karşısında, abartılı ve yanılısımalı bir tespittir.

Nitekim bazı ateşleme ve gelişme süreçleri dışında, egemenler bakımından “**kritik**” bir tehlike oluşturmadığı da görülmelidir. Bu realite, bilgi ve iletişim alanındaki “devrim”in kaydettiği aşamanın ortaya çıkardığı olanakların ve yeni koşulların, pratikte de kanıtlandığı gibi, mücadele biçim ve yöntemlerine dair getirdiklerinin anlaşılması ve buna göre hareket edilmesi gerçeğinin görülmesini engellememelidir.

“AŞK BİTTİ, BURASI ARTIK TÜRKİYE!”

“Türkiye’nin önemi göz önüne alındığında bu mücadelenin sonucu, tüm bölgeyi önemli derecede etkileyecektir. Hatta bundan daha fazlası da olacaktır. Bugün Taksim meydanını savunanlar; dünyada küresel ortak

alanları aynı yıkım topunun saldırısına karşı savunma mücadelesinin ön saflarındadır. Sınırların olmadığı bir dünyada saygın, insanca yaşam için bir umut vaat ediyorsa ve eğer savunulan ya da harap edilen bizim ortak mülkiyetimizse, bu mücadeleye hepimiz özveri ile katılmalı ve çözüme ulaştırmalıyız.” (Noam Chomsky, Beyrut Amerikan Üniversitesi 2013 Yılı Mezuniyet Töreni Açılış Konuşması, 25.06.13)

Gezi İsyanı’nın etki sahası **dünya ölçeğinde** genişlemiştir. Türkiyeli göçmenlerin, buldukları ülkelerdeki mücadelelerinde yeni bir ivme yaratan direniş, büyük çaplı ve süreli destek eylemlerinin gerçekleştirilmesinden başka, diğer ülke halkları üzerinde de etkili olmuş, çeşitli protesto etkinlikleriyle dayanışma gösterilmiştir.

Ama daha önemlisi, “yapabiliriz ve yapmalıyız” mesajının alındığı ve koşulların olgunlaşma aşamasına ilerlediği yerlerde **doğrudan etki-leşim** yaratmaya aday olduğunu da kanıtlamıştır. Chomsky’nin özellikle de bölgeyi işaret ederek yaptığı saptama isabetlidir ve benzer/yakın etnik ve dinsel bileşim ile toplumsal dinamiklere sahip ülkelerdeki etkisi doğrudan pratiklerle görülecektir.

Uzun bir dönemdir Kürt Ulusal Hareketi’nin savaşı ve direnişi hari-

cinde kitlesel ayaklanma/isyan pratiğine sahip olmayan Türkiye’de AKP’nin “*huzur ve istikrar*” üzerinden verdiği mesaj, bildiği gibi “**model**” olma derecesinde propaganda edilmekteydi. Bu balon patlamış, bir kısmı zaten savaş koşullarında, diğerleri de isyan sürecindeki ülke halkları için yeni bir “**hareket**” penceresi açılmıştır. Kaldı ki bölgenin Kürt sorunu ekseninde yeni düzenlemelerden geçeceği, kartların yeniden karılacağı bir sürece girildiği de ortadadır.

Bölgeye dair olasılıklar bir yana, “**iletişimde devrim**” sürecini adımlayan dünyanın çok başka yörelerinde bir **Türkiye İsyanı** etkisinden söz etmek abartılı değildir. Geçmişte de bu çaptaki eylemlerin yarattığı rüzgârın dünya halklarına taşıdığı esintinin “**kışkırtıcı**” etkilerde bulunduğu görülmüştür. Brezilya, bir işgal pratiğine sahne olmasa da, eylemlerinin “**açık**” ekonomik boyutları, işçi sınıfının örgütlü katkısı, genel olarak genişliği ve uzunluğu bakımından önemli bir “**isyan**” sürecine sahne olmaktadır.

Otobüs ücretlerine yapılan **20 centlik** zamla **13 Haziran**’da **Sao Paulo**’da başlayan ve futbol dünya kupası (**2014**) ile yaz olimpiyatları (**2016**) nedeniyle getirilecek ek vergi yüklerini protestoyu ve yolsuzlukları da kapsayarak bir haftada **80** kente yayılan ve milyonlarca kişiyi sokağa döken gösteriler, Türkiye’deki isyana “**selam**” ve “**dayanışma**” mesajı göndermeyi de ihmal etmemiştir.

Bu eylemlerin taşıyıcı gücünü gençlerin oluşturması, polise karşı direngen ve militan bir tavrın sergilenmesi ve büyük kitlelerin mobilize olması önemli bir benzerlik oluşturmaktadır. Son 1 aylık borsa düşüşünde Türkiye’nin yüzde **22**, Brezilya’nın yüzde **21** ile başı çekmesi rastlantı değildir.

Devletin refleksi, “*sizinle gurur duyuyorum*” diyen devlet başkanı **Dilma Rousseff**’in sözleri bakımından Türkiye’ye göre farklılık arz ediyordu ama bu sahtekârlığa prim vermeyen halk, polisin ülkemizdeki benzer yöntemlerle geliştirdiği şiddet karşısında geri adım atmayı reddetmiştir. Sonuçta zammın geri alınması ve **30 milyar** dolarlık turnuva

maliyetlerinin sponsor firmalara yükleneceği sözleri de etkili olamamıştır. Süreç, tarihinin bizdeki gibi en geniş katılımlı ve uzun süreli halk isyanının açtığı bu yeni kulvarda, işçi sınıfının daha büyük katılımıyla ve şiddetlenen çatışmalarla akmaya devam ediyor.

Taksim vesilesiyle kulakları çınlatılan Tahrir, “**nerede kalmıştık**” misali yeni bir sayfa açarak yeniden işlemeye başlamıştır. Burada “Arap Baharı” sürecinde, “*güdümlü hareketler/eylemler*” değerlendirilmesi yapanların hatırlanması gerekir. Taksim’de yaşananların ege-menler tarafından bu kategoride itibarsızlaştırılması ve hedef şaşırtma amaçlı kullanılması, **uyarıcı** bir etki yapmalıdır. Halkın gücüne güvenmemenin bir başka versiyonu da bu yaklaşımda kendini göstermektedir.

“Ayaklanma ve isyanlar, daha ötesi devrimler dönemi kapanmıştır. Dolayısıyla bir yerde bunları andıran bir durum yaşanırsa, orada mutlaka ‘muktedirlerin’ yani emperyalistlerin parmağı olmalıdır.” şeklindeki mantık kurgusu, burjuvazinin son çeyrek yüzyılda hız verdiği ideolojik kampanyanın eseridir. Her şeye kadir, mutlak bir güç atfetmenin sonucu **teslimiyet ve itaattir**. Oysa halklar aksi yönde bir pratiğe imza atmaktadır. Devrimlerin çalınmaya çalışılması ve/veya ayaklanmaların kaldıraç olarak kullanılması başka bir şeydir. Ancak bu durumda dahi ortaya çıkan enerjinin kolaylıkla yok edileceğini düşünmek, bu süreçleri doğru okuyamamanın sonucudur.

Nitekim Tahrir, Mübarek’in devrilmesiyle başlayan somut kazanımlarını, daha sonraki aşamada Müslüman Kardeşler’in temsilcisi Mursi’nin politikaları karşısında defalarca devreye girerek sürdürmüş, tahta çıkışının yıldönümünde, içinde bulunduğumuz aya girilirken yeniden **isyan kürsüsü** kurmuştur. Milyonlarca Mısırlı sokaklarda, meydanlardadır ve Mübarek soyundan Mursi’yi devirmek için kolları sıvamış bulunmaktadır. Tahrir’i anlamakta zorlananlar, Taksim’le afallamış, Tahrir’in yeniden ayağa kalkmasıyla büsbütün şaşkınlığa uğramış ve utanç havuzuna düşmüşlerdir.

Neyleyim?

Neş'e kavganın musikisidir.

Kavgada kuvvetini kaybetmiş gibidir biraz

neş'enin çelik ahengini duymayan adam;

neş'e... iyi şeydir vesselam.

-baş döndürmezse eğer-

Ve işte bizimkiler

güldüler mi,

ağzı dolusu gülüyorlar.

Kabahat onların kuvvetinde:

yoksa ne sende

ne de bende!

Nazım Hikmet

“TAKSİM KOMÜNÜ”

Gezi İsyanı hem eylemsel hareketlilik ve direniş esnasında, hem de oturmuş bir düzen içerisindeki Gezi Parkı'nın **alternatif kamusallık alanında** çeşitli sınıf ve kesimlerden, çok farklı inanç ve politik çevrelerden büyük bir kitleyi yan yana getirmiş, dayanışma içerisine sokmuş, ortak düşman olan sistem ve rejim karşısında bir arada olabilme kültürünün **inşa edilmesine** katkı sunmuştur. Bunun yolunu açabilmek, bu kültürün gelişmesine katkı sunmak, abartılı ve yapay sınırları aşındırma çabasını ilerletme şansı bulmak, **az bir kazanım değildir.**

Ezilenlerin ve ötekileştirilenlerin, sistemin çeşitli sömürü alanlarında öğütülen ve dışlananların, sınıf mücadelesi zemininde buluşturulmasına yarayan, demokrasi kültürünü ortak bir mücadele ve direniş zemininde beslemeye hizmet eden bu **isyan okulunun** kazanımları orta ve uzun vadede daha iyi görülecektir.

Bu tabloya tereddütlü biçimde sokulma durumunda kalan Kürt halkının, yıllarca sistemle çatışmanın esas yükünü taşıyan sıfatıyla, ezen ulusun çeşitli renkleriyle ilişkililmesi, **tarihi** öneme sahiptir. Resmi tarihi sorgulatma konusunda olanaklar yaratan bu sürecin, azımsanmayacak bir kesimi o kulvara sokacağına dair işaretler şimdiden alınmaktadır.

İsyan sürecinin zaaf ve eksikleri elbette çoktur. Ama esas olarak ele alınması gereken **ayaklanma** halinin kendisidir; **karşı duruş sergileme** ve **boyun eğmeyi reddetme** halidir. Yanlışlıklara dair abartıya kaçan vurgu, işin esasını gözden kaçırma ve umutsuzluğun/yılgınlığın esaretinden kurtulamamanın eseridir.

Eylemde iradi hareket koşullarında asla yürünemeyecek kesimlerin yer alması, durumun zaafı yanlarından çok, kullandığımız dil, eylem birliği perspektifi ve kitleye yabancılaşma derecemizi sorgulama üzerinden ele alınmalıdır. Burada, elbette ki işportacı, fırsatçı ve faydacı grup ve çevrelerin durumu parantez içerisine alınmalıdır.

Direniş, gelişen olumsuzlukları, bozuk ve kusurlu yanlarını düzeltme

ve onarma konusunda da **refleks kabiliyeti** göstermiştir. Cinsiyetçi ifade ve küfürlerin silinmesi ve engellenmesinden, içki tüketimindeki aşırılığa, sorumsuz ve kışkırtıcı davranışlardan yozlaşma eğilimlerine kadar bir dizi hususla mücadele noktasında **ortaklaşılın** bir irade kurulması ve bu yönde pratik bir hat geliştirilmesine de değinmemiz gerekir. Benzeri olmayan bir süreçte, eylem ve güç birliğine dair **kültür geriliği** içerisinde debelenen bir siyasi örgütler gerçeği ve birbirini neredeyse hiç tanımayan toplulukların bulunduğu bir ortamda, bu adımların atılması son derece değerlidir.

Eyleme damgasını vuran gençlik kitlesi, “*orantısız zekâ*” sergileyerek direnişin yaratıcı, yergili ve eğlenceli dilini de geliştirmiş, **isyanın keyfini çıkarmasını** da bilmiştir. Gerek duvar yazıları, graffitiler, gerekse de sosyal medya ortamında, mizahta, eleştiri dili ve derdini ifade etme konusunda yaratıcılığın üst düzeyde sergilenme hali, **başarılı bir başkaldırının** koşullamasıyla ilgilidir. Devlet otoritesinin bulunduğu, özgürlüğün yelken açtığı işgal ve isyan alanında/ortamında, yaratıcılığın dizginlerinden boşalmasından daha tabii bir şey yoktur.

Her ne kadar popüler kültürün kavram, motif ve unsurları ile küçük burjuva yaşam tarzının damga vurduğu bir dil üzerinden geliştirilse de; üretilen yazı, cümle ve sloganların, afiş, video ve şarkıların ağırlıklı bölümü, eylemin içeriği ve yönelimi ile olumlu değerler içeren ana çizgilere göndermeleri kapsamaktadır. Buna aynı kuşağa hitap etme kabiliyeti olanlarla bizzat yerel oluşumların çabasıyla üretilen şarkı ve oyunları da eklemek gerekir.

Bir “*komün*” olarak tanımlamak yanlıştır, daha iyimser bir ifadeyle “*abartılıdır*” ama Gezi Parkı’nda kurulan **ortak yaşam düzeni**, isyanın bir başka **tarihsel** boyutunu oluşturacaktır. Aşevlerinden, market ve revirine, kütüphanesinden bostanına, forum alanlarından televizyonuna, merkezi organizasyondan denetim ve düzen ekiplerine kadar bütün kurumlarıyla kısa sürede kendi çarkını döndüren bir işleyiş kuran, “**paranın tedavülden kaldırıldığı**” yaşam alanı, çeşitli de-

mokratik kurumların ve halkın büyük desteğiyle yol almış, bütün hengegame, aşırı kalabalık ve kaos ortamına karşın, **dirlik** içinde tutunmayı başarmıştır.

Binlerce kişinin kaldığı yerleşik düzen ve milyonların sirkülasyonu içinde, hırsızlık ve taciz gibi olayların sifıra yakın düzeyde görülmesi, başkaldırı ruhuyla yıkanan, saygı ve hoşgörünün egemen olduğu **özgürlük ortamı** sayesinde. Büyük bir kaynaşma ve tam işlerli bir düzen kurmanın şartları olgunlaşmamış ama **birlikte yaşama, dayanışma ve hareket etme** koşulları yaratılabilmektedir.

*Kalabalık cehennemi bu yalnızlıkta
Yalnızca direnmeler suluyor çiçekleri
Yalnızca gerilemeyen adımlar besliyor
Ey yüreğe yaslanan güzellik
Sen ki anlarsın
Pınarların en susuzunda bile
Bir damlada denizlere dalarsın*

*İşte ihanet tutanakları işte biz
Kaç kez külediler bu toprakları
Kaç kez kurakladılar
Yine denizlerdeyiz işte
Yine okyanuslardayız
İnançlarda şahlanan deli bir rüzgar
Öpüyor gönlümüzün altın sahillerini
Yılmayan gözler dikiliyor ufuklara
Okuyorlar birer birer
Dayanmanın bitimsiz şiirlerini*

“BÜTÜN İKTİDAR SOVYETLERE!”

Kendiliğinden bir gelişme göstermesine karşın, çıkış noktasındaki talep etrafında konumlanmış bir inisiyatif, eyleme katılan örgütlü yapılar ve örgütsüz bireylerin de dahil olmasıyla sürece yön vermeye çalışmıştır. **Taksim Dayanışması** olarak anılan platform, hemen her renkten “sol” grubun ve muhalif çevrelerin temsiliyetinden başka demokratik kitle örgütü ve meslek odalarını da kapsamaktaydı. Kimi tespitlere göre **80’**i aşkın kurumu içeren bu inisiyatif, karar mekanizmasının işleyişinde “**doğrudan**” **demokrasinin** kullanılması nedeniyle pek çok kararı alamamış, aldıklarını da hayata geçirmekte sorun yaşamıştır.

Burada, isyanın gelişim koşulları, dinamikleri ve eylem biçimlerine bağlı olarak şekillenen karakteristik çizgilerine bağlı kalma durumu vardır ama, böylesine çapı genişleyen ağırlık derecesi yükselen bir eylemin bu kadar hantal ve şekilsiz bir yapıyla yürütülmesi de kabul edilemeyecektir. Nitekim özellikle de işgalin son günlerine doğru, Tayıp’le görüşmelerin yapıldığı aşamadaki gelişmeleri değerlendirme, taktik ve politika belirlemede **basiretsiz ve iradesiz** kalma halinin sonuçları hep beraber yaşanmıştır.

Yalnızca fizik yasalarına göre değil, politik bilimlerin yasalarına göre de doğrudur: hayat boşluk tanımaz. Hamle üstünlüğü yitirildi mi, iş işten geçmiş olmaktadır. İrade ortaya konulmadığı takdirde, yaratılan boşluğa başkaları hamle yapacaktır. Bu “başkası”nın **düşman** olmasından daha doğal bir şey yoktur. Nitekim “**kararsız kalma**” halinden düşman yararlanmış ve süreci istediği gibi yönetme şansı bulmuştur.

Her ne kadar legal bir ortamda geliştiği için “**özel**” kalmayan bir yürütme süreci yaşanmışsa da içeride gerçekleştirilen tartışmalara ve bunun üzerinden geliştirilen polemiklerin ayrıntısına girmeyeceğiz.

Gezi İsyanı, **yeni bir dönemin** kapısını açmıştır. Bu aşamada çok kritik görevlerin ortaya çıktığı açıktır. Bu ortamda kısır çekişmelerden

ziyade **birliği önceleyen** bir yaklaşım benimsenmelidir. Birlik konusunda samimi olanların, eski tarzda polemik, sataşma ve suçlamalarla hareket etmemesi gerekir.

Sürekli biçimde her şeyi kendisiyle başlatan, yer aldıkları bütün eylemleri **“tek sahip”** sıfatıyla siciline geçiren, kendisini daima yanlışsız, eksiksiz ve **“en”** tanımlamalarıyla lanse edenler tavırlarını gözden geçirmelidir. Kendi dışındaki herkesi suçlayan, teslimiyetçi, uzlaşmacı, icazetçi ilan eden yaklaşım, sınıf mücadelesinin çıkarlarına terstir, yabancıdır.

Burada bazı devrimci gruplardan, bir **karikatür** gibi kayda geçen, görmemişin oğlu olmuş misali **“devrim”** hezeyanıyla hareket eden, “devrim komuta konseyi” üyesi gibi davranan, ciddi ciddi **“İktidarın Sovyetlere devredilmesi”**ni dillendirecek kadar **“espri”** anlayışında isyancı gençlerle yarışanlar da olmuştur. Bu trajikomik durum devrimcilerin uç örneklerini temsil etmektedir ama, neredeyse **tümünün** (kendimizi dışarıda bırakmadan), zihniyet rahatsızlığı, dogmatizm ve sübjektivizm ile malul arkaik hal ve gidişte, derece farklılıklarına rağmen **“akraba”** olduğu gerçeği de orta yerde durmaktadır:

“Ancak sorunlara öznel, tek yanlı ve yüzeysel bir biçimde yaklaşan

kimseler bir yere gelir gelmez koşulları dikkate almadan, şeyleri bütünlükleri (bir bütün olarak geçmişteki ve şimdiki durumları) içinde gözden geçirmeden ve (şeylerin özünü, şeylerin niteliğini ve bir şey ile başka bir şey arasındaki iç ilişkileri) kavramadan hemen sağa sola emirler ve talimatlar yağdırmaya koyulurlar.

Böyle insanlar tökezleyip düşmeye mahkumdurlar.” (Mao Zedung, Seçme Eserler, Kaynak Yay. Cilt 1, s. 385)

Bu daha çaplı bir “özel” değerlendirme konusudur. Ama şu kadarını söylemek gerekir ki **“hiçbir şey eskisi gibi olmayacak”** sözündeki **“hiçbir”** parantezinin içerisinde bütün devrimci gruplar da vardır; belki de **en çok** onlar olmalıdır. Direnişin ilk anından itibaren aralarında bulunduğumuz birçok devrimci grup tarafından isyana en güçlü katılım ve devamında ciddi bir ağırlığın gösterilmesi son derece önemlidir. İşgal sürecinde üstlenilen rol de dikkatle teslim edilmelidir. Ancak, derlenip toparlanması, **kitle ilişkisi ve çizgisi** başta olmak üzere, kullandıkları araç ve dilden başlayarak çalışma ve örgütlenme tarzına ilişkin bir dizi hususu gözden geçirmesi gereken de biz olmalıyız.

Kazanan, hiç tereddütsüz biçimde sınıf mücadelesinin ezilenler cephesidir. Burada çıkış taleplerinin karşılanması bakımından somut kazanımlar üzerinden hesap yapılması; isyan denilen olgudan hiçbir şey anlaşılması ya da lafta böyle nitelermeler yapmakla beraber, olan bitenin farkında olunmamasının sonucudur. Devrim mücadelesi bu tip kitle hareketleri üzerinden ilerleme kaydedecek, bunların toplamı olarak sürecini tamamlayarak hedefe ulaşacaktır:

“Kendiliğinden olan çıkışlar devrimin gelişmesinde kaçınılmaz durumlardır. Onlar olmadan hiçbir devrim olmamıştır ve hiçbir devrim olamaz. (...) Yığınlar savaşım yapıyorsa, savaşımında yanlışlar yapmak kaçınılmaz bir şeydir; bu yanlışları gören komünistler, onları yığınlara açıklarlar, yanlışların düzeltilmesine çalışırlar ve bilinçliliğin kendiliğindenliği yenmesi için şaşmadan çalışırlar, yığınlarla birlikte olurlar.” (“Lenin”, Marks-Engels-Lenin, İşçi Sınıfı Partisi Üzerine, Sol Yay., s.309)

İleri sürülen taleplerin karşılanıp karşılanmaması, **güçler dengesiyle** ilgilidir. Hareketin etki gücü ve kazanımları buna bakılarak ölçülemez. Yaratılan fiili durum ve ulaşılan eylemlilik kapasitesi ve süresini görmeyenler, durumun egemenler kadar şaşkınlığını üzerle-

rinden atamamış durumdadır. Devrime giden yoldaki muharebeler, isyan ve direniş eylemlerinin asıl kazanımları, **ideolojik ve politik üretimleriyle** değerlendirilmelidir.

Kaldı ki Gezi İsyanı; önce AVM (hatta yanı sıra cami) sonra rezidans, nihayet müzeden bahsetme söylemine gerileyen, kendi yargısının kararını dahi beklemeyen bir havayla “*ne dersiniz deyin, karar aldık yapacağız*” tutumundan, “*referandum/plebisit*” gibi yenilgiyi kamufletme noktasına gelenlere, açık biçimde **geri adım** attırmıştır. Her ne kadar ucuz bir yalan olsa da, Kadir Topbaş’ın, “*Otobüs durağının yerini değiştirirken bile halka soracağız*” (20.06.13) şeklinde demeçler vermesi, **aczin ve yenilginin belgesi** olarak okunmalıdır.

Bu noktadan sonra orada herhangi bir inşaat çalışmasına girişilemeyeceğini Tayyip dâhil herkesin bildiği de açık olmalıdır. Diğer talepler üzerinden değerlendirme yapmaya kalkmak ise en hafif deyişle, **kendini bilmezlik** olarak okunmalıdır.

Bu tavır, muazzam sonuçlarına, etki ve kazanımlarına karşın, Gezi İsyanı’nın bugünkü koşullar ve güç dengesi içindeki yaptırım gücünün ne olduğunu zerre kadar görememekle ilgilidir. Gezi İsyanı üzerinden devrim yapma hevesine kapılanların bir kısmı “*polis ve ordunun dağıtılmasını*” isterken kimileri de fırsat bu fırsat diye kitle kaçmadan heybeyi ne kadar doldurursak kârdır “**görmemişliğine**” düşmüşlerdir. Bunların arasında, senelerce yerlerde süründürdüğü ve hiçbir kazanım elde etmediği halde “*zafer*” yalanıyla bitirip de kendinden menkul “*büyüklik*” atfettikleri direnişleriyle övünmeyi içine sindirenler de vardır.

“Bu gibi görünüşte ‘sol’ fikirler, küçük burjuva aydınlarının devrimci aceleciliğinden ve küçük üretici köylünün dar kafalı tutuculuğundan kaynaklanmaktadır. Bu gibi fikirler taşıyan kimseler, sorunlara yalnız tek yanlı bakmakta ve durumun bütünü hakkında açık bir görüşe sahip olamamakta, bugünün çıkarları ile yarınkileri ya da parçanın çıkarları ile bütünün çıkarlarını bağdaştırmak istememekte ve cankur-

taran simidine sarılır gibi, kısmi ve geçici olana sarılmaktadırlar.” (Mao Zedung, Seçme Eserler, Kaynak Yay. Cilt 1, s. 283)

Duruma **“sonuna kadar”** ucuz kahramanlığı ve sorumsuzluk ile yaklaşmak, bunu yaparken, **“kitlelerin gerisine düşmemek”** bahanesini kullanarak kendi rolünü -işine öyle geldiği için- reddetmek, her türlü çatışmadan beslenme politikası gütmek ve nihayet zafer sarhoşluğu içerisinde **“uzlaşma yok”**, **“faşizmle uzlaşılmaz”**, **“ara yol yoktur”** çılgınlıklarıyla kitle kuyrukçuluğunun daniskasına girişmek, tahammülü zor bir yaklaşım olarak **sürekli** karşımıza çıkmaktadır. Bu yaklaşımın bir gün baş tacı ettiği, ertesi gün hain damgası vurduğu kişi ve çevre kalmamıştır. Onlar için değil ama hatırlama adına bakın **Lenin** ne diyor:

“Daha baştan kendi eli kolunu bağlamak, şu an bizden daha iyi silahlanmış düşmana, onunla savaşıp savaşmayacağımızı ve ne zaman savaşacağımızı söylemek, devrimci bir davranış değil aptallıktır. Savaşın bizim için değil, düşman için elverişli olduğu apaçıkken savaşı kabul etmek suçtur; ve bizim için elverişsiz olduğu apaçık olan bir savaştan kaçınmak için ‘manevra yapmayı, anlaşma yapmayı, uzlaşma yapmayı’ bilmeyen devrimci sınıfın politikacıları beş para etmez.” (“Sol Radikalizm”, Komünizmde Çocukluk Hastalığı, İnter Yay., s. 75)

Esnek olmak, yamulmak değildir ama esnek olmayan **kırılır, dökülür**. Politika düz bir seyir izleyerek, burnunun doğrultusunda giderek yapılmaz. Sorumlu ve öngörülü olmak, kazanımları en üst düzeyde gerçekleştirmeyi bilmek gerekir. Manevra yapabilmeyi bilmeyenin kayalıklara bindirmesi, uzlaşma taktiğine yer vermeyi bilmeyenin elindekini de yitirmesi kaçınılmazdır. **Güç dengesini** hesaba katmadan, yani nesnel ve öznel koşulları değerlendirmeksizin atılan adımlar boşluğa gider...

“Bu düşüncelere sahip bu radikallerin Bolşevizmi kesinkes mahkûm etmemeleri şaşırtıcı! Alman radikallerinin Ekim devrimi öncesi ve sonrası Bolşevizmin tüm tarihinin, manevralarla, ittifaklarla, burjuva partileri de dâhil diğer partilerle uzlaşmalarla dolu olduğunu bilmemeleri olanaksız.” (Lenin, age, s. 68)

“BÎJÎ BIRATÎYA GELAN!”

Sürecin en çok tartışılan konularından birisini haklı olarak yurtseverlerin (Kürt Ulusal Hareketi) tutumu oluşturmuştur. İlk önce, “*ırkçılar ve faşistlerle yan yana olmamak*” adına direniş karşısında **soğuk** bir tavır geliştiren yurtsever hareketin temsilcileri, durumu anlamaya paralel “**destek**” tavrına girmişler, batıdaki şehirlerde pratiğe ve işgale belli bir güçle katılmışlar ama bunu genel olarak “**pasif**” bir biçimden öteye taşımamışlardır. Burada, kendilerinin de gizlemediği gibi, “barış süreci”nin **hassasiyetlerini gözetme** tavrının başrol oynadığı açıktır.

Oysa aynı süreç, hem kendi “geri çekilme” adımları sayesinde Gezi İsyanı için maddi koşulların tamamlayıcısı olmuş, önünü açmış hem de faşist Türk devletinin adım atmaya niyetsiz oyalamacılığı karşısında sekteye uğrama riskine girmiştir. Tam da bu durumda devletin **en büyük korkusu**, isyana Ulusal Hareket’in de destek vermesi, bu vesileyle muhalif dinamiklerin buluşması ve güçlenmesiye, bu korkuya mahal vermeyen bir politika sergilenmiştir.

Savaş koşullarında cepheleşmenin parçası kılınmaya çalışılarak atıl duruma düşürülen, bu denklem üzerinden sisteme yedeklenen güçlerin, konuyla ilgili “**virgül**” teşkil eden “barış süreci” şartlarında, hareket kabiliyetinin **arttığını** görmek gerekir. AKP şahsında sisteme muhalefet eden bütün çevrelerin her türlü aktivitesini “**savaş**” üzerinden konsolide eden devlet, bu argümanı kullanma şansının zayıfladığı durumda sıkıntılı bir yere sürüklenmiştir. Şimdi de direnişi “çözüm sürecine” karşı çıkan güçlerin eylemi olarak lanse etmeye çalışması, **çaresizliğinin** bir diğer göstergesi olarak okunmalıdır.

Ulusal sorunun “çözümünde” her türlü gelişme, düzenin sınırları içerisinde kalmasına karşın, **sınıfsal reflekslerin güçleneceği** bir zemine doğru ilerleme demektir. Bu, savaşa bağlı olarak güç dengesinin yaratacağı bir durumdur ve devrimci güçlerin elini kuvvetlendirecek, ulusal kurtuluş cephesini de daha nitelikli bir aşamaya taşımanın ola-

naklarını çoğaltacaktır. **Gezi İsyanı**, savaş koşullarının ezen ulus halkı saflarında estirilen ırkçı ve şoven rüzgarların tesir gücünün gerilediği koşullarda patlamıştır.

Durum, Türk halkının Kürt Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'nden etkilenmesi ve esinlenmesi üzerinden okunmaya çalışılırsa yanlış bir tespit yapılmış olacaktır. Ama hiç kuşkusuz devrimci güçlerin belli bir bölümü bakımından, Ulusal Hareket'in **savaş ve direniş pratiğinin** (taşıyıcı rol ve direngenlik) önemli bir etkide bulunduğu da teslim edilmelidir.

“Barış süreci” denilen aşamanın, büyük bir taviz içeren geri çekilme adımına karşın, devletten belli tavizlerin koparılacağı beklenen ikinci aşamada **“ciddiyet”** kazanmasının, bekleyip görme ile değil **aktif bir mücadeleye** bağlı olduğu bilindiği halde, buna ilişkin tam da “batı”daki **müttefik dinamiklerin** harekete geçirilmesi gereklilikten, Gezi İsyanı ile ortaya çıkan büyük fırsat kullanılamamıştır. Bu perspektifte araç olması için oluşturulmuş bulunan **HDK**'yi de aktif kılma konusunda edilgen kalan yurtseverler yanlış hesap yapmaya devam etmektedir.

Sorun, geri bir tartışma zemininde, on yıllardır Kürt ulusuna yapılan kıyası dahi mümkün olmayacak zulüm karşısında sessiz ve etkisiz kalan kesimlerin **“cezalandırılması”** ekseninde ele alınamaz. Bu realite doğrudur ama bu gerçeği parçalamanın yolu, **“başa kakma”** tavrına girmek değil, pratik bir safâ girme içerisinden mesaj vererek olmalıdır. Yurtsever hareket bir yandan ezen ulusa ve diğer milliyetlere mensup halkların dinamikleriyle buluşmayı, **“demokratikleşme”** hedefinin **stratejik** bir parçası olarak ilan etmesine karşın, haklı tepki ve serzenişini ileri götürmüş, yersiz-zamansız bir anımsatma ile birlikte, harekete geçmenin önüne dikmiştir.

Aynı sorun, dostları ve nesnel müttefikleri tarafından çatışma ve savaş esnasında yalnız bırakılan bütün güçler için vardır ve benzer bir davranışa girilmesi halinde durumun daha da **zorlaşacağı** tabiidir. Yal-

nız bırakılmanın, anlaşılmamanın acısını ve sıkıntısını yaşayanların, böyle bir tutum geliştirmesi kabul edilemez. Durumdan yararlanan **pek doğallıkla** egemen sınıflar olmuş, tıpkı geçmişte, batıdaki güçlerini Kürdistan'daki savaşa çekinmeden sürdürdükleri gibi, Van, Diyarbakır ve diğer illerdeki polis kuvvetleri ve araçları da bu isyan sürecine destek için batıya taşınmıştır.

Kafada, gelişen isyan bakımından meşruiyet ya da küçümseme sorunu vardır ki, ipliği pazara çıkmaya çoktan beri yüz tutmuş bir “barış süreci”nin yüzü suyu hürmetine, “**uslu**” davranma tercih edilebilmiştir. CHP-İP gibi partilere karşı alerjinin anlaşılır bir yanı elbette vardır ama AKP’yi sırf bu sürece giren pozisyonu nedeniyle **farklıymış** gibi ele almak kabul edilemezdir. Daha dün kadar AKP hükümetleri ve Tayyip’i tarihin en kanlı dikta rejiminin temsilcisi olarak görenlerin, üstelik devlet hiçbir adım atmamış ve nonstop savaş hazırlığı ve dilini sürdürürken bu tavra girmeleri anlaşılmazdır.

Ulusal Hareket, kılıca boynunu uzattıran bir süreci devam ettirdiği takdirde **toparlanması zor** bir noktaya gerileyecektir. Korucu sayısı artırılmakta, yüzü aşkın karakol ve kalekol yapılmakta, HES yapımına

hız verilmektedir. Gezi İsyanı karşısında kimliğini ve karakterini açıkça ortaya koyan ve **“değişmezliğini”** bir kez daha ilan eden Tayyip’in **“muktedir”** bir taraf konumuyla, “barış” sürecini de kapsayan bir demokratikleşmeyle uzak ya da yakın bir ilgisinin olamayacağı ısrarla gözden kaçırılmakta, *“Elektroşokla başbakanın kendine gelmesini bekliyoruz”* denilmektedir. (Altan Tan, 01.07.13)

Faşist diktatörlüğün “barış süreci”ne yönelimi herhalde iyi analiz edilememektedir. Ya da doğru yönde yaptıkları kimi tespitleri unutmuş görünmektedirler. 2012 yazında HPG ile savaşta cehennemle tanışan, Suriye’deki bağımsız Kürt otoritesiyle (Rojava) sıkışan, Irak Kürdistanı ile büyük boyutlu ekonomik ilişkiler geliştiren, bütün bunları çevreleyen Ortadoğu sürecinde efendileri adına planlara dahil olan, yani kısacası bu **“tasfiye”** oyununa giren TC devletidir.

Kürt Ulusal Hareketi açısından en kötü ihtimalle onu kendi oyunu içerisinde açık düşürme şansı yakalanmıştır ve bunun için de **“barış süreci”** adımının atılması denenmiş/tercih edilmiş olabilir. Bunu eleştirmekle beraber anlayışla karşılayacağımızı ve bu politikaya değil ama Kürt ulusal kurtuluş mücadelesine **var gücümüzle** desteğimizi sürdürreceğimizi ilan etmiştik.

Gezi İsyanı’yla perdesi açılan bir başka süreç akmaktadır ve bu körünün altından **çok sular** geçecektir. Bu sefer geçecek suların hacmi, anlaşılmalıdır ki hayli fazladır ve artık sistemin ezen ulusun halkı cephesinden de zorlanması için engeller yıkılmaya, çatırtılar dünya ölçeğinde duyulmaya başlamıştır.

Bu, ortak bir davadan söz eden, kendi kurtuluşunu Türkiye halkının bütününden ayırmayan bir yaklaşım için **muazzam bir gelişme ve fırsat** olarak görülmelidir. Kaldı ki sistemle gerçek manada tanışan/yüzleşen geniş kitlelerin devletin Kürt sorununa ilişkin önerilerine çektiği perdeyi aralamasının şartları da **hiç olmadığı kadar** uygun hale gelmektedir. Bu yönde atılan empati vurgulu sayısız tweet ve duvar yazısı, *“pişmanlık”* ve *“özür”* mesajları içermektedir.

“DİREN LİCE KADIKÖY SENİNLE!”

Sınıf mücadelesinin “kaderi” ağlarını örmüş, Gezi İsyanı’nın ateşi yeni biçimler altında yanmaya devam ederken, bunu ülkeyi **bütünüyle saracak** bir yangına çevirmenin fırsatı **Lice**’de ortaya çıkmıştır. Burada Gezi’nin aksine kendiliğinden bir gelişme de yaşanmamıştır.

Düşmanı en ağır bedellerle dolu sayısız deney üzerinden iyi belleği için “barış” sürecine başından itibaren **“tereddütlü”** yaklaşan Kürt halkının, haklı olduğuna dair düşüncesini giderek kuvvetlendiren gelişmeler karşısında biriken öfkesi, kalekolların yapımına hız verilmesi nedeniyle **“patlama”** noktasına gelmiştir.

Yeni karakol/kalekol yapımlarına karşı Lice’de gerçekleştirilen protesto eyleminde, jandarmanın **Medeni Yıldırım** isimli yurtsever gencin ölümü 3’ü ağır 9 kişinin yaralanmasıyla sonuçlanan alçakça saldırısı yetmiyormuş gibi, **Ethem**’in katledilmesinde olduğu gibi pervasızca yalanlar sıralanmış, *“askerin havaya ateş açtığından”*, *“karakolun basıldığından”* hatta *“uyuşturucuyla mücadele kapsamındaki operasyonlara tepki”*den söz edilebilmiştir. Ortada yine ne katil ne de **“sorumlular”** vardır; mikrofona uzanan bütün yetkililer, *“karakol yaparken size mi soracağız?”* demektedir.

“**Akil İnsanlar**” oyununun son perdesinde “alaylama ve kalaylama” faslı sürdüğü ve Lice’de sürecin fotoğrafı orta yere düştüğü halde, icazeti “**itidal**” üzerinden tarif etme tavrına devam edilmiş, güçleriyle tamamen orantısız bir cenaze törenini, istenilen yönde ve nitelikte adım atmayacağını bas bas bağırarak devlete karşı “**hükümet adım at**” mitingleri izlemiştir. Bu mitinglerin en önemlisi niteliğindeki Amed örneğinde, polisin “destansı” şiddetiyle ortalığı terörize eden Türk devletinin, bu son derece “**nazik**” ortamda, bu kadar pervasız davranırken, güvendiği bazı şeyler olmalıdır.

Abdullah ve **Ethem**’e alçakça silah sıkarak ile **Medeni**’yi katle-

denler aynı rejimin üniformasını giyiyorlar. **Sivas**’taki kundakçılar ile **Roboski**’yi bombalayanlar, **Ermeni** halkını soykırımdan geçirenler ile **Dersim**’i insan mezbahasına çevirenler aynı zulüm makinesinin katilleridir. Tıpkı **Taksim**’e yağma ve talan düzeninin sembollerini dikmeye çalışanlar ile **Kürdistan**’da kan kusturma kalelerini inşa etmeye girişenlerin, aynı devletin kırıyıcıları olması gibi.

Durum Kürt Ulusal Hareketi’nin cephesinde bu şekilde akış göster-

mektedir. Bu dönemde Amed’de yapılan “barış” süreciyle ilgili konferansın sonuç bildirgesinde Gezi İsyanı’na dair herhangi bir destek ya da devleti protesto cümlesinin bulunmaması düşündürücü olmuş, kendi saflarında dahi ciddi tepkiler oluşmuştur. Yurtseverler bakımından **sorun**, şu dönemde ve şartları varken geliştirilebilecek bir eylemin batıdaki dinamiklerle buluşma şansının yüksek olmasıdır.

Nitekim, isyan sürecinin en nitelikli sayfalarından birisi, Lice ile dayanışma kapsamında İstanbul’da, Kadıköy, Beşiktaş ve Nurtepe’de yapılmıştır. Kadıköy’de, taşıdıkları pankartlarda ve dillerinde Kürtçe slogan olan ve uzun bir yürüyüş gerçekleştiren, ezici çoğunluğu Türk ulusundan kitlenin ortaya koyduğu irade ve verdiği mesaj son derece önemlidir.

“*Gezi İsyanı’nın kazanımları ne oldu?*” sorusunu kuşkuyla yöneltenlerin, yaşananları izlemeleri yeterli olacaktır. “**İnanılır gibi değil**” denilecek türden olaylar devam etmektedir. Binlerce kişi, “**Mehmetçik**” tarafından “**şanlı**” Türk Ordusu’nun karakoluna “**saldırı**” esnasında vurulan bir “**bölücü terörist**” için slogan atmış, TC devletine isyan halindeki Kürtlere destek amacıyla “*diren Lice*” eylemi gerçekleştirmiştir. Bunu belgeleyen anlatımlar durumu yeteri açıklıkta özetlemektedir: “*Ben Türküm. Ben bugünü gördüm ya, yıllarca terörist dediğimiz, zulmün her türlüsünü yaşamış Kürtler için yürüyebildik, onların acısını hissettik ya, artık ölsem de gam yemem.*” (**Yoğurtçu Park Forumundan bir kadın**, Evrensel, 29.06.13)

Ulusal Hareket, Gezi İsyanı’nın başından itibaren sergilenen ve giderek güçlenen, on yıllardır arayıp da bulamadığı bir atmosferi, **empati havuzunda ruh temizliğine** girişenlerin çoğaldığı bir ortamı değerlendirme şansını kullanmamakta ısrar etmektedir.

Benzer süreçlerden geçtiği, çok daha ağırını yaşadığı halde, isyan ateşinin değiştirici ve dönüştürücü gücünün nelere kadir olduğunu unutmuş görünmektedir. Bu sürece dâhil olmak için henüz fırsatın kaçırıldığı söylenemez. O halde duruma vakıf bir politika doğrultusunda hareket geçilmesinin zamanıdır.

Günler değişmesin isterler,
akıp gittiği halde zaman.
Hep aynı bahçeyi görsün evlerin pencereleri,
aynı sokaklara açılsın kapılar,
düdükleri hep aynı saatte ötsün fabrikaların.
Ve kimse düşünmesin isterler,
nice yorgunluklardan sonra,
yıldızlı bir mayıs gecesi.
Başka kentler de olduğunu düşünmesin,
başka insanlar da olduğunu,
başka umutlar da.
Yeni bir dünyaya doğru devrildiğini güneşin.

Kemal Özer

“İŞÇİ SINIFI GÖREVE!”

Tahrir benzetmesi yapanlar ilk önce Kahire’deki ayaklanma günlerine açılan koridorda işçi ve emekçilerin büyük güçlerle devrede olduğunu, önceki süreçte **yaygın ve uzun süreli** grevler örgütlediklerini gözden kaçırıyorlar. Orada rejimi doğrudan hedefleyen ve bunu başaran ama önderlik ve örgütlülük seviyesi ile emperyalistlerin müdahalesi sayesinde devrimci enerjisinin “**çalınmasını**” engelleyemeyen bir halk hareketi vardı ve bu hareket gençlerin önemli rolüne karşın etkili ölçüde **işçi sınıfına** dayanıyordu. Bu saptamanın bizdeki karşılığı, örgütlü işçi sınıfının Gezi İsyanı sürecinde bütünüyle etkisiz kalmasıdır.

Rejimler açısından esas büyük tehlikeyi oluşturan işçi ve emekçi kitlelerin örgütlü olma düzeyinin neden bu kadar önemli olduğuna dair saptama, şimdi daha iyi anlaşılır olmalıdır. Eli kolu mevcut çalışma rejimi nedeniyle zaten bağlı bulunan işçi sınıfına, yeni yasa ve düzenlemelerle **sürekli yeni prangaların vurulmasını** yeteri kadar bilince çıkaramayanlar, Tayyip’in, polisinden ve ordusundan **daha çok** buna güvendiğini idrak etmiş olmalıdır.

İsyanın işçi sınıfının etkin gücünden yoksun bu halinin dahi yarattığı sarsıntı ortadayken, egemen sınıfların asıl devin **uyumakta** olmasının güvencesiyle hareket ettiğini de unutmamak gerekir. Tayyip, bu süreçte yaptığı konuşmalarda boşuna, “*zam için sendikal haklar için sokağa çıksalar neyse, bizde çok şükür böyle bir sorun yok*” demektedir.

Bunu alaycı biçimde dile getirmeyi, çaptan düşürülmüş **DİSK** ve **KESK**’in yanı sıra, patron örgütleriyle birlikte tam sayfa hükümete destek ilanları veren **Türk-İş**’e borçludur. Ama liste onlarla da bitmemekte, sözde sınıf sendikacılığının muhalefet cephesi olarak geçinen **SGBP** de varlık gösterme derdine dahi giremeyerek ağabeylerinin yanında yerini almış bulunmaktadır.

Kendilerinden başka toplumun bütün kesimlerinin ayakta olduğu

ve pek manidardır ki **15-16 Haziran**'ın yıldönümünü içeren günlerdeki her renkten sendikanın tavrı içler acısıdır. Elbette tümünü aynı torbaya doldurmak insafsızlık olacaktır ama, isyana destek için gerek **4-5 Haziran** gerekse de **17 Haziran**'da eylem gerçekleştiren DİSK ve KESK'in, direnişin çok gerisinde kaldığını da kabul etmek gerekir. Kabuklarını kırmak ve isyanı kendi çeperlerinden başlatmak için önemli bir fırsatı kullanamayan bu sendikalara hükmeden anlayış da çoktan **çöpe gitmiş olmalıdır**.

Gerek sömürü politikaları gerekse de çalışma yaşamındaki hak ve özgürlükleri yok eden peşe saldırılar karşısında ezilen, küçüldükçe küçülen ve sembolik birer örgüt konumuna gerileyen bu sendikaların **radikal bir kopuşla yadsınması**, yerlerini sınıfın damgasını taşıyan yapılara bırakması gerekir. Bu ne onların tasarrufundadır ne de kendiliğinden başarılabilecek bir olgudur. İsyana dalgası, merkezdeki katılmadan başka, emekçi semtleri de kapsayacak biçimde işçi sınıfının on binlerce mensubunu da eylemin içine çekmiştir. Bu okulun öğrencileri, yeni dönemin örgütlerinin yaratılmasında inisiyatif almakta gecikmeyecektir.

Yeni dönem **daha büyük çatışmalara** gebe dir. Kırılan fay hattının sarsıntıları durmayacak çok daha **büyük patlamalar** gerçekleşecektir. Bu sürecin egemen sınıflar tarafından yürütülebilmesinde ilk başvuracakları adres her zamanki gibi emekçi kitlelerdir ve dolayısıyla çatışmanın tam merkezinde yer alacakların görevi **çok daha kritik** bir yerde durmaktadır. Yıkılan korku duvarı yalnızca direnişte aktif olanlar bakımından anlam ifade etmemektedir. **İşçi sınıfı görevinin başında olmalıdır...**

“ÖRGÜTSÜZ ÖRGÜTLÜLÜK”

Anlamak:

en büyük rahatlık.

akıl,

yürek,

yumruk,

alabildiğine nefret,

kin,

alabildiğine merhamet,

sevgi,

insan insanı sömürmesin

ve daha adil bir dünya

daha güzel bir

memleket için...

Nazım Hikmet

Direnişçi kuşağın “örgütsüz örgütlülüğü”, “çok merkezli” ya da “merkezsiz durum” olarak tanımlanan yapısı bir yandan kendiliğindenciliğin tarifidir. Diğer yanıyla ise örgütsüzlüğe övgü değil, **örgütlülüğün gereği ve önemine** vurgu olarak okunmalıdır. Gezi İsyanı pratiğinden çıkan sonuç, örgütlenmeye hava kadar su kadar ihtiyaç olduğudur. Nitekim bugün onlarca parka yayılan direnişin değerlendirilmesi ve mücadelenin seyrine dair yürüyen tartışmaların birinci gündemini **örgütlenme** oluşturmaktadır.

Eylemlerin özellikle ilk etapta bir örgüt tarafından organize edilmemesi ve isyancı kitlelerin önemli bir bölümünün örgütsel aidiyetinin olmayışı tam da bu tarz isyanlar açısından **normal** bir durumdur. Aksi halde zaten devrim için koşullar epey olgunlaşmış demektir. Böyle bir isyanı organize eden ve önemli bir kesimi de kendi militanlarından oluşan bir örgüt için büyük kısmını tamamlamış durumdadır, geriye koşulların diğer gerekleri kalmıştır.

Klasik formda, hiyerarşik bir yapı ve programla ortaya çıkmasına karşın; kısa vadeli talepleri/hedefleri, **birlikte hareket tarzı, işbirliği ve dayanışması** ile gelişen isyan, zaafli ve sorunlu bir yapıda da olsa kendi mekanizmalarını yaratmış ve işletmiştir. Gezi Parkı bünyesinde bunu sosyal yaşama dair bir işleyiş ve düzen sağlamaya da götürmüş, hiç de küçümsenmeyecek, **başarılı bir deney** gerçekleştirmiştir. Bütün bunların verdiği mesaj, **gücün somutlanması ve kurumsal/kalıcı adımlar atması için örgütlü olmaya duyulan ihtiyaçtır.**

Bu, mücadele edilen karşı gücün, bir başka deyişle düşmanın, her cephede ve her yönüyle tepeden tırnağa organize olması, örgütlü olmasından ötürü de mutlaka gereklidir. Bir avuç kompradurun çıkarları için bütün toplum üzerinde “**devlet**” mekanizması altında örgütlenen egemen sınıflar, iktidarı bu sayede ellerinde tutabilmektedir.

Ve pek açık gerçektir ki iktidarlarının biricik güvencesi halkın **örgütsüz** olmasıdır. Bu yüzden bütün örgütlenmeler **tehlikelidir**, bütün bir araya gelmeler **sakıncalıdır!** Yasalarının **en işlek** maddeleri örgütlenmeye dairdir. Bu yüzden Beşiktaş **Çarşı** grubu “organize suç örgütü” muamelesi görmüş, inisiyatif kullandığı iddia edilen mensupları tutuklanmıştır.

Örgütlenmek, politik arenada varlık olabilmek için **temel** unsurdur ve bu yüzden klasik burjuva tipi demokrasilerde “düşünce ve ifade özgürlüğünün gereği” olarak kabul edilmektedir. Zira her düşünce,

etkinlik sağlamak için gelişme göstermek isteyecektir. Bunun için geçerli yegâne araç bir araya gelmenin somutlanması olarak **örgüttür**. Bu yüzden burjuva hukukunda siyasi partiler demokrasilerin “**vazgeçilmez unsurları**” olarak tanımlanmaktadır.

Ama tam da o yüzden egemen sınıflar, kitleleri “örgütleme” adı altında, **bağlama ve kontrol altında tutma** aracı olarak bu partileri kullanmaktadır. Bugün kitlelerin ileri, bilinçli ve uyanık kesimlerinin düzen partilerinden uzak durmasının nedeni bunların **sistemin modeli** olarak işlemedir. Zira ne pahasına olursa olsun örgüt, hangi işleyişe sahip olursa olsun örgütten söz edilemez. Aksine bu tarz örgütler örgütlenerek güç oluşturmanın değil bu potansiyeli eritmenin ve görünürdeki amacının dışındaki alanlara kanalize etmenin aracıdır.

İsyancı gençlerin politik örgütlerle hatta genel olarak örgütlerle ilişkisiz olmasının nedeni esas olarak buna ihtiyaç duymama halleridir. **Örgüt bir ihtiyacın ürünüdür**. Bir derdi, amacı olan bu uğurda başkalarıyla güç birliği yapmak, örgütlenmek ister. Bu evrenin geçilmesinden sonra ise o örgütün ihtiyaca yanıt verip verememesi gelir ki bu daha başka bir sorun alanıdır ve maalesef devrimci örgütlerin bu konudaki tablosu genel olarak hiç de başarılı değildir.

Örgütlenmeye dair ihtiyacın yüksek seviyeden kendini gösterdiği bugünkü koşullarda, kendisine çeki düzen veren, “**zamanın ruhuna**” uygun biçimde yanıt olabilen, özeleştiril değerlendirme sürecini **hızlı ve içtenlikli** biçimde geçenler başarılı olacaktır. Aksi takdirde her zaman olduğu gibi en kolay damgalanan, en kolay suçlu ilan edilen yine “*apolitik*”, “*yoz*”, “*dejenere*” ya da “*cahil*” kitleler olacaktır. Ama bunun aksinin altını çizen bu pratik “ne yazık ki” yine karşımıza dikilmektedir. **Gerçekler bu yüzden devrimcidir, bu yüzden dönüşürücüdür...**

“KURTULUŞ YOK TEK BAŞINA, YA HEP BERABER YA HİÇBİRİMİZ!”

“*Sosyal patlama*” vurgusu emperyalist ve faşistlerin uzun yıllardır ağızlarından düşmüyordu. Devam etmekte olan kriz bu korkuyu dünyanın dört bir yanında büyütülmüştü. İşte “Arap Baharı” dahil, dünyanın her bir yanında çeşitli biçimlerde ortaya çıkan ve gelişme gösteren halk savaşları, ulusal kurtuluş savaşları, isyan ve ayaklanmalar, işgaller, direnişler ve gösteriler, emperyalist-kapitalist sistemin **derinleştirdiği ve keskinleştirdiği** çelişki alanlarındaki gerilimin sonucudur. Ülkemizdeki isyanın özgün koşulları, bu bütünüün parçası olma gerçeğini değiştirmemektedir. Sorunun arka planında her yönüyle sistemin açmazları, yarattığı nesnel koşullar vardır.

Bu yüzden de Gezi İsyanı sınıf mücadelesinin açık tezahürü, politik iktidarla çatışmanın bariz göstergesidir. İktidarların, hükümetlerin bütün tasarrufları **politik**tiir, buna karşı çıkan tavrın da **düpedüz politik** olduğu açıktır. Eylemin, hareketin, direnişin kendisi bu oldukça, buna katılanların örgütlü olup olmadığı ya da klasik ifadeyle politikayla haşır neşir olup olmadıkları bir şey ifade etmemektedir.

Klasik siyaset kalıplarına uymamalarından yola çıkılarak yapılan tespit, durumu anlayamamanın ürünüdür. Devrimleri bilinçli ve örgütlü kitlelerin gerçekleştirdiklerini sananların düştüğü açmaz kötüdür ve direnişe yaklaşım içerisinde kendisini fena halde ele vermiştir.

İsyan, yalnızca emekçi semtlerinde ya da devrimcilerin etkin olduğu yerlerde değil, **genel olarak direngen ve militan** bir tarzda seyretmiştir. Bunun altı özellikle çizilmelidir. Komünistlik ve devrimcilik hiç tartışmasız önemli vasıflar barındırmaktadır. Ancak direnme ve militanlığa, korkusuz olmaya, cesarete dair tavrın, komünist ve devrimcilerin tekelinde olduğunu düşünmek yanlıştır. Tarih defalarca ispatlamıştır ki amaca kilitlenen, soruna odaklanan, bir hareketle bütünleşen “**sıradan**” bireylerin oluşturduğu halk kitleleri saye-

sindedir ki devrimler gerçekleştirilebilmiştir. Gerçek kahramanın kitleler olduğu esprisi de bunu ifade etmektedir.

Eylemlerin asıl olarak pasif direniş temelinde yürümesi, aksine bir örnek değildir. Bu, isyanın **gelişim koşulları ve dinamikleriyle** ilgilidir. Gerçekleşen haliyle, aktif saldırıyı genel olarak içermese de polisin bütün şiddetine rağmen, kullandığı yıldırıcı (ve öldürücü) silahlara ve saldırılara karşın **sayısız kez yeniden ve yeniden toplanan, barikatlar ören, sloganlarla yüklenen bir kitle**, eylemlerin **süreklilik** kazanmasında başrolü oynamıştır. Buna pek çok alanda devrimcilerin katkı sunması ve önderlik etmesi elbette önemlidir ama ezici çoğunluğu oluşturan ve çoğu ilk kez polise karşı koyanların tavrı **dikkat çekici** olmalıdır.

“KİTLELERE GİTMELİ, KİTLELERDEN ÖĞRENMELİYİZ”

“Yoldaşlar! Gerçekten yıkılmaz olan kale nedir? Kitlelerdir, devrimi içtenlikle destekleyen ve milyonlarca ve milyonlarca halktır. Ne olursa olsun hiçbir gücün ezemeyeceği gerçekten yıkılmaz kale işte budur.” (Mao Zedung, age., cilt 1, s. 193)

“Kitlelere gitmeli, kitlelerden öğrenmeliyiz; onların tecrübelerini bir araya getirerek daha iyi, daha berrak ilkeler ve yöntemler çıkarmalıyız; sonra kitleler arasında propaganda yapmalıyız; sorunlarını çözmek, kurtuluşa ve mutluluğa kavuşmalarına yardım etmek için, onları bu ilke ve yöntemleri uygulamaya çağırmalıyız.” (Mao Zedung, age., Cilt 3, s. 164)

“Her yoldaşın şunu anlamasına yardım edilmelidir: Halka dayandığımız, kitlelerin tükenmez yaratıcı gücüne inandığımız, dolayısıyla onlara güvenip kendimizi onlarla bütünleştirdiğimiz sürece, her düşmanı ezebilir ve her güçlüğü üstesinden gelebiliriz; buna karşılık hiçbir düşman bizi ezemez.” (Mao Zedung, age., Cilt 3, s. 330)

Kendine güven önemlidir ama daha önemlisinin “**kitlelere güven**” olduğuna dair vurgunun anlaşılması sürekli ihmal edilmektedir. Kitle tıpkı egemen sınıflar ve elitler gibi “içi boş ve kof” bir yığın olarak ele alınabilmekte, “**adam olmaz**” batağına düşülmektedir.

Komünistler, kitlelerin öncüsü ve önderi olma misyonunu, onlardan bağımsız, onlardan soyutlanarak, yukarıdan bir tavırla ve “**kurta-ricı**” rolüne bürünerek oynayamazlar. “Önce öğrencisi olma” esprisi bir seferlik değildir. “Öğretmen” mertebesine gelindiğinde, bunun geçici olduğu, sürekliliğin bu diyalektikte kurulacağı anlaşılmamaktadır. “Kitlelere gidin” desturu, bu **cevherle** buluşmak, bu **asıl müktedirle** bütünleşmek içindir.

Yalnız devrim değil, yıkıcı ve sarsıcı bütün devrimsel adımlar kitlelerin eseridir. Asıl darbeyi indiren, asıl buz kırıcısı rol oynayan **yığınların pratiğidir**. Burada soyut bir kitle övgüsü değil, devrim denilen

dönüşümü darbelerden ayıran gerçeğe vurgu vardır. Taşıyıcısı kitleler olmayan bir avuç öncünün başarıları geçicidir. Sonuçta onun adına yapılan bütün tasarruflar onun damgasını taşımadıkça onun eseri olmadıkça kalıcı olamaz.

Kitleler devimci pratiğe girmediği koşullarda egemen sınıfların meşruiyet aracı olarak manipülasyon altındadır. Bu durum kitlelerin çeşitli isyan pratiklerinde, yönünü şaşırmasına neden olan sapmalarda da görülebilir. “*Kitleler ne eylerse güzel eyler*” yaklaşımı, tam da öncünün/önderin rolünü bütünüyle ihmal eden, yok sayan **başka bir boşluğa** yuvarlanma nedenidir.

Dışarıdan bir tutumla kitlelere önderlik edilemez. Böylesi bir çabanın sonu hüsrandır. Ne var ki **sınıf bilinçli unsurların** önderliği olmadan kitle hareketlerinin kalıcı sonuçlar elde etmesi ve yıkıcı sonuçlar doğuran etkili darbeler vurması da imkânsızdır.

Kitle kuyrukçuluğu ya da bir başka ifadeyle popülizm, kitlelerin iradesine ambargo koymaya çalışanlarla aynı çukurda buluşmaktadır. **Politik bilinç**, örgütlü öncü kuvvetlerin inisiyatif almasıyla yerli yerine oturmaktadır. Kumanda ihtiyacı sürekli vardır. Bunun kitlelere rağmen yaratılması olanaksızdır. Onun işleteceği bir mekanizma yaratılmadan irade belirlemeye çalışmak nasıl gerçekçi değilse, o iradeye tesir edip yön verecek politik bir öncü yaratılmadan da o mekanizma işletilemeyecektir. Örgüt bir kez daha karşımıza çıkmakta, **proletarya partisinin tain edici rolü** devreye girmektedir.

1970'DEN 2013'E HAZİRAN DERSLERİ

31 Mayıs'ta başlayan, işgaller üzerinden direniş mevzileri de kuran halk isyanı, ülke çapında yaygınlık sağlamak ve milyonlarca kişiyi eylemin içerisine çekmekle **önemli bir kazanım elde etmiş** ve somut olarak da hükümeti geri adım attırmak durumunda bırakmıştır. Bu "okuma"mız boyunca altını çizdiğimiz bir dizi kazanım paha biçilmez değerdedir ve bunun sonuçları **zamanla** daha iyi görülecek ve derlenecektir.

İsyan hareketinin devrime dair **işaret fişeği** olduğu esprisi, emperyalizmden başlayarak sisteme ait kalelerin yıkılmazlığı, sömürü ve zorbalık sultanının yenilmezliği, yani devrimlerin imkânsızlığına (dolayısıyla gereksizliğine) dair ideolojik kampanyaya Türkiye'den **güçlü bir yanıt** olmasıdır. Sistem, barışçıl yöntemleri esas alan kitle hareketinin kararlı ve direngen bir ayaklanması karşısında yasaklı 1 Mayıs'lardaki gibi "*başarı*lı" olamamış ve büyük bir yüklenme karşısında çareyi kimi araç ve gereçlerini de bırakarak apar topar kaçmakta bulmuştur. Böyle bir alan uğruna, geri dönmeye kalkışması için geçen süre, "*yenilmez*" ve "*yıkılmaz*" efsanesini **tuzla buz etmeye** yetmiştir.

Halkın gücüne inançsızlık, devrime ve özgür bir geleceğe dair umutsuzluğun oluşturduğu körleştirici, uyuşturucu, **sisteme entegre edici sis bulutları dağıtılmıştır**. Sarsılan inançların yerine oturması ve zayıflayan umutların yeniden büyüme kulvarına sokulması için, **büyük bir heyecan ve güven aşılmasıdır. Özgüveni besleyen budur.**

Egemenler eskisi kadar rahat davranamayacaktır. **Ezilenler konuşmayı bilmedikleri ya da unuttukları bir dille, isyanın diliyle konuşmaya başlamıştır**. Elbette uzak ve yakın tarihimiz birçok eylem ve direnişle doludur, çok önemli kilometre taşları konulmuştur ama çok uzun bir zamandır ve de **sistemin kalbinde** böylesi bir eyleme imza atılmamıştı.

TC tarihinde benzeri olmayan isyanın kendisi, devrim mücadelesine kazandırdıklarıyla baş başına büyük bir eylemdir. Sınıf mü-

cadelesinde **kilometre taşı** oluşturmaktadır ve en önemlisi daha **ileri bir aşamaya** geçişe neden olmuştur. AKP hükümetleri döneminin sınıf mücadelesinde egemenler cephesine yaptığı yığmak ve tahkimat ile giderek **artan saldırı sürecinin önüne dikilmiş, moral üstünlüğünü elinden almış, ezilen sınıf ve kesimlerin mücadele ve direniş cephesine sevk edilebilmesi için yeni bir ivme oluşturmuştur.**

Devletin bütün kurumlarında kadrolaşan ve adım adım etkinlik kuran, böylelikle çok partili süreçte az rastlanan biçimde hükümetine **“iktidar”** gömleği de giydiren, bu sürecin tabii sonucu olarak **“şeflik”** tarzı bir yapılaşmayı da sağlayan, 7 seçim (referandumlarla birlikte) galibi AKP’nin; ürünü olduğu emperyalist projelere uygun biçimde TC devlet yapısıyla ilgili giriştiği **restorasyon** faaliyeti, neo-liberal ajandanın gereği dizginsiz bir yağma, sağma ve talan politikaları ile bölgesel taşeronluk görevleri kapsamında, **“milli irade”**yi de tahkim eden içeriğiyle yönelttiği saldırılara karşı yürütülen mücadele ve direniş için **“savunma”** pozisyonundan çıkamayan halk güçleri; bu isyan ile **“diriliş”** ve **karşı hamle geliştirme** sürecini başlatma şansını kendi elleriyle yaratmış bulunmaktadır.

12 Eylül’ün ördüğü depolitizasyon ağlarında son **30** yılın **en büyük delikleri açılmış**, faşist diktatörlüğün azgın bir baskı, sindirme ve terörle ördüğü **korku duvarları yıkılmıştır**. Polis görünce yolunu değiştirenler, elinde hiçbir silah olmaksızın **üstüne yürüme** cesaretini kuşanmıştır. Bu toplumsal hareket psikolojisinden beslenen bir yan da taşır ama kimsenin neler olacağını ve hatta olduğunu bile bile çatışma ortamına girmeyi tercih etmeyeceği bilinmektedir. Öyleyse, **yılların birikimiyle “tava gelenler”, eşiği atlayıp başka bir sahaya geçmişlerdir.**

Sokaklar, meydanlar ve parklar **politika yapma alanına**, siyasi iktidarla **yüzleşme** platformuna dönüşmüştür. **Sistemle büyük bir aldatma aracı olan sandık üzerinden değil, kimlik kazanma adına yer alınan, ifade etme adına gidilen ve özgürlüğün teneffüs edildiği sokak üzerinden temas kurmak tercih edilmektedir.**

15 Haziran saldırısının üzerinden haftalar geçmiştir ama kitlelerin

oturmaya, durulmaya kolay kolay niyeti yoktur. **İleri gidenler henüz çok geri bir noktada olduklarının farkındadır, daha ileri gitmek istemektedir ve ama daha önemlisi ileri gitmeye gücünün yeteceğini ve yeteneğinin olduğunu görmüştür.**

Sicili genel olarak pek “**parlak**” olmasa da karşıya alınacak bir güç olarak tarif edilmeyen **polis algısı yıkıma uğramıştır.** “*Kutsal devlet*” niteliğinin eski yerinde durduğu da söylenemez. AKP’de cisimlenen iktidarın **biat edilecek ve boyun eğilecek** bir güç olma yetisi yara almıştır. Başkaldırı havasını teneffüs eden milyonların, özgürlük rüzgârları estirdiği sokak ve meydanlar, **kitlelerin ağırlığını, gücünü ve kapasitesini gösteren** bir deneyime sahne olmuştur. Tarihin bütün isyanlarıyla buluşan direniş, yeni halkanın yaratıcılarına ve geniş yığınlara, **kendi kaderine hükmetmek** yolunda güçlü bir deney armağan etmiştir.

15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi’nin dersleri Gezi İsyanı’nda yenisinden okunmuştur. **Sistemin çizdiği sınırlar içinden çıkış bulmaya çalışmanın açmazı görülmüştür.** Direnişin koşullara bağlı olarak pasif eylem biçimlerini yeğlemesi karşısında, faşizmin gösterdiği şiddetle çizilen sınırlar, “**zorun rolü**”nü kavrama sürecini hızlandıracaktır. **Kitlelerin kudreti, cuntacı ve darbeci hayallere yeni bir darbe indirmiştir.**

Gerçek kahramanın kitleler olduğu vurgusu, devrimin temel formülasyonlardan birisi olarak yankılanmıştır. **Bir avuç seçkinliğe dayanma** anlayışı yerle bir edilmiştir. Faşizmin şehirlerdeki yığınağı ve koşulların elverişsizliği nedeniyle, kırsal alanlara çekilmeyen ya da buradaki savaş cephesinden destek görmeyen halk isyanlarının **bastırılmaya mahkûm** olduğu görülmüş olmalıdır. **Legaliteye** bel bağlamanın yanlışlığı ortaya çıkmış, **sağlam bir parti örgütünün** ne kadar önem arz ettiği görülmüştür. Bizimki gibi ülkelerde devrimin nesnel koşullarını oluşturan parametrelerin her an ne kadar **büyük bir enerjiyi** açığa çıkarabildiği anlaşılmıştır.

İlgi alanı bağlamında, **kitlelerin eğilimlerine, ilgi ve yönelimlerine uygun** bir politik hat geliştirilmesi gerektiği de ortaya çıkmıştır.

İletişim araçları bakımından geline aşamaya özel bir önem verilmeden etkili olunamayacağı, terimlerden kavramlara **yenilemeye** ihtiyaç olduğu da anlaşılmalıdır.

Buradan belkemiği olmayan, ilkelerini unutmuş ya da terk etmiş, ideolojik hattı belirsizleşmiş, şekilsiz bir yapının inşa edilmesinden, popülist bir hareket tarzının geliştirilmesinden söz edilmemektedir. Hemen klasik tarzda bir **“korku”** üretmeye ve **kendine güvensizlik refleksi** geliştirmeye de gerek yoktur.

Gelişmelerin sunduğu, pratiğin ortaya çıkardığı **önemli gerçekler** var. Bunu bize devrimlerin asıl öznesi olan kitlelerin isyan deneyimi söylüyor, hatta **haykırıyor**. Önceden belki bir bölümünü saptadığımız ama cesaretli davranmadığımız hususlar, bir başkaldırının mesajları arasında sunulunca yaptırım gücünü daha kolaylıkla bulacaktır/bulmalıdır.

Bunun için şartlar bugün çok daha elverişlidir. **Özgüvenin geliştiği, inancın güçlendiği ve kararlılığın bilendiği süreç, yanlış, eksik ve hatalı yanlarımızla, durumlarımız ve duruşlarımızla hesaplaşma/yüzleşme koşullarımızı olgunlaştırmıştır**. Aksi halde kitlelerle buluşan, kaynaşan, onlara önderlik etme ve örgütleme misyonunu oynamaya çalışan bir konuma gelemeyecek, kitlelerden soyutlanmış ve yabancılaşmış, **nostaljik bir kulüp** seviyesine ineceğiz.

Kitleler elbette yekpare değildir. Halk tek bir sınıftan oluşmaz. Ama **halkın bütün sınıfları, bütün kesimleri** içerisinde örgütlenme görevimiz vardır. İşçi sınıfının önderliği esastır ama diğer sınıflardan örgütlenecek ve devrimci mücadelede rol alacak kimseler de sınıf mücadelesinin **en kritik noktalarında** önemli roller üstleneceklerdir.

Bugün eylemci profiline ağırlığını oluşturan kitle, hafife alınmayı, **“apolitik”, “yoz”** diye küçümsenmeyi hak etmediğini net biçimde ispatlamıştır. Tüm dünyada komünist ve devrimci hareketlere önderlik edenlerin ezici çoğunluğunun bu kesim içerisinde çıktığı, bu gençliğin bireylerden öte kitlesel eylemlilikler ile de çoğu ülkede kitle hareketlerine yön verdiği bilinmektedir...

Faşist ve karşı-devrimci nitelikte de olsa “sol”, “sosyal demokrat” etiketli partilerin tabanına yaklaşım konusundaki **politikalarımız yetersiz, taktiklerimiz etkisizdir**. Bu durum lümpen proletaryayı oluşturanlar için de geçerlidir. Her iki kesimin de Gezi İsyanı’nda önemli bir rol üstlendiği bilinmektedir. **Kitle çizgisi**, halkın değişik gruplarına yaklaşım konusunda **kazanıcı ve kapsayıcı** bir yöntemin geliştirilmesini gerektirmektedir.

Sürecin devrimci ve ilerici güçler cephesinde bir kez daha altını kuvvetle çizdiği, **güç birliği** ihtiyacı üzerinde durulmalıdır. Uzun yıllardır çeşitli platformlar üzerinden gerçekleştirilen eylem birliklerinin geliştirdiği mücadele ve direnmede ortaklık, **“siper yoldaşlığı”** ve dayanışmacı kültür yeterli bir birikim sağlayamamıştır. Eylemlerin hazırlık safhasından başlayarak sonrasına daha fazla yansıyan biçimde bir tartışma, suçlama ve çekişme ortamı, ortaya konulanları kısa sürede tüketmiş, kalıcı bir hat ve güven tesis edilememiştir.

Durumun ne kadar nazik olduğu, Gezi pratiğinde de kendini göstermiş, ayrı bir platform olarak koordinasyon, kendi düzenini oluşturmadığı için direnişte etkinlik kurmayı da başaramamıştır. Bunun için bütün “birlik”leri ayakta tutmanın en önemli yapıştırıcısı olarak **“güven”** sorununu asgari düzeyde aşmak gerekmektedir. Elbette belli bir program ve ilkelerle yürünecektir ama işleyişe dair kuralların sağlıklı biçimde belirlenmesi de şarttır. Bu yönde girişimde bulunmanın **zamanıdır**.

elbet bir bildiği var bu haçaturyan'ın
bir bildiği vardı elbet erzurumlu hançer barı'nın
arjantin pampalarında uykusuz çetecilerin
benim kurtuluş anıtlarımda mermi yüklü ananın
lumumba'nın kanının
kanayan vietnam'ın
kurşunlu duvarlara doğan günlerin
kalabalık acıların
bıçakaçmaz ağızların
bir bildiği vardı elbet
bir bildiği var
bir bildiği olacak elbet
hiç yalan söylemedi kalın çizgilerle susuşu yoksulluğun
hiç yalan söylemedi gözlerde zulüm
ve çıplak uykularında zengin düşleri milyonların
hiç yalan söylemedi

elbet bir bildiği var bu çocukların
kolay değil öyle genç ölmek
yeşil bir yaprak gibi yüreği
koparıp ateşe atmak
pek öyle kolay değil
hem öyle bir ağaç ki şu yaşamak denilen şey
her bahar yeniden yeniden tomurcuklanır da
yalnız bir bahar çiçeklenir

Hasan Hüseyin

“AŞAĞIDAN YUKARIDAN YOLUN SONU GÖRÜNÜYOR”

Egemen sınıflar, isyan dalgasına birçok kritik sorunla ve önemli dönemeçlerin arifesinde yakalanmışlardır. Kuşatılmışlık hali durumu bir kat daha büyüten bir faktör olarak görülmelidir. Kürt ulusal sorunu karşısında şişirdikleri “barış süreci” balonu patlamak üzeredir.

Balonun patlayacağını görmek istemeyen ve kimi aktörlerinin başka hesapları nedeniyle “**iyimserlik**” modundan çıkamayanların çaresiz ve umutsuz hali, inadına bir devlet pratiği karşısında dışa vurmuştur. İkinci safha denilen devletin adım atma sürecinde, hangi düzenbazlık ve hokkabazlıkların sergileneceği pek yakında daha iyi görülecektir.

Gerek Kürt sorunuyla ilgili gerekse de efendilerinin Ortadoğu hesapları çerçevesinde “**hayati**” bir önem attedikleri Suriye politikası da **iflasın** eşiğine gelmiştir. Esad devrilememiş, emperyalistlerin planları istedikleri gibi işletilememiştir. Daha önemlisi, Türk devletinin bu operasyondaki konumlanışının eskisi gibi olamayacağı anlaşılmıştır. Kısa sürede devrilecek bir Esad sonrası Suriye’yle ilgili pembe düşten uyananlar, **kâbus** aşamasına geçmiştir.

Emperyalist sistemin 5 yılı aşkın süredir devam eden ve yeni sıçramalarla büsbütün içinde çıkılmaz bir hal alan genel krizinin **ekonomik boyutu**, son isyan sürecinde de görülmüştür; ülke ekonomisini ciğerinden dağlamaktadır. “*Brezilya’da da aynı oyun sergileniyor, orada da faiz lobisi işbaşında, onlar da IMF’ye olan borcunu kapatmıştı*” (24.06) şeklindeki deli saçması sözlerle Brezilya devletine de sahip çıkmayı ihmal etmeyen Tayyip aslında bir gerçeği de teslim etmiş olmaktadır.

Meselenin esası, krizin kabarttığı, halka çıkarılan faturalarla ilgilidir. IMF’ye borçlarını ödeme meselesi bu kurumun emperyalist sistem içerisinde üstlendiği rolle, uyguladığı yeni politikalarla ilgilidir. Sorun IMF’ye olan borcun kapanması değil genel olarak borçların kapanıp kapanmamasıdır.

Her iki devlet de bütün diğerleri gibi büyük bir **borç batağı** içerisinde ve faturayı sürekli halka ödetme politikasıyla yürümektedir. **2002**'de **128.6 milyar dolar** olan dış borç **2012** sonunda **336.9 milyar dolara** çıkmış, **2002**'de **155.2 milyar TL** olan iç borç ise **2012** sonunda **408.3 milyar TL**'ye yükselmiştir. Böylesine ucuz yalanlarla durumu kurtarma gayreti boşunadır.

“*Faiz lobisi*” denilen saçmalık, pişkinliğin ve sahtekârlığın dikala-sını oluşturmaktadır. Sistemin has temsilcisi, sermayenin yeminli bekçisi ve elbette nemalanıcısı olan Tayyip, sayesinde iktidar olduğu, sayesinde ayakta durduğu ve dayandığı asıl güç olan sermayenin **işle-yiş yöntemlerinden** birisi üzerinden demagoji yapmaktadır. Faizin ana mekânı bankacılıktır ve Türkiye’de bu sektörün ihya şampiyonu olduğu bilinmektedir. Son açıklanan verilere göre **2012** sonu itibarıyla en büyük **10** şirketin **5**'i bankalar olmuştur. Daha önemlisi bu şirketlerin ilk **3** sırayı oluşturan kürsüsünde de bankaların adı yazmaktadır...

Sınıf mücadelesi, ana kamplar içerisinde de sürekli bir değişim, dönüşüm ve **mücadeleyi** içererek akmaktadır. Egemen sınıflar cephesindeki klik çatışması, mevcut faşist partiler arasındaki kapışmadan ibaret değildir. Zira bilinmektedir ki hemen her egemen sınıf partisi çeşitli **çıkar gruplarından** oluşmaktadır.

Bu durum, konu AKP olduğunda **iki büyük güç** halinde bloklaşmayı ifade etmektedir. Ortak çıkarların bir arada tutma kapasitesi sınırsız değildir. Yeni evrelere geçiş, kritik virajlar ve gerileme dönemlerinde daha çok görülen **çatışma ve çekişme** hali, son dönemde daha fazla açığa çıkmıştır.

Durum diğer ana kliği temsilen CHP'nin atağa kalkması ve “barış süreci” üzerinden klasik duruşuyla MHP'yi de sahnede daha fazla gösteren bir hal almıştır. Tayyip, kendi içerisindeki çatlağa ve kutuplaşmaya, mitinglerle topladığı tabanına “**Müslüman mağduriyeti**” üzerinden verdiği mesajlarla yanıt olma derdindedir. Ama yine de Gülen Cemaati'yle uzlaşma içerisinde hareket etmeye çalışacağı görülmektedir.

Ancak itibar ve güç kaybı, efendilerinin karargâhlarından gelen mesajlar ve AB'nin tavrı nedeniyle durumu nazik hale getirmiştir. Ayağının altındaki halı kaymaya başlamıştır. Daha kısa bir süre öncesine kadar gerine gerine **“başkanlık”** hesabı yapan, keyfine diyecek olmayan Tayyip, şimdi bırakın başkanlığı, mevcut statüyü bir biçimde koruma derdine düşmüştür. Ama bunun için çok geç olduğunu ve daha **“mütevazı”** bir yere çekilmesi gerektiğini, yoksa daha beter bir noktaya gerileyeceğini görmez haldedir. **“Dostları”** bu yöndeki çağrılarını artan bir yoğunlukta yapmaya, **“erken seçim”** sözlerini sarf etmeye devam etmektedir.

Sürecin nemalanma şansı en güçlü olan partisi **CHP**'dir. Zira her şeyden önce, Gezi İsyanı onun tabanıyla çok yakın bir ilişki içerisinde yol almıştır. Sürece yön verecek bir irade gösterememiş ama bir kısım temsilcileri ve kadroları eliyle müdahil olma gayretlerini de sürdürmüştür.

Devam eden süreçte de bu tutumunu artırarak koruma derdindedir. Direnişçi gençlik kuşağına en üst perdeden övgüler yağdırmaktadır. Suriye politikasındaki çöküşü de yine tabanın özellikleri nedeniyle en çok bu partiye yaramıştır. Hakeza **“barış süreci”**yle ilgili politikalara tepki üzerinden ırkçı ve şoven kesimlerin MHP ile paylaşılmasından da belli bir kazancın sağlanacağı açıktır.

Bu arada Tayyip'in bütün mitinglerinde Türk bayrağını parti flaması halinde yaygınlaştırmaması, önce Sincan mitinginde MHP bayrağı açtırması sonra da Erzurum mitinginde üç hilalli bayrağa övgüsü, AKM ve anıt üzerindeki pankartlara ilişkin konuşurken yaptığı Mustafa Kemal'e sahip çıkma vurgusu, bu partilerle ilgili tehdidi hissetmesinin sonucudur ve **taban kayışını** önleme amaçlıdır.

Her ne kadar Gezi İsyanı seçim kampanyasına erken doğum yaptırmışsa da yerel yönetimlerden başlayarak iki yıllık dilime, **üç önemli seçim** birden sığdırılacaktır. **“Milli İrade”** palavrasına yaslanarak ayakta durmaya çalışanlar için durum, bu sandıkların yaklaşması nedeniyle de kritik hale gelmiştir.

Bu tablo içerisinde, Gezi İsyanı'nın dinamikleri, "barış süreci"yle uykuda bulunan Kürt Ulusal Hareketi'nin dinamikleriyle **buluştuğu noktada** çok daha etkili bir pozisyon alabilecektir. Bunun için isyan ateşinin meşalesinin diğer düzen partilerinin eline geçmemesi, yaratılan değerlerin çalınmasına izin verilmemesi gerekir.

Ama diğer yandan kendi süreçleri hangi yönde akarsa aksın, yukarıda da vurguladığımız gibi, Ulusal Hareket asıl müttefikleriyle buluşma hamlesi geliştirmelidir. "**Demokratikleşme**" diye ilan edilen programın en asgari talepleri bile devletle değil ona **karşı bir duruşla** elde edilecektir.

"**Uzlaşma**" hali, en fazla, mücadelenin silahlı biçimlerini bir kenara bırakmış olmayı koşullamalıdır. Oysa demokratik ve meşru zeminde büyük halk hareketleri, serhıldan ve direnişlerin örgütlenmesi her zamankinden daha etkili sonuçlar doğuracak, yeni mevziler kazandıracak, ileriye doğru uzanan koridoru genişletecektir.

Kuru kalabalıklara yalancı ayna misali "**en büyük sensin**" dedirterek ayakta durmaya çalışan Tayyip, **yolun sonuna** gelmiştir. Bulunduğu yerden nereye kadar gerileyeceğini önümüzdeki süreç gösterecektir. Sorunun onun düşmesi ya da AKP'nin iktidardan olması veya gerilemesi ile biteceğini düşünenler elbette ki yanılıyorlar.

Esasen "**teпки**" içerikli dile getirilmesine karşın, "*istifa*" talepli slogan doğru bir hedef göstermemektedir. Diğer yandan, böylesi bir talepten bağımsız olarak, Tayyip'in düşmesi halk iktidarını işbaşına getirmeyecek ama **halkın kudretini ispat** için çok güçlü bir mesaj verecektir.

Bu nedenle, "*alternatif durumunda değiliz*" gerekçesiyle üzerine gitme tavrından geri durmak, isyanı daha ileriye taşımaktan çekinmek, eylemin egemen sınıfların diğer klikleri tarafından kullanılabileceği endişesiyle durmak doğru değildir. **Çabamız bütün olumsuz girişimlerin önüne dikilme ve hareketi bu girişimlerden koruyarak ilerlemeye çalışma yönünde sarf edilmelidir.**

#occupygezi

19 06 2013

İSYAN FORMDADIR, FORUMLARDADIR; “YAŞASIN PARKLARIN KARDEŞLİĞİ”

İsyanın, 15 Haziran günü yapılan saldırının ardından **işgal aşaması** tamamlanmıştır. Taksim’deki polis ablukası “**tehdidin**” sürekli somut kılınması sayesinde devam etmektedir. Sürecin inisiyatif merkezi olarak Taksim Dayanışması, **22 Haziran**’da Taksim’de, katledilen direnişçiler için anma eylemi düzenlemiş, “*kitlesel yoğunluk*” yine sabahlara kadar süren polis terörüyle dağıtmaya çalışılmıştır. Aynı tablo, Lice’yle dayanışmayı da içeren **29 Haziran** eyleminin ardından da sergilenmiştir. Nereden ve nasıl geldikleri “**anlaşlamayan**”, toplana dağıla direniş sergileyenlerin yarattığı “**kabus**” bitmemektedir.

Şimdi yeni bir aşamayı adımlıyoruz. **İsyan süreci bitmemiş, halk hareketinin ivmesi düşmemiş, başka bir safhaya geçmiştir.** İsyanın taşıyıcıları hala işbaşındadır. Sokak ve meydanlar, düne kadar tümü “*yasadışı*” kabul edilen eylemlere sahne olmaktadır. **Sınıf mücadelesi, açılan bu meşru alanlar sayesinde yeni bir dil, yeni bir tarz ve yeni bir biçim üzerinden akma şansı bulmuştur. Kitlelerin, birlik, dayanışma ve mücadele eğilimleri güçlenmiştir.**

Artçı şoklarda zaman ve mekân sınırlaması yoktur. Başta ODTÜ olmak üzere birçok üniversitenin **mezuniyet törenleri** binlerce kişilik büyük mitinglere dönüşmüştür. Resmi geçitli gösterilerde, isyanı **yeniden üretme** dinamiği ses vermektedir. **Her yer Taksim’dir, her yerde direniş yankılanmaktadır...**

Ethem’in katilini en aşağılık yalanlarla, büyük bir pervasızlıkla aklama çabasına girenler, polis eliyle gerçekleştirilen faşist devlet terörüne “*destan yazma*” övgüsüyle gaz verenler, cadı avı başlatarak eyleme katılan ve destek veren bütün çevrelere yönelenler, tutuklama ve gözaltı operasyonlarını aralıksız sürdürenler, **isyana ateşine** odun atmakta, benzin dökmektedir.

“**Duran İnsan**” eylemleriyle gösterilen reaksiyon, yine büyük kent-

ler ağırlıklı olarak şehirlerin birçok bölgesindeki onlarca parkta akşam saatleri başlayan ve geç saatlere kadar süren **forumlarla** yeni bir aşamaya taşınmış bulunmaktadır. **“Birlik ve mücadele”** ruhu sürmektedir. Gezi Parkı, **“kopyala yapıştır”** yöntemiyle çoğaltılmaktadır.

İsyancılar protesto eylemlerini sürdürmeye, **gidişata ve geleceğe yön vermeye, derlenmeye ve örgütlenmeye** yönelik forumlar gerçekleştireyorlar. Katledilenlerini anmaya, devletin ölüm ve terör estiren kanlı mekanizmasını lanetlemeye, mücadeleye devam yeminleri etmeye, isyanı **yeniden ve yeniden üretmeye** devam ediyorlar.

Park ve alan toplantılarında inisiyatifler oluşturulmakta, **meclisler ve komiteler** kurulmaktadır. Halk kazandıklarını **kurumsallaştırmaya** çalışmakta, daha ileriye gitmek için mevzilerini güçlendirmektedir. İsyanla yeşeren **dayanışma kültürü** yaşatılmakta, yeniden üretim mekanizmaları kurulmaktadır. Kitleler, daha ileriye doğru gitme konusunda **istahlı** bir tutum içerisindedir. On binler, yarattığı değerlerin ve elde ettiği kazanımların farkındadır, **koruma ve büyütme** titizliğiyle hareket etmektedir.

Bu süreçte gerçekleştirilen miting ve yürüyüşlerde pek çok komite, meclis ve inisiyatifin pankartı taşınmaya başlanmıştır. Örgütsüzlük zincirini isyan pratiğiyle parçalayanlar, **filili durumu resmiyete dökmenin** telaşındadır. Empati yeteneğini açığa çıkaranlar, şimdi **geliştirme** ve daha geniş çevrelere **aşılama** derdindedir.

“Başka bir dünya mümkündür” algısını güçlendiren sürecin doğurduğu bu ortamlarla geliştirilecek örgütlenme ve mücadele biçimleri, **sistemden kopuş** şartlarını olgunlaştırmaktadır. Zulme isyanın yaydığı **mutluluk** duygusu, boyun eğmemenin **gururu ve onuru, devrimci duygunun** gelişmesi için elverişli bir zemin yaratmıştır. **“Direnen/isyan eden kazanır”** önermesi, böylesine büyük bir halk hareketi deneyi üzerinden test edilince, ortaya **politik ağırlığı güçlü** bir enerji çıkmıştır.

Parklardaki meclis forumlarında, **daha çaplı** örgütlenmeler oluş-

turmaya dair yoğun bir tartışma yürütülmekte, bu yöndeki arayışlar güçlü bir sesle dile getirilmektedir. En yakın hedef olarak, yerel seçimlerde nasıl bir hareket tarzı tutturulması gerektiği üzerine yoğunlaşmaktadır. **Ortak aday** vurgusu elbette ki ön plandadır. Birlikte hareket edilmesi konusunda tereddüt yoktur. Daha ölçekli yerel yönetimlerden başlayarak muhtarlıklara kadar, çeşitli formüller üzerinden aday belirlenmesi ve bunların seçilmesini sağlamak için gayret gösterilmesi, bu hareketin **somut kazanımlar** elde etmesi ve yeni mevziler üzerinden **güçlenmesi** bakımından önemlidir.

Devrimci, demokrat, ilerici ve yurtsever kişilerin bağımsız ya da faşist örgütler dışındaki partiler üzerinden, ortak aday olarak seçimlere girmesi, hiç tereddütsüz **destekleyeceğimiz** bir tercihtir. Bu yöndeki tartışmalara doğru yön vermek, hareketin ruhuna ters olmayan adayların belirlenmesini sağlamak ve nihayet bu yönde kampanyalarda **aktif** olmak gerekir.

Parklardaki forumlar, ucuz ve kaba bir yaklaşımla, hazıra konma kurnazlığıyla, kapkaççı uyanıklığıyla değil, eylemin ve hareketin **ilerici ve dinamik** bir parçası haline gelerek değerlendirilebilir. Kitleye saygı tavrı, doğruların her zeminde ve fırsatta söylenmesinin önünde engel değildir. Bunun esirgenmesi **kimliğin unutulması** anlamına gelir. Ama bu müdahil olma durumu, hem pratiğin işleyen bir parçası haline gelmek, yerinde ve zamanında davranmak, hem de uygun dil ve kavramlarla harekete geçerek sağlanabilecektir.

Bugünün ve önümüzdeki sürecin en önemli gündemlerinden birisini **“Kentsel Dönüşüm”** saldırısı oluşturmaktadır. Bu saldırı ülke çapındaki büyük talanın en gözde projesi olarak gündemleştirilmiştir. **Rant-sal Bölüşüm** saldırısı, iddia edildiği gibi yalnızca depreme dayanıklı olmayan yapıların yıkılması üzerinden emekçi semtlerini değil kentlerin bütün alanları ve mahallerini ilgilendirmektedir.

Nitekim kanalları, köprüleri, limanları, ormanlık alanları ve parkları içeren **“cılgn”** projeler dizisi çok yönlü bir saldırının parçaları olarak

devreye sokulmuştur ve sokulmaktadır. Bunlardan birisi olan Gezi Parkı projesi (Topçu Kışlası) büyük bir isyanın tetikleyicisi olmuştur.

Bu içerik üzerinden büyüyen duyarlılığın, saldırının tümünü göğüsleme barikatlarına, büyük bir direnişi örgütleme perspektifiyle yansıtılması için şartlar düne göre **çok daha elverişli** hale gelmiştir. Şimdi, başta HES'ler, barajlar ve diğer santrallere karşı ve birçok yörede geliştirilen direnişlerin aynı potada birleştirilmesi için koşullar daha da **olgunlaşmış** durumdadır. Bu amaçla ortak platformlar oluşturmak, **militan ve birleşik** bir mücadele hattı örmek için açığa çıkan dinamiğin sevk edilmesine çalışmamız gerekir. **Halk meclisleri üzerinden bu barikadı kurmak amacıyla propaganda çalışması yürütmenin, resmin tamamını göstermeye çalışmanın zamanıdır.**

*Biz şimdi alçak sesle konuşuyoruz ya
sessizce birleşip sessizce ayrılıyoruz ya
anamız çay demliyor ya güzel günlere
sevgilimizse çiçekler koyuyor ya bardağa
sabahları işimize gidiyoruz ya sessiz sedasız
bu, böyle gidecek demek değil bu işler
biz şimdi yan yana geliyoruz ve çoğalıyoruz
ama bir ağızdan tutturuğumuz gün hürliğin havasını
işte o gün sizi tanrılar bile kurtaramaz.*

Cemal Süreyya

AYAK-LANANLAR BAŞARACAK, BAŞ OLACAK!

“Komünizm, kelimenin tam anlamıyla toplumsal yaşamın bütün alanlarından ‘fışkırıyor’, verdiği filizler her yerde görülüyor; (burjuvazinin ve burjuvazinin polisinin çok sevdiği ve ‘en hoşuna’ giden bir benzetme yapmak gerekirse) ‘bulaşıcı hastalık’ organizmaya derinlemesine girmiş ve tüm organizmayı kaplamış durumda. Hastalık büyük bir dikkatle bir noktada ‘durdurulduğunda’, başka bir yerde, bazen hiç beklenmedik bir yerde ortaya çıkacaktır. Yaşam hükmünü sürdürecektir.

Burjuvazi istediği kadar kudursun, çıldırmasıya öfkelen sin, aşırılığa kaçsın, aptallıklar yapsın, Bolşeviklerden peşinen intikam alsın ve yarının yüzlerce, binlerce, yüzbinlerce Bolşeviğini, ya da eski Bolşevikleri öldürmeye çalışsın (Hindistan, Macaristan, Almanya vs. de yaptığı gibi); burjuvazi böyle davranmakla, tarihin yok olmaya mahkûm ettiği bütün sınıflar gibi davranmaktadır.

Komünistler geleceğin her halükarda kendilerine ait olduğunu bilmedirler; ve o nedenle büyük devrimci mücadelede en büyük çaykuyla, burjuvazinin kudurma krizlerini en soğukkanlı ve en akli başında değerlendirmeyi birleştirebiliriz ve birleştirmeliyiz.” (Lenin, Seçme Eserler, İnter Yay., Cilt 10, s.161-162)

Çatışma, gardını büyük bir seferberlik içerisinde alan devletin bütün çabalarına karşın hız kesmemiştir. Korkuyu üzerinden atmak isteyenler daha büyük bir **korku dalgası** örgütlenme peşindedir. Polis operasyonlarının ilk hedefi elbette ki komünist ve devrimcilerdir. Birçok ilde peşi sıra operasyonlar düzenlenmekte onlarca devrimci tutuklanmaktadır.

Sürekleme avı başlatılmıştır. Bütün meslek gruplarına yönelik fişleme ve soruşturma ataklarına girişmişlerdir. Bütün destek noktalarına hücum edilmekte, tarafsız kalanlar dahi **bertaraf** edilmeye çalışılmaktadır. **Cepheleşme** keskinleşmektedir. Divan Oteli sahiplerini dahi “yardım ve yataklık suçu işlediler” sözleriyle hedef alan gözü dönmüşlikle düğmeye basılmıştır.

Nafiledir. Zulmün kaleleri sarsıntıyı atlatmak için boşuna çırpınmaktadır. **Ok yaydan çıkmıştır ve hedefine varmak için karşısına dikilenleri delerek ilerleyecektir.** “Anladıkları dilden konuşacağız” diyen “muktedirler” **iktidarsızlığın sapkınlığıyla** davranmaktadır. Bildikleri tek dil vardır ve zaten hep onu konuşmaktadırlar. Kitlelerin o dili öğrenmesi en büyük korkularındır. Pasif eylem biçiminin, yerine ve koşuluna göre **en etkili dili** oluşturduğunu göremeyecek durumdadırlar. Ama hiç kuşkuları olmasın, ihtiyaç binbir çeşit eylem biçimini gündeme getirecek ve “**anladıkları**” dili de yaratacaktır.

Etkili olan, etkili olduğu sürece işlerlidir. Buradan pasifizme övgü sonuçları çıkaranlar yanılıyorlar. İsyân kendi mecrasını yaratmış, kendi yolunu bulup, kendi eylem biçimleriyle akmiş ve akmaktadır. Ne zaman soluklanacağı, hangi noktada yeni eylem biçimleri geliştireceğini kestirmek kolay değildir. Kitlelere güven duygusu yitirilmemeli ama kendiliğinden akışa yön verme sorumluluğu da ihmal edilmemelidir.

“Kitleleri, onların çıkarlarını temsil ettiğimize, hayatlarımızı onların hayatlarıyla sıkıca birleştirmiş olduğumuza ikna etmeliyiz. Kitlelerin bu noktada hareket ederek, ortaya koymuş olduğumuz daha ileri görevleri, devrimci savaş görevlerini kavrayacak düzeye ulaşmalarına yardımcı olmalı ve böylece devrimi destekleyip bütün ülkeye yaymalarını, siyasi çağrılarımıza gerekli tepkiyi göstermelerini ve devrimin zaferi için sonuna kadar mücadele etmelerini sağlamalıyız.” (Mao Zedung, age., Cilt 1, s. 192)

Buna hiçbir öznenin güç yetirme şansının bulunmadığı bir süreçten geçiyoruz. Bu, akışa kendini bırakmaktan başka yapacak bir şeyin olmadığı doğru değildir. Örgütlü olanlar, ortak noktalarda buluşarak müdahale gücünü artıran komünist ve devrimci güçler **inisiyatif almaktan** çekinmemelidir. Süreç, düşmanın bütün çabalarına karşın “*illegal*” ve “*marjinal*” parantezinde boğulmaya ve yalıtıl-

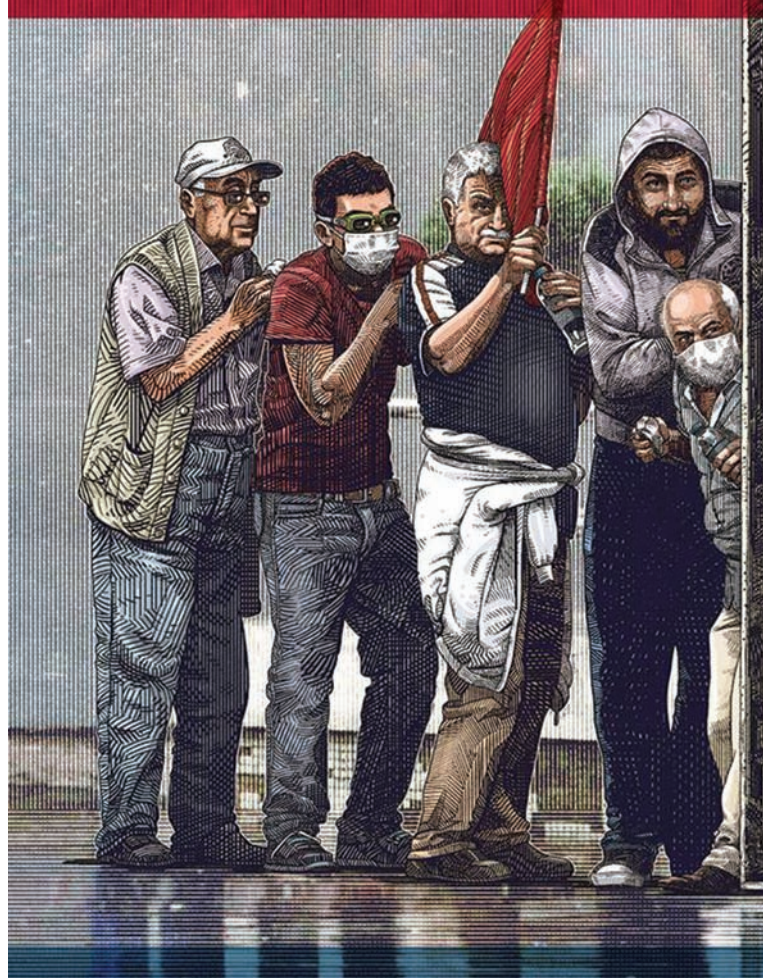
maya çalışılan devrimciler ile kitlelerin -pratikte- kopuştuğu değil **yakınlaştığı** bir seyir izlemektedir. Buna aykırılık oluşturan tüm davranış biçimleri, müdahale ve hareket tarzları kolaylıkla mahkûm edilmektedir.

“Devrime gidiyoruz”, “iktidarı almamız yakındır” körlüğü/aymazlığı ve sarhoşluğuna kapılmamak, ama yükselen mücadele çizgisi ve direniş azmini de ihmal etmemek gerekir. **Nereye kadar gider, sonu ne olur telaşını, bırakalım egemen sınıflar yaşasın.** Kitlelerin eğilimi, mücadele potansiyeli ve enerjisi *“ağır ol”* komutlarıyla söndürülemez. **Günlerin getirdiği aktivasyonun yarattığı moral motivasyon, ben’den biz’e geçiş olgusu yaratmış, birlikten doğan güç sıkı biçimde duyumsanmıştır. Kitlelerin hatırı sayılır bir kısmı, kütle olduğunun, ağırlık teşkil ettiğinin ayırdayına varmıştır.**

Bu çok önemlidir. Bu gücün kendi kaderine hükmetme pratiğinin sınırları bir yanıyla bilinç faktörüyle ilgilidir ama unutulmasın ki **“bilincin”** yeşereceği zemin bu aktivitelerin, hareketin **ta kendisi** olacaktır. Öyleyse, **akandan yana olmak, akışa karşı çıkmamak gerekir.** Kontrolsüz olması, kitleleri en kötü ihtimalle **yeni deneyimlerle** tanıştıracaktır. Arzu edilen bir etki gücü yaratamamak ne caydırıcı ne de soğuk kalıcı bir tavrı koşullamalıdır. **Bu da bir realitedir ve bunu böylesine bir pratik içinde yaşamış olmak da bizim en büyük kazançlarımızdan birisi olmalıdır.**

“Eğer belli bir şeyi ya da belli bir şeyler dizisini dolaysız biçimde öğrenmek istiyorsak, gerçeği değiştirmek, o şeyi ya da şeyler dizisini değiştirmek için pratik mücadeleye doğrudan doğruya katılmamız gerekir. Çünkü birer olgu olarak onlarla bağ kurabilmemiz ancak böyle mümkün olabilir; o şeyin ya da şeyler dizisinin özünü açığa çıkarabilmemiz ve onları kavrayabilmemiz ancak gerçeği değiştirmek için pratik mücadeleye doğrudan doğruya katılmakla mümkün olabilir.” (Mao Zedung, age, Cilt 1, s. 382) (03.07.2013)

"Marjinal 5'li"
DEVİRİM'e çağırsa...
GİTMEK OLMAZ!

TAKSİM'LE TAHRİR, DİRENME VE DEVİRME

“Bir halkın ordusu yoksa hiçbir şeyi yoktur. Bu meselede hiçbir boş teoriye yer olamaz.” (Mao Zedung, Seçme Eserler, Kaynak Yayınları, Cilt 3, s. 307)

Her ne kadar devrimci saflarda bile tok bir biçimde, “**isyan**”, “**ayaklanma**”, “**başkaldırı**” sözcükleri ile tanımlanmaktan kaçınılsa, yani yaşananları kavrama noktasında, en iyimser ifadeyle **yabancılaşmanın** ördüğü ağlar etkisini sürdürse de, Gezi İsyanı hükmünü ve etki gücünü sürdürmektedir. Süreci, egemen sınıfların söylemine benzer şekilde “Gezi olayları”, “Gezi Parkı eylemleri” şeklinde tarif eden veya –sadece- “Gezi Parkı direnişi” tanımlamasını kullanmakla yetinenler; ya **isyanın** ne olduğunu bilmiyorlar ya da olan bitenlere **dışarıdan bakma** pozisyonundan çıkamamış olmalılar.

Yaşananlar, “**barışçıl**” eylem biçimlerinin esas olmasından, genelde “**pasif**” bir davranış tarzı tutturulmasından ve “**direnme**” eksenli hareket edilmesinden ötürü gerçek anlamından ve tarihteki asıl karşılığından uzak biçimde algılanırsa, oynadığı ve oynayacağı rol bakımından esas görevi yüklenmekle sorumlu olanların **müdahale yeteneği** zayıflayacaktır. Tam da burada eklemeliyiz ki, egemen sınıfların süreci –bastırma- başaramayınca- sıradanlaştırma ve değersizleştirme çabasının ardında, eylemin **ağırlığını ve gücünü** azaltma amacı bulunmaktadır.

Pek doğal ki “bastırma” çabasından vazgeçilmemiştir; korku imparatorluğunun yıkılan duvarları inşa edilmeye çalışılmakta, **tahkimat** faaliyetlerine hız verilmektedir. Gezi Parkı’na çiçek ekip ağaç dikerek yenilgilerini **tescillemek** durumunda kalanlar, parkı aç-kapa manevralarıyla sefilleri oynamaktadır. Çeşitli biçimlerde akan ve belli boyutlarıyla “**Gezi Parkı**” gündemli süren eylemler, polis şiddetinin yer yer önceki günleri de aşan biçimde kullanılmasına neden olmuş, gözaltı ve tutuklama furyası Taksim Dayanışması temsilcilerinin derdest edilme-

sine kadar uzanmıştır. Çeşitli odalardan temsilcileri direniş platformunda görevler üstlenen **TMMOB**'un, son Torba Yasa (12.07.13) ile İmar Yasası'nda yapılan değişiklik kapsamında "**mesleki denetim**" yetkisinin kaldırılması da rastlantı olmasa gerektir.

Palalı, satırlı, kazmalı, silahlı "vatandaş" görüntüleri "**münferit**" parantezine sığmayacak bir seriye bağlanmıştır. Vahşice dövülerek komaya sokulan **Ali İsmail**'in "direnme savaşı"na "yenik" düşmesi karşısında tıpkı **Abdullah** ve **Ethem**'in sürecinde olduğu gibi, katilleri koruma ve aklama çabası gösterilmektedir. Ama daha önemlisi, katilleri sahiplenme yani bir tür **üstlenme** tavrı; tıpkı **Ethem**'in katilini ödüllendirme amaçlı "kuşun taşa çarpması" hikâyesi uydurulurken, palalıların sırtı "*esnaf tepkisi*" bahanesiyle sıvazlanırken, İTÜ'nün mezuniyet törenine saldıran güruh "*vatandaş tepkisi*" ile övülürken yapıldığı gibi büyük bir alay ve pişkinlikle sürdürülmektedir: "*Bunu yapan kesinlikle Türk polisi değil. Kendi arkadaşlarına bile zarar verip 'polis yaptı' süsüne büründürmeye çalışıyorlar.*" (Güngör Azim Tuna, Eskişehir valisi, 11.07.13)

Gezi İsyanı, işgal ve başkaldırı günlerinin izini sürerken, Brezilya'dan sonra yolu bir başka büyük halk ayaklanmasıyla daha kesişmiş bulunuyor. Mısır halkı, merkezinde Tahrir bulunan büyük bir kalkışmaya daha imza atarken, **isyan ve devrimler yüzyılı**nın önemli bir kavşakını inşa etmenin haklı gururunu yaşıyor. Bu isyan hareketi bir kez daha ege-men sınıfların "**kaldıraç**" kılma operasyonuna "kurban" kılınmaya çalışılmış olsa da, geri döndürülemez bir süreç işlemeye devam etmektedir.

Mısır'daki halk hareketini, sermayenin müdahaleleriyle ortaya çıkan bazı sonuçlar üzerinden değerlendirmeye kalkarsak, ara duraklarda takılıp kalır ve tarihi yanlış yerden okumuş oluruz. Bu okuma durumu, **iktidar sorununu** çözemeyen bütün hareketlerin katlanması gereken bir özellik arz eder ama sonunu getirebilmenin yolu da ısrarla olan bitenin asıl anlamı üzerinde yoğunlaşmaktan geçmektedir.

Ortada şimdilerde çokça tartışılan bir "**darbe**" olayı elbette vardır ama bunun Mursi/MK (Müslüman Kardeşler) yönetimine değil de esas

olarak **halk hareketine** karşı yapılmış olduğu gerçeğinin üzerinden atlanılmaktadır. Bu da bilinçli bir tercihtir ve muazzam bir halk eylemi, tartışan tarafların “**ortak**” korkusunun eseri olarak, mutlaka değersizleştirilmek zorundadır. Zira taraflar, “halkı” her zaman için yedekleyen ve onun adına hareket eden güçlerden oluşturulmakta ve “**tarih**” de hep böyle yazılmaktadır.

Nasıl TC tarihinin ünlü darbeleri; 27 Mayıs, 12 Mart ve 12 Eylül, şekillen hükümetlere, ama esas olarak sınıf mücadelesine müdahale kapsamında **halka karşı** yapılmış ve devamındaki icraatları bütünüyle bunu kanıtlamışsa, hiç şüphe yok ki, Mısır’daki (ve her yerdeki) son iki askeri darbenin (öncekilerde olduğu gibi) de hedefinde, egemen sömürücü sınıfların iktidarını tehdit eden bir pozisyon alan halk güçleri bulunmaktadır. Bu eylemi yeni bir ifade etme tarzı olarak kullanılan “*çalma*” tanımı, gerçekleri gizlemenin bir başka yöntemi olarak kullanılmaya başlanmıştır.

Ortada “*çalınan*” yani sahipliği el değiştiren bir “**hareket**” yoktur. Aksine, halk hareketi bütün değerleriyle başkalaştırılmaya, yok edilmeye çalışılmaktadır. Bugün **Gezi İsyanı** kapsamında sergilenen direnişin ortaya çıkardığı kazanım ve değerlerin, gerici ve karşı-devrimci güçler tarafından başka yöne kanalize edilip ortadan kaldırılmasına dair hamleleri de bu çerçevede okumak gerekir. Hiç kuşku olmasın ki, koşullar uygun olsaydı Ordu tarafından ülkemizde de benzer bir müdahale gündemleştirilebilirdi. Bugün o gücü kullanma şansını elinde bulunduramayanlar, **diğer olanaklar** üzerinden yüklenmeye çalışmaktadır. Bunun etki gücündeki sınırlılık ise gidişata ilişkin mevcut koşulları yaratmıştır ve mücadeleye bu cephede de kıyasıya sürmektedir.

Mısır’daki süreçte, bir zamanların Türkiye’inde olduğu gibi, ekonomik ve politik gücüyle iktidarın merkezindeki klasik konumlanışından öte bir yeri olan Ordu, **3 Temmuz**’da, tıpkı **25 Ocak 2011**’de olduğu gibi “**hakem**” rolüyle devreye girmiş ve tayin edici bir konumdan seslenerek, şimdilik son sözü söylemiştir. Darbeyi yapan Yüksek Askeri Konsey’in başındaki **Sisi**’nin, **Mursi** tarafından işbaşına getirildiği ve

1992’de İngiltere, 2006’da ise ABD’deki Kara Harp Akademileri’nde askeri eğitim tezgâhından geçtiğini de not etmemiz gerekir.

ABD emperyalizminin doğrudan temsilciliğini, yılda **2 milyar dolara** yakın bir yardım ve askeri entegrasyondan ileri, ülke topraklarının yüzde **80**’i ve ekonominin yüzde **40**’a yakın bölümünde söz sahibi olmakla sürdüren bir gücün, egemen sınıflar adına bu tasarruflarda bulunmasından daha tabii bir şey yoktur: (“*Mısır Ordusu, Amerika’nın uzun zamandır bölgede yaptığı en iyi yatırımdır.*” **John Kerry**, ABD Dış İşleri Bakanı, Nisan 2013)

Gelişmeleri, “*demokrasi*”, “*milli irade*” bağlamında tartışanların, burjuva demokrasilerinde dahi 3. sınıf bir ortaoyunu derekesinde sergilenen **seçim/sandık** tezgâhının, yarı-sömürgelerdeki gerici ve faşist diktatörlüklerin iğreti bir aksesuarı olduğunu bilinçli bir biçimde gizlemeye çalıştıklarına kuşku yoktur. Konuyu kendisine yönelik halk hareketi ve isyanlar karşısında, “*milli irade*”, “*sandık*” ve “*oy oranları*”ndan bahisle savunma ve sığınma tavrı geliştirenlerin oturdukları koltuk, büyük bir aldatmacanın üstüne kuruludur.

Bunu deşifre etmeden, bu demagojiyi alt etmek ve “**demokrasi**” palavrasını boşa çıkarmak mümkün değildir. Bu tezgâhın onaylandığı her durumda, oyunun dışına çıkma suçlamasıyla karşılanacak meşru hareketlerin dayanacağı zemin sürekli biçimde zorlanmaya mahkûm olacaktır. Faşist ve gerici diktatörlükler, “**rızayı**” imal etme mekanizmalarıyla destekledikleri sistemlerini, sürekli biçimde “*anayasal*” statü de atfettikleri bu “**yanılsamalı**” durum üzerine oturtmaktadır.

Taksim ve Tahrir’in buluştukları kavşakta, halk iradesinin “**kitlesel**” bir yaptırım gücü oluşturarak yıktığı ilk barikat, bu “*sandık demokrasisi*”dir. Seçim denilen olgu, “**seçim**”den ibarettir. Halk, özgür iradesi her yolla sakatlanmış, seçenekleri oyunun sahiplerince saptanmış bir düzence içinde “**seçim**” komutuyla yönlendirilmektedir.

Mısır örneğinde daha da vahim bir “**seçim**” tablosu oluşmuş, son iki yılda yapılan referandum ve “**seçimlerde**” (başkanlık ve meclis) yüzde

30-50 dolayında katılımlarla ve yine bu oranlardaki oylarla “*irade*” belirlenmiştir. Bu durumda, diğer bütün yönlerini bir kenara bıraksak dahi, MK ve Mursi’nin gerçek oy oranı, en iyimser hesapla yüzde **10-25** arasında değişmektedir. Darbelenen “*demokrasi*” bu olduğu için, seçimle darbe arasında gerçek manada “*ayrım*” yapmaya kalkmak, aldatmaca ağının başka bir tarafına takılmak demektir.

Sistem, seçim yoluyla değiştirilmeye kapalı biçimde kurulmuştur ve **oyuna gelenlerin** oyla hiçbir yere varamayacaklarını anlamaları sanıldığı kadar kolay da olmamaktadır. Nitekim, her vesileyle karşılarına yine dönüp dolaşım aynı tezgah kurulmakta, Tahrir’in de Taksim’in de bütün yolları “*sandık*”a çıkarılmaktadır.

Oysa, eylemler tam da bunun aksini kanıtlayan bir seyir izlemiş, milyonların sokak ve meydan hareketleriyle yerleşik düzeni/yolları inkar üzerinden geliştirdiği pratik, **sistemi değiştirmenin** asıl yolunu da göstermiştir. Bunun farkında olmaları gerektiğini düşünmek/istemek elbette insafsız bir “*iyimserliktir.*” Ama, bunu söylemek şarttır ve çıkışın bu temel üzerinden gerçekleşeceği de muhakkaktır. Kitlelere kendi buldukları yolun aksini göstermek, ancak karşı-devrimcilerin ve akıl almaz bir budalalıktan mustarip olanların yapacağı bir şeydir.

11 Temmuz tarihli konuşmasında “*Kazlıçeşme, Taksim’den büyüktür. Ondan da büyük sandık vardır*” diyen Tayyip, güvendiği bir seçeneği işaretlemeye devam etmektedir. Olay sandığa gelmeden, meydanlarda toplanmak üzerinden tartışılmaya başlandığında da bir başka açmazla karşılaşmak kaçınılmazdır. Zira, “*kitlesele*” olma hali çok önemli olmakla beraber, yalnız başına tayin edici bir rol oynayamamaktadır. Direnişin karşısına tıpkı **Kazlıçeşme, Sincan** ve diğer pek çok yerde olduğu gibi başka kitle ve kalabalıklar dikmek, iktidarlar için pek çok durumda hiç de zor değildir.

Durum, Tahrir’in karşısına **Adeviye** ile çıkıldığında da böyledir. **30 Haziran** ve **Temmuz**’un ilk günlerinde **30-40 milyonluk** bir kitleyi sokağa çıkararak (öncesinde **23 milyonluk** imza toplayan) Mursi karşıtı halk

hareketi, Ordu'nun darbesiyle evlere çekilmiş, bu kez de **“ekranları”** MK'in topladığı kitleyle doldurulan Adeviye meydanının görüntüsü kaplamıştır. Aynı bayrakları sallayanların bu gövde gösterileri ve **“nispet yapma”** durumlarının ifade ettiği şeyler farklıdır ama **“ağırlık”** derecesi, yaşandığı üzere sınırlı olmaktadır.

Kitlesel olma halini, etkililikten **“tayin edicilik”** mertebesine yükselten, iktidara yönelme hadisesidir. **Lenin**'in muktedirliğin kurumsal tesisi adına **“iktidarı alma”**ya yaptığı vurgu hatırlanmalıdır. Direnme hali, bütün meşru kanallardan yüklense de sistemi içeriden zorlamanın ötesine geçen bir güç oluşturamaz. Mevzi elde eder, kazanımlar oluşturur, dahası sistemi değiştirecek kanalları da açar ama onu **değiştiren** bir rol oynayamaz. Bunun için zoru/şiddeti örgütlemesi, yani **“savunma”** halinden çıkıp saldırması gerekir. Direnme, bir kararlılık gösterisidir, belli bir yaptırım gücü de vardır ama daha ileriye gitmesi için **“devirme”** haline geçmesi şarttır. **Mao Zedung**'un başlıkta yer verdiğimiz sözü, **devrimci şiddetin** örgütlenmesine yapılan vurgu kapsamında değerlendirilmelidir.

Egemen sınıfların iktidarı/devleti, şiddetin **örgütlenmiş** halinden başka bir şey değildir. Bunu ifade eden hukuki düzenin rejimi koruma adına bütün yaptırımları silahlı güç sayesinde yerine getirilmekte, kademeli olarak devreye polisten askere kadar uzanan bir genişlikte **“güvenlik güçleri”** girmektedir. “Güvenlik” denilen kavram, pek açıktır ki egemen sınıfların çıkarlarını, onların selametini açıklamaktadır.

Bariyeri eylemlerin gelip dayandığı noktada, çarptığı bariyer bu **“güvenlik”** duvarıdır. Türk polisine **“destan”** yazdıran, Mısır ordusunu **“kurtarıcı kahraman”** yapan da budur. Bu gücün karşısına dikilen kitlelerin -hangi genişliğe ulaşırsa ulaşınsın-, iktidar kurumlarına el koyma becerisini göstermeleri için **karşı şiddeti** sergilemeleri gerekecektir. Bu olmadığı takdirde, hareketin birikim yaratma kabiliyeti, **sonsuz bir devingenlik** içerisinde, ama ne yazık ki sistemi tamamlayan bir düzlemde akıp gitmeye mahkûmdur.

Mısır'da tarihin gördüğü en büyük kitlesel eylemlerden birisi ya-

şanmıştır. Bu **2011**'den beri devrede olan gücün, "**demokratik**" bir müdahale mekanizması yaratması son derece önemlidir. Üç yıldan az bir sürede, iki kez rejimin yönetim kademesinde değişim yaşanmasına yol açan sonuçlar üretmiş, geriye dönülmesi mümkün olmayan bir aşamaya doğru adımlar atmıştır. Bugün için iradesine ve gücüne paralel biçimde sistemi değiştirecek bir noktaya gelmesi engellenmiş olsa da, **geleceğe ambargo koyacak** bir kabiliyeti olduğunu ispatlamış bulunmaktadır.

Durum, aynı ağırlıkta olmamakla birlikte Taksim için de benzer özellikler taşımaktadır. 45 gündür etkili olmayı sürdüren başkaldırı; sistemi sarsıcı bir rol oynamış, milyonları aşan bir kitlenin aktif hale geldiği bir süreçte, politik alana yasal sınırları aşan bir yerden, sokak ve meydanlar üzerinden gelişen "**isyan**" hareketiyle müdahalede bulunmuştur. Daha ilk günlerinden itibaren Gezi Parkı'nı aşan eylemler dizisinin hedefinde, Tayyip ve Hükümet nezdinde, **sistemin kendisi** bulunmaktadır. **Kitleler güç sergilemiş, gücünü test etmiş, başkaldırı ruhuyla harekete geçerek düzenin istinat ve koruma duvarlarını zorlamışlardır.**

Aynı dönemde **Brezilya**'da gelişen halk hareketinin çapı ve etki derecesi de önemli bir yerde durmaktadır. "**Tarih**" parantezinde bakıldığında, yine benzersiz bir sürecin yaşandığı **Brezilya**'da, ciddi bir bölümünü hükümetteki partiye oy vermişlerin oluşturduğu ve işçi sınıfının daha örgütlü ve etkin biçimde katıldığı **isyan** süreci, yeni grevlerin devreye girmesiyle devam etmektedir. Bunları diğer ülkelerde gelişecek isyan dalgalarının izleyeceğini öngörmek için kâhin olmaya gerek yoktur. "Küreselleşme" döneminin son büyük krizle azgınlaşan saldırıları karşısında, halkların yanıtı gecikmemiş, **isyan dalgaları** bir kıtadan ötekine vurmaya başlamıştır...

Tahrir üzerinden yeniden **Taksim okuması** yapan faşist Türk devletin temsilcilerinin, efendileri ve hatta Ortadoğu'daki kadim dostları olan krallıklar ve emirliklerden gelen Mısır'daki darbeye destek tavrına karşın aksi yönde tutum takınmaları ve "**darbe**" olayı üzerinden yürüttükleri "**demokrasi**" propagandası, yalnızca Müslüman Kardeşler ile

ideolojik akrabalık, “*model*”liğin tedavülden kalkması vd. endişelere dayanmamaktadır. Bunlardan çok daha önemlisi, ateşi bir türlü söndürülemeyen Gezi İsyanı’na, Tahrir’deki Mısır halkının gönderdiği **güçlü mesaj** olmalıdır.

Halk isyanları ve ayaklanmalarının devrimlerle taçlanacağı günler uzak değildir. Bu eylemlerin ateşlediği işaret fişeklerinin muştuladığı gerçek, şimdi daha **aydınlık bir görüntü** veriyor olmalıdır. Proletaryanın ideolojik ve politik düzlemde tarihi rolünü oynamak üzere sahneye davet edildiği süreç, ezilenlerin kaderine hükmetme iradesine yön vermenin koşullarını da yaratacaktır. **Sınıf mücadeleleri tarihinin ileriye doğru işleyen devinimi içerisinde bugünkü tabloyu yaratan halklar, buna muktedir olduklarını kanıtlamış durumdadır.**

“Zafer sömürülenlerin olacaktır, çünkü yaşam, sayı gücü, kitle gücü, özverili, ideal, dürüst, ileriye doğru giden, yeninin inşasına uyanan her şeyin tükenmez kaynağının, sözüm ona ‘sade halk’ın, işçilerle köylülerin bütün olağanüstü enerji ve yetenek stokunun gücü onlardan yanadır. Zafer onlarındır.” (Lenin, 1917, İnter yay. s. 551-552) (12.07.2013)

HALKIN KİNİTİK ENERJİSİ; DEVİRİM İÇİN DEVİNİM

Birlik ve Mücadele

Gezi İsyanı'yla gelişen halk hareketi, mücadelesini **derlenme ve toparlanma** adına geliştirilen park forumları üzerinden sürdürüyor. Genel olarak değerlendirildiğinde, bu sürece **“isyan ve direniş ruhunun beden arayışı”** olarak bakılmasında sakınca olmadığını söylemek gerekir. En önemli gösterge, oluşan birliğin dağılmaması ve **“örgütsel”** araçlar yaratarak sürmesi yönündeki tartışma ve arayışların baskın olmasıdır.

Birliğin dağılmaması için oluşturulan inisiyatif, meclis, komite gibi oluşumlara, alt düzeyde işlerli komisyon, atölye ve grupları da eklersek, **“dağılmanın”** önüne geçme, **“sönümlenmeyi”** engelleme ve açığa çıkan potansiyeli **ete kemiğe büründürme** kaygısının ağır bastığı bir güdünün varlığını tespit etmek gerekir. Bu güdüyü geliştirdikleri isyan ve direniş pratiği sayesinde edinenlerin, öğrenme sürecinin ilk aşamasında; paylaşma ve psikolojik üstünlüğü elde etme nedeniyle **kendi güçlerinin farkına vararak** yola koyulmakta oldukları görülmektedir.

Mücadele/pratik nedeniyle ilk etapta öğrenilenler elbette bundan ibaret değildir. Süreçle dolaylı ya da dolaysız biçimde bağlantı kurmuş olan kitleler, tepki ve öfkenin ortaklaşa yöneldiği düzenle, bu eksen üzerinden oluşan **müşterek güç** aracılığıyla mücadele edip sonuç elde edeceklerine dair kanaate varmışlardır. Yakaladıkları bu halkaya sıkı sıkıya sarılmak, ipin ucunu bırakmamak istemektedirler.

Sayısı üç haneli rakamlarla ifade edilecek çoklukta oluşturulan **“demokrasi”** forumları (meclisler), tansiyonu daha çok isyan sürecine dair gelişmelerle yükselen, ama yerel sorunları da masaya yatıran ve giderek egemen sınıfların bütün politik tasarrufları üzerinden sorgulama yaparak hassasiyetini artıran bir atmosferde işlemekte, mevsimin özelliklerine ve

bölgelerin özgünlüklerine bağlı olarak farklı seyirler izlemekle beraber, **altyapısını güçlendirme** hamlelerini gerçekleştirerek yol almaktadır.

Bir isyan pratiğinden geçilmiştir ve birlikte yaratılan, beraber oluşturulan **“değer”** korunmaya çalışılmaktadır. Bu değeri yaratan, başkaldırı, direniş ve mücadele pratiği olduğu için, korunmasından öte büyütülmesine yönelik yegâne yöntemin **aynı edimde** bulunmak olduğunu anlamak da zor değildir. Forumları dünyaya getiren **“kurucu”** faktör, birlikte geliştirildiği için etkili olabilen mücadele pratiğidir ve dolayısıyla ilk derslerden birisi, bu **dili** asla terk etmemek mesajıyla alınmaktadır.

Meselenin merkezinde bulunan **“birlik”** ve **“mücadele”** gibi unsurların, başarının (ve zaferin) önkoşulları arasında yer aldığı gerçeği, zihinleri şimdi daha fazla meşgul etmektedir. Birbirini bırakmamak, ayrılmamak isteği, mücadeleye dair **“mutlak elzemlik”** bilinciyle birleşmek durumundadır. Bunun işaretleri (ve olanakları) sadece tartışmakla/sorgulamakla kalmayan, çeşitli etkinlikler içerisinde bulunan (konser, tiyatro, film, yeryüzü sofraları vb.) forum/park pratiklerinde görülmektedir. Forum alanlarına yürüyüşlerle gelip gitmek, anma ve protesto eylemlerine yer vermek, kendi öncelik sahasının dışındaki gündemler (**Lice** eylemi ve **Medeni**'nin katli, **2 Temmuz** eylemleri, **LGBT Onur Yürüyüşü** vd.) etrafında pratiklere girmek vb. gibi...

“Birlik”, açıklarsak, “bir araya gelmek” ve “bir arada durmak” denilince, kuvvetin doğmasından söz ediyoruz ama hemen ardından **“kiminle”** sorusu gelince, kafalar, iyi ya da kötü yönleri çağıran durum alternatifleriyle bulanmaktadır. Karşı-devrimci ya da faşist güçlerin örgütsel varlık oluşturdukları ve bunun bertaraf edilemediği koşullarda, kitle o yönde harekete geçiyor diye, birliği önceleyen bir yaklaşım hiç kuşkusuz kabul edilemezdir.

Çabamız, vurulmak istenen damgayı ortadan kaldırmaya yönelik olmalı, bu örgütler (İsyan sürecinde olduğu gibi) **belirleyici** konumdan çıkarılmalıdır. Bunun başarısız olduğu durumda, bu güçlerle **“birlik”** içerisinde hareket etmek, bambaşka bir amaca hizmet eder ki ondan uzak durmak gerekecektir.

Örneğin bir forumda, “Ergenekon” ya da “Balyoz” duruşması için Silivri’ye gitme kararı aldırılmaya kalkılıyorsa, bu girişim **engellenmeye** çalışılmalıdır. Başarılı olunamadığı takdirde, kitle bu yönde ikna edildi ve çoğunluk bu yönde karar belirledi diye buna uymak hiçbir şekilde doğru değildir. Nitekim yüzlerce park forumu içerisinde bazıları, isyan ve direniş sürecinde de belli bir yer işgal eden laikçi Kemalist, ulusalcı güçlerin etkisi altındadır ve buna benzer karar al(dır)ma şansları vardır.

Kitlelerin karşı-devrime hizmet eden yönlü “karar” aldıkları koşullarda, **“çoğunluğa uyma”** kuralına sadık kalmak, “demokrasi”nin kavranışı bakımından sorunlu bir anlayışı göstermektedir. Nitekim Tayyip/AKP de bugün seçimler üzerinden ortaya çıkan **“çoğunluk”** esasına göre **“sandık demokrasisi”**ni işletmekte, sürekli burayı işaret etmektedir. Her ne kadar büyük bir isyan ve direnişin sahibi olarak sokaklara çıkan ve meydanları dolduran bir kitle varsa da bu durum kitlelerin yıllarca burjuva ideolojisiyle zehirlendikleri gerçeğini ortadan kaldıramaz.

Bir dönem için (ve hala) faşist rejimle çatışan bir yere taşınmış olmaları, ne orada **kalıcı** oldukları ne de her bakımdan arınmaya uğradıkları anlamına gelir. Dolayısıyla, pusulanın her ne olursa olsun **“kitle”** üzerinden yön tayininde bulunmasına izin vermek, **“kuyrukçuluğun”** dik alası olacaktır. Durum bu kavrayışta ele alınmalı, **“kitlelere güven”** ve **“kitlelerin tayin ediciliği”**ne dair ilke ve kavramlar doğru bir perspektifle işletilmelidir.

Pek çok semtte, kitlelerin devrimden en çok çıkarı olan kesimleri, işçi ve emekçi sınıf mensupları ile onların en yakın ittifakındaki güçler bu süreçte harekete geçmişlerdir. İsyân ve direniş eylemlerinin taşıyıcısı olan gençlik de bu sınıfların parçasıdır ve genel eğilim olarak onlara uzak bir konumda değildir. Her semtte (dolayısıyla her park ve forumda) doğru bir yönelim ve gelişim seyri yakalanamayacağı yalnız dünün değil **bugünün de** gerçeğidir. Nitekim genel olarak devrimci güçler, doğal olarak büyük şehirlerin bütün forumlarıyla yakın ilişki içerisinde de değildir.

Öyleyse, esas olarak gücün etkili biçimde kullanılacağı yerlere yoğunlaştırılması gerekir. Ama bu dönemin farklı ve özgün yanı, düne kadar hitap etme, kontak kurma ve etkili olma şansı hiç olmayan ya da düşük seviyede seyreden bölgelere de uzanma şansının, **isyan ve direniş ikliminden** kaynaklı doğmuş olmasıdır. Bu elverişli hale gelme durumu, öncelik verilmesi gereken semtler için elbette daha da geçerlidir...

İlk önce, bir araya gelmenin politik özneler üzerinden değil kitleler nezdindeki karşılığı bakımından tartışma yürütmemiz gerekir. Zira buna dair koşulların oluştuğu ve dahası bunun **aktif bir eylemlilik** üzerinden gerçekleştiği bir dönemi yaşıyoruz. Yani var olanın doğru biçimde anlaşılması, başka bir deyişle değerinin bilinmesi için çaba göstermekten söz ediyoruz. Kaldı ki eğilim de bu yöndedir ve şimdi bunu **güçlendirme ve kalıcı kalıplarda büütmenin** formülleri üretilmek zorundadır.

Örgütlenme arayışlarına dair tartışmalarda, *“kitle bu işi örgütsüz biçimde yaptı, bundan sonrasını da aynı şekilde tayin etmesini bilir”* sözleriyle kendiliğindencilige **“acizlik”** elbisesi giydirilmektedir. Genel olarak politik güçsüzlük ve yetersizlik bakımından bunun tescillendiği bir süreç yaşanmıştır ama durumu böyle bir yaklaşımla kabul etmek, bir kısmı açısından o en üst perdeden haykırılan **“iddia”**nın da ortadan kalktığı anlamına gelmektedir.

Kitlelerin büyük bir kesiminin mevcut yapılar içerisinde örgütlü olmamasına karşın birlikte hareket ettikleri, dayanışma içerisine girdikleri ve hem eylemlerde hem de Gezi Parkı özelinde pekâlâ organize olabildikleri bir dönemden geçilmiştir. Sürecin parklara taşınması da aynı şekilde olmuş, **birliktelik** korunmak istenmiştir. Nitekim kendi medyası devreye sokulmakta, iletişim ağları (siteler, bloglar) yaratılmakta, sekretaryalar oluşturulmakta, çalışmaya ve işleyişe dair usuller/kurallar belirlenmektedir. Bazı yerlerde arşivler, takas pazarları ve tutsaklarla dayanışma masaları da kurulmuştur. Bütün bu kurumları daha **nitelikli ve rafine** hale getirmenin adımları da atılmaktadır. Öyleyse bu yöndeki çabaların parçası olmak ve **çevreden merkeze, aşağıdan yukarıya** doğru

güçlerin toparlanmasına çalışmak gerekir. Burada yapıyı ayakta tutacak olan yerel inisiyatiflerdir ve ilk iş onların **güçlendirilmesi** olmalıdır.

Örgütlenme açısından, hareketin doğuşu ve yapısı gereği, bu aşamada, bırakalım tek bir örgütü, siyasi yapılar ittifakının inisiyatif üstleneceği bir gelişim seyrinin yaratılmasına uygun bir zemin yoktur. Kaldı ki böyle bir misyon için siyasi güçlerin **“eylem birliği”** sağlaması da ilk ortaya çıkan verilere göre olası görünmemektedir. Durum, hareketin içerisinde bulunmaya devam etmenin çerçevelediği zorunlu ittifakı aşacak bir iradeye kavuşturulsa, elbette daha etkili müdahaleler sağlanabilecektir. Bu yöndeki gayreti bir kenara bırakmamak kaydıyla, güç oluşturulabilen tüm yerel meclis girişimlerinde **aktif bir parça** haline gelmek gerekir.

Sabırlı, ısrarlı ve kararlı bir çalışma yürütülmelidir. Sistemli ve disiplinli olmak şarttır. Ezberler üzerinden gidilen tarzın **işlemeyeceği** bir sahada çalışılacaktır. Gerçek değer üretimi için gerekli kitle çalışmasının somut bir alanı açılmıştır. **Esas zorlu işin bu olduğu** ve neden bu alandan kaçıldığı daha net biçimde anlaşılacaktır. Bu iyi bir şeydir, **yüzleşmenin ve dönüşmenin** başladığı çıkış noktalarından birisi olarak görülmelidir. Genel olarak daha çok kendimizle konuşmak, en fazlası dilimizden anladığımız sandıklarımızla temas kurarak yarattığımız **tüketici ve kısır** bir döngüden çıkış sağlamanın olanakları iyi değerlendirilmelidir.

Devrimci Değişim

Post-modernist bir revizyonla rağbetli kılınan, sivil toplumcu “**devrimsiz devrimler**” anlayışı, anarşizmin her türlü çevrimini moda haline getirmiş ve burjuvazinin devrimlerin önüne diktiği sete yeni perdeler eklemiştir. **Seattle**’den başlayarak “küreselleşme karşıtı” hareketlerin devamı biçiminde iz süren **Occupy** (İşgal Et) hareketleri, **Öfkeliler** eylemleri ve hatta “Arap İsyanlarını” değerlendirme üzerinden yeniden ve yeniden üretilen bu anlayış, şimdi de Gezi İsyanı (yanı sıra aynı dönemde ve yine büyük çapta etkili olan **Brezilya** ve **Bulgaristan**’daki başkaldırıları) vesilesiyle gündemleştirilmektedir.

“**Başka bir dünya**”yı sosyalizm olarak değil kapitalizmin insancıl-laştırılmış, ehlileştirilmiş bir versiyonu olarak kurgulayan bu yaklaşım, “**özgürlükçülük**” algısı üzerinden tanımladığı bu hareketleri, proleter öncünün misyonunu oynamada sorun/bunalım yaşadığı (“**Marksizm’in krizi**” olarak da okunabilir) dönemden istifade, kendi senaryosuna/yo-luna kanıt olarak sunma gayretindedir. İdeolojik mücadelenin, sınıf mü-cadelesinin **tam merkezinde** ve en kritik yerinde durduğu gerçeğini bir kez daha kanıtlayan bu durum, tıpkı emperyalist burjuvazinin yaptığı gibi gerçekleri (olguları) çarpıtarak yol alınmaya çalışıldığını göstermektedir.

Kapitalizmin iflas krizleri yaşadığı ve can çekişme sürecinde debe-lendiği koşullarda uzatılan el, modern revizyonizmin neden madalyonun diğer yüzünü temsil ettiğinin göstergesi olarak kabul edilmelidir. Gezi İsyanı ve değişik ülke pratiklerindeki benzerleri aynı zeminden çıkış al-mışlar, sistemin ayakta kalma, tutunma çabalarındaki “**nafile**” duruma kanıt oluşturmuşlardır. Bu çabaları, sosyalizme ve (demokratik ve prole-ter) devrimlere ait değerlerle maskelenmiş biçimde üreten tüm alternatif faaliyetler, tam da bu örneklere ait pratiklerle boşa çıkmaktadır.

Son yarım asırdır meydana gelen devrimleri, onun yolunu açan isyan ve ayaklanmaları, rejimi değiştirmeye muvaffak olamadıkları gerekçe-siyle “**imkânsız**” ve “**gereksiz**” parantezinde **boğmaya çalışanlar**; sı-nıfsal gerçekliği, “**çokluk**” ya da “**çoğunluk**”, en iyimser görünenlerin

ifadeleriyle “*ezilenler*”, “*ötekiler*” kategorisinde **eritme** derindedir. Bütün bu tanımların Marksizm’in nitelemeleri/tespitleri içerisinde bir karşılığı vardır ama hiçbir şekilde soyut, katışık bir ifadeye yer verilmesi de söz konusu değildir. Kimse sınıfsal kategorilerin iki yüzyıldır hiçbir değişime uğramadığını iddia etmiyor ama bunların tıpkı sistemin kendisini tartışırken yaptığımız tespite paralel biçimde, **esaslı/ temelli (nitel)** bir değişimden geçtiği de doğru değildir.

Sınıf, en yalın tarifıyla, insan topluluklarının üretim sisteminde tuttukları yere, üretim araçlarıyla olan ilişkilerine ve emeğin toplumsal örgütlenişindeki **rollerine** bağlı olarak konumlanışlarını ifade etmektedir. Dolayısıyla sınıfların başkalaşması ve/veya ortadan kalkması üretim ilişkilerindeki **değişimle** doğrudan ilintilidir. Aksi halde, tarihsel gelişim çizgisi içerisinde meydana gelen, çapı ve biçimi hangi düzeyde olursa olsun değişimlerin, kendiliğinden “*nitel*” bir dönüşüm yaratacağını ileri sürmek, diyalektik materyalizmden hiçbir şey anlamamaktır.

Gezi İsyanı, 4 Haziran tarihli ilk açıklamamızda da vurguladığımız gibi, her şeyden önce “**devrimin mutlaklığına**” dair mesaj vermiştir. Bu çapta ve etkide bir halk ayaklanmasının, sistemle doğrudan bağı, nereden bakıldığıyla ilgilidir. Nesnel bakış, her açıdan değil **doğru açıdan** bakış demektir. Meselenin çok yönlü ele alınması başkadır. Herhangi bir olay ya da durumun hangi bilimsel ilke ve ölçütlerle ele alındığı, “**nesnelligi**” belirler. Yine bu ilkelerin gereğidir ki, maddi olgulara bakılması, şeyler arasındaki ilişkilerin diyalektik bir tarzda ve tarihi materyalizmin ışığında tahlil edilmesi **nesnel bir yaklaşımı** ortaya çıkarır. İnsanlığı kurtuluşa götürecek olan proletaryanın biliminden söz ettiğimize göre nesnel bakış aynı zamanda **sınıfsal bakış** demektir...

Sistemin, ekonomik, sosyal ve politik alana dair uygulamaları (basıkısı, sömürsü ve zulmü) nedeniyle, izin vermediği usul ve araçlarla yani ayaklanarak, çizdiği sınırların dışına çıkan bir yerden hareketle yani alan/bölge işgali üzerinden karşısına dikilmek; bunu doğal olarak **asıl muktadire vurgu** bakımından yani kitlelerin gücüne dair bir perdeden

gerçekleştirmek; bütün öznelere duruş, düşünüş ve hareket tarzında dönüşüm sağlayarak, **eskiyenin ipliğini pazara çıkaran**, yapay ayrımlara darbe indiren, **ortak paydayı** güçlendiren, somut modeller üzerinden yol gösteren, **özgüveni, umudu ve inancı büyüten** sonuçlar elde etmek, devrimci bir eylemdir, devrime dair **ışaret fişeği** olması bu yüzdendir.

İktidarı alan, rejimi değiştiren bir eylem olmaması, yani klasik mada bir devrim niteliğinde olmaması, **yıktığı ve değiştirdiği** şeylerin hayli fazla olduğu gerçeğini ortadan kaldırmaz. Bunu şimdiden okumak mümkündür ama, gelecekte bu gerçek, **çok daha somut** sonuçlarıyla ispat edilecektir. Devrimin düz bir yol izlemeyeceği, çok çeşitli direniş, isyan ve savaşların bileşkesi ve toplamı olarak gerçekleşeceği gerçeğini kavramakta güçlük çekenler ve umudunu yitirmenin girdabından çıkmayanlar, gözlerine inanamaz haldeler.

İsyanın, eksik, kusurlu, defolu yanlarına odaklanma ve onları abartma hali de asıl olarak **nereden (ve nereye) bakıldığıyla** ilgilidir.

“Bundan Sonra Ne Olacak?”

Tam da bu bakışın esiri olanlar şimdi de geniş yığınlarca masumane olarak sorulan **“bundan sonra ne olacak?”** sorusuna **“hiçbir şey olmaz”** misali eşlik ediyorlar. Dün, ölü toprak altından kafasını kaldırmakta güçlük çekenlerin “mazeretini” geçersiz ilan eden bu isyan ve direniş karşısında da aynı hallerini sürdürmeleri durumunda yapacak hiçbir şeyin olmadığı, yani tedavinin **imkânsız** hale geldiğini söylemek hiç de yanlış değildir.

“Bundan sonra ne olacak?” sorusu, **“Bundan sonra ne yapmalıyız?”** ile değiştirilmek zorundadır. **“Yapma”** konusunda rüştünü bir kerelik de olsa ispat edenler, **“bilme”** aşamasını geçmeden daha iyisini, daha etkilisini yapma noktasına gelemeler. **“Bilme”** yani bilinçlenme aşamasının ilacı devrimci teorinin etkinlik kurması, politik aydınlanmanın gerçekleşmesidir ama bunun için de “yapma” eyleminin **mutlak surette devam etmesi** gerekmektedir. Bugün bilme, kavrama, anlama

noktasına gelmeyi, evrensel bir geçerlilik arz eden **pratiğe** borçlu olanların, taşıyıcı olmaktan sürükleyici, yönlendirici olma aşamasına ilerlemeleri için **“apolitiklik”** damgasını içeriden de kazımaları şarttır.

Politik bir eylem gerçekleştirmek kimseyi politik kılmaz. Bunun için eyleminin **“politik”** içeriğiyle tanışmak şarttır. Farkındalık haline doğru yürümeksizin, ayakta kalmayı başarmak mümkün değildir. Dolayısıyla, takdir ve övgü evet ama **“güzelleme”**de ölçü kaçınca, isyan sürecinde önemli rol oynayan gençlikle ilgili görevleri yerine getirmek zorlaşacaktır. Öğreten bir tavır, yukarıdan bir yaklaşımı benimsemek doğru değildir ama gelişim ve dönüşüm için **sınıf bilinçli** unsurların göstermesi gereken çaba ve oynamaları gereken rol de unutulmamalıdır.

Bundan sonrası, yani bugün için yapılacak olanların ne olduğunu saptamak için hareketin kendisine ve politik duruma bakmak gerekir. Politik durum, Gezi İsyanı’nı doğuran sürecin daha da **ağırlaşmakta** olduğunu göstermektedir. Bir dizi çelişki alanında, durulma değil aksine daha da gerilme vardır. “Çözüm süreci”, adım atma sırası gelen devletin kamuoyuna yansıyan rüşvetli kof “demokrasi” paketi de son noktayı koymaktadır ki, **uzatmaları** oynamaktadır. Suriye’deki süreç **1. Kuruluş yılını** kutlayan **Rojava**’ya yönelik yeni saldırılar ve Esad’ın durumunu daha iyi bir noktaya getirmesi (“*Şu anda rüzgâr Esad’dan yana esiyor.*” ABD G. Kurmay Başkanı M. Dempsey, 19.07.13) ile Türk devletini daha da zora sokan bir aşamaya ulaşmıştır.

Ekonomik kriz, son döviz operasyonunda da görüldüğü üzere müdahaleler ile başa çıkılması imkânsız hale gelen sonuçlar üretmektedir. Ekonomik batağı kendilerinin **“favori”**leri arasında yer alan kredi kartlarına (2002’den 2013’e 15.5 milyon adetten 56 milyona **dört kat** artış) bağlama “uyanıklığı”nın nereye kadar sökeceği artık iyice tartışmasız hale gelmiştir. Bunun ilk ve en ağır yansıma alanında bulunan işçi ve emekçi sınıflar cephesindeki gerilim daha fazla direniş/grev pratiği (En son **İsdemir, MMK Metalurji**) üzerinden uç vermeye başlamış, stepne yeteneği kalmamış Türk-İş gibilerinin son kullanım tarihi geçeli yıllar ol-

muştur. İşçi sınıfı büyük bir **patlama** evresine doğru yaklaşmaktadır.

Seçimler döneminin ilk ayağı olan yerel seçimlere 8 aydan az bir süre kalmıştır ve Muammer Güler’in sözleriyle “*önümüzde bulunan tarihi önemdeki iki yıl*”a girilirken, kendi içlerindeki çelişki ve çatışmaların da yoğunlaşmasıyla beraber, Arınç’ın benzetmesiyle “*herkes tef gibi gerilmiş durumdadır.*” Durumun en çok farkında olanlar, bu şartların yaratıcılarıdır ve onlar aczin pençesinde, bildik “çözümler” peşinde koşmaktadır: Tayyip, kahraman polisini okşamaya ve gaz vermeye devam etmektedir.

“**Baş belası**” gençliğin mekânında, yani üniversitelerde artık özel güvenlik değil polisin görev yapacağı ilan edilmiştir. Zaten devletin esas refleksi olarak şiddet, “**şiddete karşı şiddet**” parolasıyla açıkça duyurulmuş bulunmaktadır. “**Pala-militer**” güçlerin daha fazla rol üstleneceği, icraatlarının gördüğü takdir ve övgüyle sabittir. Onlar da yetmez diye düşünülmüş olmalı ki, Tayyip “*tencere-tavacıları çekinmeden yargıya taşıyın*” diye saldırı taburlarını büyültmeye çalışmaktadır.

“**Tam susturma ve kan kusturma**” operasyonları sürmektedir. Para-medyadaki el değiştirme hamleleri bir yana, en “has” mensupları dahi en ufak “yanlışında” **tasfiyeye** uğratılmaktadır. Devrimciler ağırlıklı olmakla beraber, direnişçi, eylemci ya da yalnızca muhalif bir yerde duran kişilere yönelik saldırılar, gözaltı ve tutuklama terörü hız kazanmıştır. Beş yıl içerisinde açılacak **153** yeni hapisane ile kapasitenin **106 bin** artırılması planlanmaktadır.

Faşist diktatörlüğün henüz “resmi” düzeydeki hedefinde, “park ve forumlar” yoktur. Şu aşamada sivil faşistler eliyle yoklama kabilinde saldırılar düzenlenmektedir. Ancak yakın bir süreçte bu mevzilere daha organize ve çaplı biçimde yöneceklerini de öngörmek gerekir. Bu saldırıların göğüslenmesi için karşı atakları da içeren bir “**savunma**” çizgisi benimsenmelidir.

Hak ve özgürlüklerin kısıtlanacağı, baskıların yoğunlaşacağı, sömürünün katmerleşeceği ve saldırıların artacağı bir döneme girilmiştir. Yenilgiler yaşadıkça, darbeler aldıkça, krizleri büyüdükçe daha da

azgınlaşmaktadırlar. Vurdukları yerden çok az ses çıkan (Kürt ulusal kurtuluş mücadelesi hariç) bir Türkiye gerçekliğine alıştıkları için, Gezi İsyanı **dengelerini bozmuş**, büyük bir sarsıntı yaratmıştır.

Hem eskisinden daha sıkıntılı bir döneme girmişlerdir hem de artık **“rıza ve itaat”** mengenesinden kurtulma iradesiyle ortaya çıkan bir halk gerçekliği vardır. Nitekim, hiç şaşkıncı olmayan biçimde, halk **23 Temmuz**'da Ankara Yeni Mahalle'deki Yunus Emre Parkı'nda **“teleferik yapımı”** gerekçesiyle ağaç kesimine girişilmesini protesto eylemi gerçekleştirmiş, polisle çatışmaya girerek direniş sergilemiştir. Direniş sürmektedir...

Büyük bir **çatışma** sürecine doğru hızlı adımlarla gidilmektedir. Dip-ten gelen dalga yüzeye vurmuş ve düzeninin istinat duvarlarını zorlamıştır. **“Geri çekilme”** hali doğası gereğidir ve yeniden atağa kalkması için daha çok neden biriktirmektedir. Öyleyse, **“hazırlık”** safhası olarak da görülen forumlar süreci, tahkimatın ve donanımın gerçekleştirilmesi için işlevli olmak durumundadır.

Kalıcı/kurumsal kazanımlar sağlanabilmesi için hem bilinçlenmeye hem de örgütlenmeye dair adımlar **güçlendirilmek** zorundadır. Forumlar, ölümsüzleşen direnişçilerine olduğu gibi tutsak edilenlerine de sahip çıkma çizgisini sürdürmelidir. Bu perspektif, hapisanedeki tüm tutsaklarla dayanışma olgusunun, sınıf mücadelesindeki kritik yerinin kavranabilmesi ve pratikleşmesi bakımından son derece önemlidir.

Hak alma ve hesap sorma bilinci, sistemin **şifrelerini çözen** bir sor-gulama süreciyle birlikte politik bir raya oturabilecektir. Forumlara yayılan ve onlar üzerinden yeniden üretilecek enerjinin sistem içine **“tamamlayıcı”** bir unsur olarak kanalize edilmemesi, karşı-devrimci hesaplara kaldıraç kılınmaması, kısacası **tüketilmemesi** için, üretildiği kaynakla bağının kesilmemesi gerekir. İsyan ve direnişi, halkların mücadelesini **kendisiyle başlatma** kibrinden arındırmak ve sınıf mücadeleleri tarihinin muazzam birikimiyle buluşturmak, gerçek bağlamına oturtmanın ön koşuludur.

Yukarıda söylediklerimizi tekrar etme pahasına vurgulamalıyız ki, bu örgütlenme, derlenme ve toparlanma süreci, **eyemli** biçimde yol almalıdır. İsyân ve direnişî yürüten kitlenin ne enerjisi bitmiş ne de yorgunluk ya da rahavet içerisine girilmiştir. Buradan tozu dumana katan bir yürüyüş başlatacağı ve iktidara doğru yol alacağından söz eden yoktur ama, **enerjinin, onu yaratan devininin sürmesi halinde kesintisiz hale geleceğı de kesindir. (26.07.2013)**

GEZİ DEPREMİ SÜRÜYOR: BİRBİRLERİNE DÜŞTÜLER, DÜŞECEKLER!

İlk elden vurgulamamız gereken husus, egemen sınıf klikleri arasındaki çelişkilerin keskinleşmesi ve çatışma boyutuna taşınmasının (emperyalistlerin müdahalesinin olduğu koşullarda da) sınıf mücadelesindeki tansiyonla **dolaysız** bir ilişkisinin bulunduğu gerçeğidir. Sürece dair bütün değerlendirmeler bu gerçeklikten kopuk biçimde yapıldığında, pek doğal ki **eksen kayması** yaşanmaktadır. Bu kaymanın yalnızca yanlış tespitlerle sınırlı olması bir yere kadar önem arz eder. Daha önemlisi ve vahimi, buradan yola çıkılarak yanlış yerde konumlanmaktır. Henüz daha sürecin ilk günlerinde çeşitli siyasi gruplarca yapılan yorumlar, ilgili çevrelerin politik hattından bağımsız biçimde, bu “**tehlike**”nin izlerini taşımaktadır.

Sağlıklı bir değerlendirme için işe iç ve dış olguların analiziyle başlamamız gerekir. Emperyalist-kapitalist sistem altıncı yılını devirmek üzere bulunan **büyük bir krizin** pençesinden kurtulabilmiş değildir. Bu krizin büyüklüğü, bir bölge ya da kıtadan küresel ölçeğe, ekonomik alandan politik düzleme yaygınlaşmasından gelmektedir. Kriz sarmalının tarihteki benzerleri içinde ilk basamaklara doğru taşınma çizgisinin sınıf mücadelesinde bulunduğu karşılık, ezilen kitlelerin daha büyük güçlerle sahne almasıdır. **İsyân rüzgârları dindirilemez bir şiddetle esmektedir...**

Gezi İsyanı ile bu rüzgârın zaman zaman kasırgaya dönüştüğü ülkelerden birisi haline gelen Türkiye’deki gündemin ön sırasındaki Kürt sorunu, **Ortadoğu**’yu da kapsayan boyutuyla, dengeleri alt-üst etmeye devam etmektedir. Rojava’daki devrimci atılım, Suriye’deki iç savaşın seyrini etkileyecek bir gelişmeye kapı aralamış, Türkiye’deki süreç üzerinde **ağırlık kazanan** sonuçlar doğurmaya başlamıştır. Bunu (ön)göre-

rek engelleme yönlü ataklar geliştiren faşist Türk devleti başta olmak üzere emperyalist ve gericiilerin hamleleri, başarısız olmuş durumdadır.

Yakın gelecek içerisinde peş peşe yapılacak olan üç seçimi kapsayan döneme, AKP iktidarını iç ve dış gelişmelerin kuşattığı ve büyük bir basınçla **bunalttığı** atmosferde girilmektedir. Kurumsallaşma ve kadrolaşma sürecinde mesafe aldıkça otoriter ve totaliter rengi koyulaştırılan faşist diktatörlüğün dümenindekiler, isyan ve direniş karşısında **büsbütün azgınlaşan** bir yol tutturmuş, ancak bu çatışmanın dayattığı kendi var oluş koşullarında kaçınılmaz biçimde **“iç çatışma”** kuyusuna yuvarlanmışlardır.

En büyük ve etkili güçlerini AKP ile Gülen Cemaati'nin oluşturduğu bu iktidar ortaklarının **yeniden paylaşım (ve tasfiye)** kavgasını “açık savaş” düzeyine taşıyan olgu, ABD ve AB’li emperyalistleri de belli bir süredir rahatsız eden, Türkiye semalarını kaplayan kara bulutlardır. Birçok alandaki başarısızlığı, yönetme kabiliyetindeki zafiyeti ve **“zamanın ruhu”**na uzak kalışı nedeniyle kullanım süresini hızla tüketen AKP iktidarı; rüşünü ispat konusunda yeni bir atılım gerçekleştirmediği durumda **ömrünü tamamlama** noktasına doğru ilerlemektedir. Bunu önlemek için seçimlerden önde çıkmanın da yeterli olmadığı bir aşamaya gelinmiştir. Daha fazlasına gücü yetmeyecek bir AKP gerçekliği, ülkenin (ve bölgenin) en kritik sorunlarıyla ilgili **tümüyle başarısız** bir sınav vermiş durumdadır.

AKP ile Güleciler arasında **7 Şubat 2012** (Hakan Fidan olayı) krizinden sonra dersaneler üzerinden başlayan ve **17 Aralık** operasyonu ile ileri bir aşamaya taşınan çatışmanın en net fotoğrafı, Gezi’de ortaya konulan bir **“yönetim”** zafiyetine işaret etmektedir. Tam da bu nedenle Gezi’de güçlü bir biçimde rengini gösteren **devrimci durumun**, ege-men sınıfların haline ışık tutan **“yönetememe”** olgusu devam etmektedir. Onun içindir ki iki gerici klik arasında yaşanan bu çaptaki kapışma, ilerici demokratik çevreler ve emekçi halk kitlelerinden **“moralli”** bir karşılık bulmaktadır.

Bu duygunun yaşanmasında, ne şekilde ve kimin eliyle olduğundan

soyutlanan bir biçimde, egemen sınıfların kanlı imparatorluğunun efendileri cephesinde ortaya saçılan, ifşa olup yerlere dökülen bir **çürümüşlük ve haysiyetsizlik**, en pervasız biçimiyle **yolsuzluk**, en utanmaz haliyle **rüşvet**, en pespaye haliyle **talan ve yağmaya** duyulan tepki ile bu alçaklar sürüsünden bazılarının geçici de olsa giydiği **“şüpheli/sanık”** elbisesinden ötürü yaşanan hoşnutluğun harmanlanması vardır.

Tayyip’in, Arınç ve diğerlerinin, yazdan bu yana yaşadıkları her “sıkıntı/sorun” vesilesiyle olduğu gibi, yine **Gezi**’yi anmaları, hemen her şeyi getirip oraya bağlamaları dikkat çekici olmalıdır. Bağlantı biçimi ve içeriğine dair söylemlerinde elbette ki yanlışlık ve çarpıtma vardır ama ilişkinin olduğuna dair ifade **kesinlikle isabetlidir**. Bu “ilişki”nin sosyal karşılığı sınıf mücadelesinde şiddetlenme olgusudur ve yeni gelişmelerdeki çatışmayla ortaya serilen **iktidar zafiyeti** bütünüyle onun eseridir.

Yönetememe krizi, düne kadar baskı, sömürü ve zulüm çarkını büyük bir şevkle birlikte döndürenlerin, o çarkın yıpranmasını göze alan bir hırsla birbirine girmesiyle yeni bir görüntü vermektedir. Kısa bir zaman öncesine kadar, **“kahraman”** payesiyle ödüllendirilen savcılar, **“destan”** yazdığına dair övgülerle taçlandırılan polisler, **“ulvi”** bir mer-tebede anılan Cemaat mensupları, **“yedirtmeyiz”** diye kol kanat gerilen

bilumum bürokratlar ve bütün bunların toplamı olarak “devlet” olgusu, bu saçılma ve dökülme ortamında, “lanetli”, “kirli” ve “şaiBELİ” bir yere oturmuş bulunmaktadır.

11 yıllık süreçte devletin bütün makamlarına kurulan, büyük oranda dallanıp budaklanan AKP (ve ortakları), TC’nin yüzüncü yılına kadar (2023) uzanan yeni bir on yılın planlaması için “seçim” düzleminde tayin edici adımların atılacağı aşamada, hesabında hiç yokken yediği Gezi darbesi ile sersemlemiş, paniklemiş ve daha önemlisi “düşüş/iniş” sürecine geçmiştir. Bu sürecin başlangıç noktası Gezi İsyanı ise yeni evresini de Cemaat ile girilen savaş olarak okumak gerekir. Burada, iniş/düşüş sürecine dair aşamalardan söz edilmelidir; yoksa birilerinin karıştırdığı gibi demokrasi güçleriyle gerici bir kliğin “nesnel” bir ittifakından değil.

Bu “nesnel” ittifak meselesi bilindiği gibi İstanbul yerel seçimleri başta olmak üzere sürekli CHP’nin yedeğinde hareket eden ilerici ve demokrat (hatta kimi devrimci) güçlerce özellikle Sarıgül şahsında “öznel” bir ittifakın konusu haline de getirilmiş bulunmaktadır. Son gelişmelerin bu yönde atılan açık ve gizli adımlara güç kazandıracağını görmek için kâhin olmaya gerek yoktur. 17 Aralık operasyonunu büyük bir takdir ve övgüyle, hatta destek ile karşılayanların, “sonuna kadar gidin” diye tempo tutanların aczi, ibretlik bir durum olarak görülmelidir.

Bakanlar, Bakan çocukları, patronlar, banka müdürleri, belediye başkanları, TOKİ bürokratları vd.lerinin ortaya dökülen rüşvet, yolsuzluk, soygun, talan ve peşkeş görüntüleri; egemen sınıflara yönelik söylemleri “ezber” olarak nitelenen komünist ve devrimcilerin teşhir faaliyeti bakımından son derece çarpıcı örnekler oluşturmaktadır. Ne var ki bu operasyonun asıl amacının hiçbir şekilde sergilenen “suç” kategorisindeki eylemler ve hatta kişiler olmadığı, bu kişilerin ancak küçük bir parçasını oluşturduğu AKP kliğini hedeflediğine özenle dikkat çekilmelidir. Dolayısıyla Bahçeli, Kılıçdaroğlu vb.lerinin “kul hakkı operasyonu” şeklindeki söylemleri, sistemi korumaya ve ittifak hesaplarına yöneliktir, teşhir edilmelidir.

Yaşananların bir diğer ibretlik başlığını, uzun süreli izleme ve dinleme, şafak vakti ev baskınları, gözaltına alma usulleri ve bütün bunların medyaya servis edilerek teşhir faaliyetine girişilmesi üzerinden geliştirilen polemikler oluşturmaktadır. Dün çeşitli operasyonlar esnasında bu yönlü eleştiri getiren, komplo ve provokasyon diye feveran edenlere cevap yetiştirmeye çalışan ve yapılanları savunanların benzer biçimde **“mağdur”** pozisyonuna düşmesi, bir diğer açmaz ve çifte standart hali olmuş, **“hukuk”** denilen garabetin egemenlerin (iktidarı kullananların) elinde nasıl bir **araç ve oyuncak** olduğu bir kez daha görülmüştür.

Faşist diktatörlüğün halka karşı zulüm makinesini canla başla çalıştıran hâkim, savcı ve polislerin, **11** yıldır ciddi manada bir tane bile bu nitelikte operasyon gerçekleştirmemiş oldukları gerçeği, bu katliam ve soygun şebekesinin **“ahlaklı/hayırlı”** bir operasyona imza attığını değil tam aksine yıllardır nasıl bir **yağma ve mezalimin** gönüllü parçaları olduğunu göstermektedir. Kaldı ki mevcut sistemin/rejimin kendisi soygunun/sömürünün resmi düzeyde **kurumlaşmış** halidir ve “suç” kategorisindeki bütün işlemler **“meşru”** bir zeminde yapılmaktadır.

“Operasyonu” durdurmak ve etki gücünü düşürmekle birlikte yeni dalgaları önlemek amaçlı bu ekibe karşı girişilen misilleme nitelikli, İstanbul ve Ankara başta olmak üzere çok sayıda şehirde onlarca polis müdürünün, MASAK yetkililerinin ve savcılarının görevden alma ya da yetki alanlarını daraltma işlemlerinin (karşı operasyon), Tayyip’in **“paralel devlet, çete”** vb. söylemlerinde sinyalini verdiği üzere daha kapsamlı bir saldırı furyasıyla (tutuklamalarla) devam edeceğinin sinyalleri güçlü biçimde alınmaktadır. Bir ay önce Tayyip’ten **“firavun”** ve **“Karun”** diye söz eden Gülen’in eski TCK 163. maddesinin (şeriatla, tarikat vb. oluşumlarla mücadele) yeniden işletilmesi olasılığına vurgu yapan uyarısı ve **“haddini bilme”** mesajı (15.12.2013) da bu kapsamda anlaşılmalıdır.

Kısacası, dersane geriliminin ardından **“sulh”** istendiğine dair beyanların taktik bir manevra olduğu anlaşılmış, **“sonuna kadar”** gitme

kararlılığıyla ciddi bir çatışmaya girilmiş ve bunun kısa vadede sonuçlanmayacağı da görülmüştür. Umudunu halka değil devlete (onun Ordu vd. kurumlarına) ve egemen sınıfların şu veya bu kliğine bağlayanlar, büyük bir hüsrana uğramaya ve sermaye cephesinin **yedek parçası** haline gelmeye mahkûmdur.

Faşist diktatörlük Gezi İsyanı'yla aldığı darbenin tesiri altında büyük bir **sarsıntı** geçirmektedir. Birbirlerine düşme hadisesi, bu deprem altında "**yeniden paylaşım**" kavgasının sonucudur. Sistemdeki krizin devamı olarak AKP iktidarının sürüklendiği durum, içeriden ve yakından geliştirilen hamleler nedeniyle, Gezi'nin ardından etki gücü yüksek bir **darbe** daha yediğini göstermektedir. Tam da bugünlerde Balbay kararına rağmen BDP'li tutsak vekillerin salıverilmemesi, 28 Şubat davasında tutuklu bırakılmaması gibi AKP'nin elini zayıflatan "**yargı**" tasarruflarını süreçle bağlantılı biçimde okumamak için hiçbir sebep yoktur. Şimdi, iktidar için sağlam durmak ve geleceğe dair rahat ve kaygısız hesaplar yapmak iyice **zorlaşmış** durumdadır.

Ekonomik ve sosyal tabloda **yönetilebilirlik** kabiliyeti ciddi oranda zayıflamıştır. Bölgesel hesaplar büyük oranda iflas etmiş, emperyalist efendiler nezdinde uğranılan **kredi kaybı** hatırı sayılır bir seviyeye yükselmiştir. "Barış" süreci adı altındaki tasfiye operasyonunu sürdürebilmek, düne göre daha zorlu bir yerde durmaktadır.

Seçimlerin ilk basamağına üç ay kalmıştır. Başta Tayyip olmak üzere, her vesileyle bütün temsilcilerinin sürekli diline doladığı "**milli irade/sandık**"tan gayri vaziyeti ayakta tutacak bir argüman ve dayanak kalmadığından, yerel seçimler, -TC tarihi boyunca belki de ilk kez- yakın geleceği **belirleyecek** bir ağırlık kazanmıştır. Bunun farkında olundukça bütün sınıflar ve politik aktörler var gücüyle harekete geçeceklerdir. Şimdiden geliştirilen hamlelerin **yoğunluk derecesi** görüldüğü gibi hiç de az değildir.

Bu, hiç "**hesapta olmayan**" çatışma ve eylemlerin, yıkıcı ve sarsıcı kavgaların, her cephede yaşanması anlamına gelmektedir. Devrim ve demokrasi güçlerinin en geniş platformlar üzerinden **ittifak kurması**, yeni

imkân ve ortamlardan devrim lehine azami kazanımlarla çıkılmasını sağlamak bakımından kritik bir önem kazanmıştır. Komünistlerin yerel seçimlere yönelik politika ve taktikleri bu bilinç ve kavrayışla ele alınmalıdır. Çünkü yerel seçimlerden çok daha “fazlası” yaşanacaktır...

Demokratik halk devriminin ilerletilmesinde, günümüzdeki **temel güçleri**; Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinin harekete geçirdiği milyonları taşıyan dinamikler, Gezi’yle açığa çıkan isyan ruhunun yaratıcısı olan işçi ve emekçiler, öfkeyle ayağa kalkan ezilenler, büyük bir eylem ve direniş potansiyeli sergileyen halk gençliği oluşturmaktadır. Bu güçlerin birlikte yüklenmesi halinde nasıl bir enerjinin ortaya çıkacağına varsayımdan öteye somutluk kazandığı bir süreçten geçiyoruz. **Bu somutluk yeniden ve yeniden kanıtlanmak zorundadır... (21.12.2013)**

en değerli vakitlerinizi bana ayırdınız
sağolunuz efendim
gökyüzünün sonsuz olduğunu bana öğrettiniz
öğrendim
yeryüzünün sonsuz olduğunu öğrettiniz
öğrendim
hayatın sonsuz olduğunu öğrettiniz
öğrendim
zamanın boyutlarının sonsuzluğunu
ve havanın bazan kuşa döndüğünü öğrettiniz
öğrendim efendim

ama sonsuz olmayan şeyleri öğretmediniz
efendim

baskının, zulmun, kıyımın, açlığın,
bir yerlere kısıtılıp kalmanın, susturulmanın,
aşk mutluluğunun ve eski hesapların
aritmetiğin bile

bunları bulmayı bana bıraktınız
size teşekkür ederim

Turgut Uyar

PAÇALARINDAN AKTI, PAÇALARI TUTUŞTU; YAKA PAÇA ETMELİYİZ!

“Devlet içindeki bütün savaşmalar demokrasi, aristokrasi, monarşi arasındaki savaşım, oy hakkı uğruna vb. savaşım, çeşitli sınıfların yürütükleri gerçek savaşmaların büründükleri aldatıcı biçimlerden başka bir şey değildir.” (K. Marks, F. Engels, Alman İdeolojisi, Sol Yay, s. 58)

AKP iktidarının ortaklarından Gülen Cemaati’nin büyük bir etkinlik kurduğu yargı ve polisteki kadroları eliyle gerçekleştirdiği 17 Aralık operasyonu, **Gezi İsyanı**’yla ağır bir darbe alarak sendeleyeyen faşist diktatörlüğün, **“yönetememe”** krizini derinleştirmiş bulunmaktadır. AKP çatısı altındaki kliklerin devlete yerleşme sürecinde büyük bir mesafe almasıyla büyüyen iktidar ve paylaşım kavgası, yeni on yıllık planlamanın yapıldığı aşamada, bu yapının sarsıntıya girip **gerileme dönemine** geçmesiyle şiddetlenmiş bulunmaktadır.

Yönetememe olgusunun temel nedenini, sınıf mücadelesinin **gelişim seyrinde** aramak gerekir. Bu seyrin emperyalist-kapitalist sistemden kopuk olmadığı ve yarı-sömürgelerin önemli bir bölümünü şiddetli çatışmalarla içine alan bir durum arz ettiği görülmelidir. O nedenle, emperyalist metropoller de kapsayan ölçekteki küresel krizin etkileri ekseninde perspektif geliştirmek, ülkemizde yaşananları bütünün parçası olarak değerlendirmek durumundayız.

Hangi tarihsel sürece, jeo-politik özgünlüklere ve toplumsal dokuya sahip olursa olsun, ana sistemin halkaları olarak işleyen bütün faşist ve gerici rejimler, ekonomik, sosyal ve politik krizin **şu veya bu oranda** tesiri altına girmekten kurtulamamışlardır. Bu oranın en düşük seviyede kaldığı yerlerde bile yükselen bir çizgi izlediği şu aşamanın,

yeni altüst oluşlara yol açması kaçınılmazdır; **isyanlar, ayaklanma ve iç savaşlar** bu yüzden yaşanmaktadır.

Faşist Türk devletinin bütün unsurları/kurumlarıyla yaşadığı krizin iktidar erkindeki aktörler arasında çatışmalı bir görünüm alması, başka bir deyişle “**açık savaş**” konumuna geçilmesi, alışılmadık görüntüler ortaya koymuş, kendi elleriyle sistemlerinin ipliğini pazara çıkaran bir duruma neden olmuş ve elbette ki gerçek manadaki düşman sınıfların (sınıf mücadelesinin) kavga alanıyla **doğrudan bir ilişki kanalı** yaratmıştır. Bu gelişme, demokratik halk devrimi mücadelesinin bütün dinamiklerine **dokunan** bir özellik taşımaktadır.

Başta Tuzluçayır ve ODTÜ olmak üzere, çeşitli eylem ve direnişlerle Gezi İsyanı'nın izini süren mücadele çizgisine **yeni bir ivme** kazandıran bu her türlü alçaklığın ortalığa saçılma hadisesi, Susurluk'la kıyaslanmayacak açıklıkta bir **rejim fotoğrafı** sunmaktadır. Ancak, rüşvet, yolsuzluk, talan ve yağmaya dair resimlerden **daha önemlisi**, karşılıklı hamle ve beyanlarla sergilenen devletin yargı, yasama ve yürütme işleyişine (ve kapasitesine) dair gerçekliğidir.

“Adalet”, “demokrasi”, “kuvvetler ayrılığı”, “hukukun üstünlüğü”, “bağımsız ve tarafsız yargı”, “özgür basın” vb. gibi rejimin asli unsurları ve temel ilkeleri olarak dillendirilen bütün kavramların nasıl bir saf-satadan ibaret olduğu gerçeğini görmeyen gözlerin dahi içine sokan boyuttaki **rezillik ve pislik** paçalarından aşağıya dökülmüştür.

Dokunulmazlık, tartışılmazlık ve toz kondurulmazlık mertebesindeki, devletin göz bebeği kurumların (ve mensupları) önemli bir bölümü, bu çatışma ortamında, bizzat kendileri tarafından şüpheli **ve şaibeli** bir hale getirilmiş, işlemez duruma sokulmuş, birbirine düşürülmüş ve beddualar, lanetlemeler, kasetler, şantaj ve tehditler eşliğinde tam bir **kaos ortamı** yaratılmıştır. **50** şehirde sayıları bine yaklaşan polis şefinin görev yeri ve alanı değiştirilmiş, savcılara el çektirilmiş, Tayyip’in oğlunu da içine alan çok daha kapsamlı “operasyon”lar durdurulmuştur.

Gemiyi terk edenler, hain damgası yiyenler, istifa eden ve ettirilenler, protesto cümleleri kuran, serzenişte bulunarak çekilenler vardır. İtirafçıların sahne alması kaçınılmazdır. Satışlar başlamış, pazar açılmıştır. Oyun destesindeki kartlar şimdilik, kompradorlar, bürokratlar, medya patronları, hâkim, savcı ve polis şeflerinden oluşmaktadır. Daha başka **kozlara** sıra gelmesi iştenden bile değildir.

Tayyip tıpkı Gezi sürecinde olduğu gibi adım başı miting yapmaya, türlü açılış ve toplantılar vesilesiyle canlı yayınlarda yanıp yakınmaya ve tehditler yağdırmaya başlamıştır. Öyle ki iş, **evinin önünde** miting düzenlemeye kadar varmıştır. Yakında evin içinden konuşursa şaşırılmamak gerekecektir. Aynı gemide (ve kardeş) olduklarını hatırlatma ve sulh yoluna gitme amaçlı “*aklıselime davet*” çabalarından sonuç almak ve kılıçları kınına sokmak hiç de kolay olmayacaktır.

Kimi ilerici ve yurtsever çevrelerin de pek hevesli biçimde iştirak ettiği “*paralel devlet*” söylemi, tıpkı “*derin devlet*” masalında olduğu gibi bilinçli bir çarpıtma ve yönlendirme çabasının ürünüdür. Burjuva devlet mekanizmasının kendi yasalarının yetmediği ya da uygun düşmediği durumda gerçekleştirdiği icraatın, kendisinden **bağımsız** olduğuna dair ka-

naat yaratmak amaçlı ortaya atılan bu nitelemeler yanlıştır. “*Paralel*” diye anılan Cemaat mensupları AKP’nin parti merkezli kadrolarıyla aynı çizgide yürüyenlerdir ve bir işbölümünün gereği halka karşı **suç ortaklığı** yapmışlardır ve yapmaktadırlar. Bugün birbirine düşmüş olmalarını bu şekilde anmak, bu gerçekliğin üstünü örtme amaçlıdır.

Dolayısıyla, öteden beri ve şimdi de yoğunlukla AKP’nin işlediği kimi suçları yerine göre Cemaat’in provokasyonu ya da komplosu olarak nitelemek (istisnalar hariç) bu iki güç arasındaki ilişkiyi hiç anlamamak demektir. **Rol dağılımı** çerçevesinde bazı görev paylaşımları olabilmekte ya da özellikle son süreçte olduğu gibi bazı manipülasyon hesaplarına bağlı olarak belli eylem veya tasarruflarda bulunulabilmektedir. Ancak AKP’yi temize çıkaracak bir biçimde “*paralel devlet*” söylemine sarılmak bilinçli değilse, büyük bir körlük ve ayamazlıktır.

Bununla beraber, daha da ileri giderek ve yargı ile polisteki etkinliğinden yola çıkılarak, son dönemin bir dizi büyük operasyonunu (Ergenekon, Balyoz, KCK, Şike, Oda TV vb.) Cemaat’in işi olarak göstermek, bugünkü gibi durdurmaya çalışma ve ortalığı ayağa kaldırma şansı bulunan AKP’nin **ucuz** bir çarpıtmasıdır. Bu çarpıtmaya iştirak etmek ve yeniden yargılama şansı bulabilmek için operasyon “kurbanları”nın önemli bir bölümü sıraya girmiş durumdadır. Bu tür kritik düzeydeki bütün icraatların tam bir **mutabakat ve işbirliği** içinde yapıldığına kuşku yoktur. Bugüne kadar konuyla ilgili itilaf yasadığına dair ciddiye alınabilecek bir kanıt ya da söyleme rastlanılmamış olması yeterince açıklayıcıdır.

Burada, AKP’nin “mağdur” kartını oynama ve tam da “AK” maskeyle ilgili etkili bir deşifrazyondan sıyrılmaya şansını kullanabilmesinin önu açılmaktadır. Bunu kolaylaştırma maksatlı, Tayyip’in baş danışmanı Yalçın Akdoğan’ın ağzından, en iddialı söylemlerini (askeri vesayeti bitirme, darbeyi önleme/yargılama) boşa çıkarma pahasına “*milli orduya kumpas kurulduğu*”na dair ifadeler kullanılması, düştükleri durumun ne kadar **vahim** olduğunun en açık göstergesidir.

Hazırdan yeme, taşıma suyla döndürme, satma sağma ve yağmalama ile idare edilmeye çalışılan ekonomide **kırmızı ışık** yanalı uzun bir zaman geçmiştir. Bunun üstüne TC tarihinde eşine az rastlanır türde bir **iktidar krizi** yaşanmaktadır. Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinin dengesini bozduğu, Gezi İsyanı'nın sarstığı faşist diktatörlük, iç çatışmanın da büyümesiyle, AKP eliyle geliştirilen yeniden yapılanma (restorasyon) hamlesini **tamamlama** şansını yitirmiş bulunmaktadır. Son barutunu tüketeceği üç seçimlik döneme, çeşitli cephelerde alevlenen ve büyümesi kaçınılmaz olan yangınlarla girilmektedir. Hükümetteki değişime, “*savaş kabinesi kuruldu*” denilmesi boşuna değildir.

Yeşil kuşak projesinin yeni versiyonu çerçevesinde “**İlımlı İslam**” modelinin temsilcisi olarak ABD emperyalizmi patentli sahneye sürülen AKP'nin iç ve dış görevleri kapsamındaki ekonomik ve politik alandaki işlevsel fonksiyonu **minimum** seviyeye düşmüş bulunmaktadır. Alternatifsiz pozisyonunu muhafaza sayesinde gösterdiği **direnc**, başa çıkılmayan sorunların (başarısızlıkların) üst üste binmesi nedeniyle **düşmeye** başlamıştır. Elde kalan tek dayanak olarak “*milli irade/sandık*” argümanının da para etmeyeceği bir süreç yaşanmakta, daha önemlisi bu tutunma noktasını da ortadan kaldıracak bir yere doğru gidilmektedir.

Diğerleri adına da, CHP'nin ABD ve AB'li emperyalistlerle kurduğu dirsek temasıyla birlikte -uzun bir süredir bu merkezlerden yapılan açık ve örtülü destek yorumları eşliğinde- muhalefetteki egemen sınıf kliklerinin yaptığı hummalı hazırlığın aleni ve gizli ittifaklar ile kendini gösterdiği koşullarda, yönetememe krizine “**çözüm**”ün taşları döşenmektedir. Dağılması ve yıkılmasını seyredecek halleri yoktur. Yola kimlerle ve nasıl devam edeceklerine dair planlar devreye sokulacaktır...

Her kriz bir **fırsat** demektir ve bu durumdan yararlanabilmenin ön koşulu, etkili olabilecek bir gücün ortaya konulmasıdır. Kim **güçlü** ise boşluğu dolduracak, devamındaki oyunun kurallarını da o koyacaktır. Sorun, günümüzde örgütlülük ve birlik noktasındaki zafiyetleri bakımından devrim ve demokrasi güçlerinin iktidar boşluğuna hamle yapa-

bilecek durumda olup olmamasından öte bu vesileyle o gücün oluşturulmasında daha çok **mesafe alma** şansını kullanabilmesindedir. O etkili ve son darbeyi indirecek seviyeye ancak bu muharebelerden geçilerek gelinecektir.

Bunun için Gezi İsyanı'nın rüzgârıyla yürüyen işçiler, emekçiler ve ezilen kitleler **onlarca şehirde** sokaklara çıkmakta eylemler gerçekleştirmektedir. Bu kez devrimci ve demokratik güçler **nispeten** daha hazırlıklı ve organize durumdadır. Birlik ve ittifak sorunu bir kez daha kendini dayatmış, HDK'nin **başrol** oynaması gereken bir zemin ortaya çıkmıştır. Boyu kısalan (belki de erken bir genel seçimle iyice kısalacak olan) seçimler dönemi **en iyi biçimde** değerlendirilmek zorundadır.

Kürt yurtsever güçlerinin “çözüm/barış” süreci hassasiyetiyle **atıl** kalmasının önüne geçilmelidir. İlk reaksiyonları yine hatalı ve tutarsızdır; yukarıda değindiğimiz gibi “*hem rüşvet ve yolsuzluk hem de paralel devletle mücadele edilsin*” söylemiyle, “**tarafsız**” bir pozisyon alma adına ve “*çözüm sürecinin ortağı*” sıfatıyla AKP'ye örtülü bir **destek** sunulmaktadır.

Rüşvet ve yolsuzluğun kaynağı sistemdir ve onun örgütlü kurumsal hali de **devlettir**. “*Paralel*” denilen yapı onun karşıtı değil tıpkı AKP'nin merkezi kliği gibi onun bir parçasıdır. Tayyip'in “*ne istediler de vermedik?*” sözü tarihi bir itirafıdır. Ağzının bir yanıyla AKP'yi eleştirmek diğer yanıyla kollama tavrına girmek, son değil **ilk tahlilde de** egemen sınıfların lehine bir tutum takınmaktadır.

Kürt halkının ulusal demokratik taleplerinde kazanımlar sağlamak ve daha ileri mevzilere ulaşmak, **icazetçi** bir tutumla değil, savaşı ve mücadeleyi **yükseltmekten** geçmektedir. Bizzat bu savaşın tarihsel deneyiminin en büyük dersi bu olmuştur. Kazanım ve getirilerin AKP ile hiçbir “**olumlu**” ilişkisinin bulunmadığı, aksine onun da bir süredir merkezinde yer aldığı faşist diktatörlüğe karşı **büyük bir mücadele** sayesinde elde edildiği gözden kaçırılmamalıdır. Tayyip'in elinde iple dolaştığı, “*kadın çocuk demeden gereğini yapın*” diye katliam fetvaları verdiği, binlerce

yurtseveri hapse doldurduğu, Roboski'nin cellâtlarına kol kanat gerdiği ve ödüllendirdiği günlerden gelmektedir...

Diğer yandan, Cemaat'i rüşvet ve yolsuzluk karşıtı, nispeten daha iyi vb. şirin göstermeye çalışanlar, AKP karşısındaki **eziklik ve acizlik** durumundan kurtulamayanlardır. İktidara yönelik yeni ortaklık ekseninde bu görüşü savunan CHP vd.lerinin durumu bir yana, ilerici, yurtsever ve demokrat çevreler de bu **ağır ve vahim yanlışlığa** (ya da tercihe) karşı uyanık olmalıdır. Pek çok kesimde ciddi bir taraftar bulan, "*AKP gitsin de ne olursa olsun*" mantığının, özellikle açık ya da örtük ittifaklara kapı araladığı durum, kabul edilemezdir.

"Rüşvet ve yolsuzluk" başlığı altında toplanan bütün eylemler, sömürü, talan ve yağma sisteminin "**rutin**" işlemleridir. Bu eylemlerin bir kısmı yasal formata sahiptir ama "*yasadışı*" olarak anıldığı durumda da **meşruiyet** kazanacak yaygınlıkta işleyen bir mekanizmanın parçası konumundadır. Her türlü haksızlık, adaletsizlik ve sömürünün üstüne kurulu bir sistemin rüşvet ve yolsuzluk gibi "**kara delikler**" barındırması, **kurallı kuralsızlık** olarak okunmalıdır. Dolayısıyla bugüne kadar ana arterlerde "**kusursuzca**" işleyen sistemin binlerce çarkından birkaçına "çomak sokma" eylemi çatışmanın gereği meydana gelmiştir.

"*Yesinler birbirlerini*" tavrını takınmak, soygun paralarını paylaşım kavgasında suçüstü yakalanan ve "*demokrasi*", "*hukuk*", "*adalet*" gibi maskeleri yüzünden düşenlere, tam da iktidarlarını korumakta güçlük çektikleri süreçte ummayacakları bir **destek** sunmaktır. Aksine daha fazla yüklenmek ve çöküş sürecini hızlandırmak gerekir. Bu mada, hükümetin **istifasını istemek**, devrimci alternatifin olmadığı koşulda yanlış değildir. Burada belirleyici olan, bu tip yönetimlerin, yerini bir benzerine devretmesine neden olsa da, **direnış ve isyanın gücüyle** gönderilebilmiş olmasıdır.

Bu güç Gezi İsyanı ile kanıtlanmıştır. **Yeniden ve yeniden kanıtlanmadıkça**, yanlış unsurlarından ve zaaflyı yanlarından arınması ve yı-

kıcı etkiler kazanacak bir seviyeye ulaşması mümkün değildir. Sokağın, alanların, pratiğin gücü kendisini göstermek için **çağrıda** bulunmaktadır. O sese kulak verilmelidir. **Eylem ve direniş rüzgârı dört bir yanda esmeli, daha büyük kitleleri sararak iktidara yönelmelidir. Devrime giden yol bu sayede düzlenecektir... (29.12.2013)**

YENİ İSYAN DALGALARIYLA ESMEK VE YIKMAK İÇİN İLERİ!

TC tarihinin en büyük soygun ve sömürü mekanizmasını inşa eden AKP iktidarı; gözü doymaz biçimde kurulduğu yağma sofrasının, yüz milyarlarca doların döndüğü rüşvet ve peşkeş pazarının en iştahlı safhasında, sınıf mücadelesinin **çarklarına takılmış**, düştüğü iç çekişmenin çukurunda debelendikçe, pislikler saça saça sürünmeye başlamıştır.

Gezi İsyanı'nın indirdiği darbeyle sersemleyen, ezberi bozulan ve afallayan egemen sınıflar, iktidarı yitirme paniğiyle birbirine düşmüş, **ganimet kavgası** içinde kendilerini tüketen bir sürüklenme içine girmişlerdir. AKP tarafından "*paralel yapı*" diye kodlanan Gülen Cemaati, faşist iktidarın **koçbaşlığını** üstlenen **suç ortağından** başka bir işleve sahip değildir.

Durum öyle bir hal almıştır ki, devletin bütün kurumları tarumar olmuş, sistem işlemez hale gelmiş, atılan, satılan, sürülen hâkim, savcı, polis ve bürokratların sayısı on binlerle ifade edilir olmuştur. Karşılıklı hamleler gerçekleştirilmekte, her gün yeni bir görüntü ya da ses kaseti piyasaya sürülmekte, tehdit ve şantaj salvoları gırla gitmekte, "**tencere dibin kara**" döngüsü içinde ve itirafçılar eşliğinde aşağılık bir tablo resmedilmektedir.

Bu tablo **faşizmin** tablosudur. Bu tablo, **sömürüyü, zulmü ve alçaklığı** resmetmektedir. Bu tablo, nasıl bir düzen içerisinde yaşadığımızı, ülkenin nasıl bir **yağma ve talana** uğratıldığını ortaya koymaktadır. Bu tablo, "*hukuk*", "*adalet*" ve "*demokrasi*" gibi kavramların iğreti bir **palavradan** ibaret olduğunu göstermektedir. Bu tablo, halk düşmanlığında sınırlanmayanların ulaştığı **inanılması zor** bir noktayı tarif etmektedir.

Ortada esasen bizler açısından yeni olan bir şey yoktur ama, ortalığa dökülen ve deşifre olanların pespayeliği ve pervasızlığı karşısında **ir-**

kılmemek elde değildir. Kendi yasalarını, kendi koydukları kuralları dahi çiğneyen bu **gözü dönmüşlük**; halka küfürler yağdırmak ve alay etmekle taçlandırılan bir **dip** noktasıdır. **Alçaklık** sınırı, **Berkin**'in annesinin Tayyip isimli faşist katil tarafından miting kitesince yuhalatılmasına kadar vardırılmıştır.

Faşist diktatörlüğün AKP iktidarı **iflas** etmiştir. İçine düştüğü aczi ve sefilliği bertaraf etmek için nafiye biçimde çırpınmakta, **çırpındıkça batmaktadır**. Yönetememe krizi tavan yapmış, çare daha **azgın ve pervasız** bir idare tarzında aranmaya başlanmıştır.

Yediği darbelerin etkisini azaltmak ve sendeleyerek girdiği seçimler döneminden iktidar ömrünü uzatacak sonuçlarla çıkmak amacıyla, faşist terör ve baskıyı **tam tekmil** uygulayacak bir sistem revizyonu için peş peşe yasalar çıkarılmakta, koyu bir **baskı ve cendere** rejimi inşa edilmektedir.

Son yolculuğuna Gezi İsyanı ile çıkan AKP iktidarı yolun sonuna gelmiştir. Startın Gezi ile verildiği isyan ve direniş dalgası yeneden yükselecek, **alçaklığı, hırsızlığı ve arsızlığı** ayyuka çıkan AKP iktidarı yıkılacaktır.

Halk güçlerinin doğru bir çizgi ve önderlik etrafında güçlü bir örgütlenmeye sahip olmaması nedeniyle, yerine egemen sınıfların başka bir alternatifi koyabileceği gerçeği, AKP iktidarına son nefesini verdirmek için harekete geçilmemesini gerektirmez. Egemenlerin yıkılan her duvarı ve dağıtılan her mevzisi **halk iktidarını kurma** mücadelesinin **bir adım** ileriye doğru taşınması için basamak oluşturacaktır.

AKP iktidarı, yerel seçim sonuçları ne olursa olsun, çekilmesi için yükselecek halk muhalefeti karşısında, benzerleri tarihte sıkça görülen örneklerde olduğu gibi, faşist terörü **koyulaştırın** bir politikaya gaz verecek, konsolide etmek için çırpındığı kendi taraftarlarını da sokaklara sürme yoluyla **“iç savaş”** geliştirme hamlesine başvurabilecektir.

Son derece kritik bir evreye girilmiş, egemen sınıf güçleri eliyle em-

peryalist destekli **her türlü müdahalenin** gündemleşebileceği bir safhaya doğru yol alınmaya başlanmıştır. Durum egemenler için görüldüğünden de vahimdir ve bu kaos ortamında devrim ve demokrasi mücadelesi lehine **azami kazanımların** sağlanması hedefiyle, halk muhalefetine etkili kılmak için **güçlü bir seferberlik** hattının kurulması şarttır.

Bu hattın sağlam biçimde örülebilmesi için Gezi İsyanı sürecinde olduğu gibi **en geniş ittifak cephesinin** oluşturulması gerekmektedir. Gezi öncesine göre çok daha fazla teşhire uğrayan, halk düşmanı kimliği daha açık deşifre olan ve buna paralel daha da saldırganlaşan faşist diktatörlük karşısında geniş halk yığınları büyük bir **öfke** biriktirmektedir. “*Sandığa gömme*” algısı ile 30 Mart’ı bir fırsat görerek beklentiye giren ezilen kitleler, **patlamının eşiğinde** gün saymaktadır. **Berkin**’i selamlamak ve uğurlamak için ayağa kalkan milyonların dindirilemez öfkesi, durumun özeti gibidir...

AKP; her türlü devlet olanağını sonuna kadar kullanma, “**kutuplaş-tırma**” politikasını var gücüyle işletme ve yıkım halinin getirdiği panik sonucu çevresindeki **kümelenme** sayesinde, olması gereken düzeyde bir **oy düşüşüne** ya da çok sayıda belediye yönetimi **kaybına uğramayacak** olsa da, Türkiye Kürdistanı başta olmak üzere birçok il ve bölgede **kayda değer** bir gerileme gösterecektir. Bu, büyük bir manipülasyon ve aldatma ile tutunduğu “*milli irade/sandık*” isimli son dalın **kırılması** ya da kırılmak üzere **çatırdaması** demektir.

AKP için seçimler dönemi başlamadan bitmiştir. Son derece emin ve güvenli görüntü vermeye çalışması, hiçbir şey olmamış/yokmuş gibi davranması bu tip rejimlerin doğası gereğidir; **mezarlıktan geçerken ıslık çalmaktan** başka şans yoktur. Dün en büyük düşman olarak ilan ettiği “ulusalçı” faşistlerin ve karşı-devrimcilerin bir bölümünü yanına çekmek için “**kumpas**” manevrası ve tahliyelerine girişse, MGK üzerinden TSK’yı devreye sokan yeni **denklemler** kurmaya çalışsa ve Kürt kartına sıkı sıkıya sarılmaya çalışsa da **kaçınılmaz sonunu** uzatamayacaktır. **Çırpınacak, sürünecek ve de yenilmekten kurtulamayacaktır...**

Bu gerçekliğin en önemli güvencesi Gezi iradesiyle duruma gerçek manada el koyan halk muhalefettir. Bu irade, bütün zaaf ve eksiklerine karşın **yıkıcıdır**; yıkım sürecinin işaret fişeği burada atılmıştır. Ezilen, sömürülen, ayrımcılığa uğrayan ve yok sayılan kitlelerin gücü politik sahneye yansımış ve taşları **yerinden oynatmıştır**.

Bu gücün etkinliğini koruduğu ve sahnede rol oynadığı süre zarfında üretecekleri, demokratik halk devriminin kaderi üzerinde **taayin edici** katkılar üreteceği içindir ki isyan dalgasının dinamikleri, devrim ve demokrasi güçlerine, bu çatışma denizine **var güçleriyle** atılma çağrısı yapmaktadır.

30 Mart'ı takip eden, 1 Mayıs ve Gezi'nin yıldönümünü kapsayan dönemde, AKP'nin geride bırakılacağı ve sınıf mücadelesinde yeni parametrelerin oluşacağı bir aşama için **tüm gücümüzle** hareket geçmemiz gerekiyor. Kürt Ulusal Hareketi'nin "tasfiye süreci"yle pratik olarak hesaplaşmasını da içerecek bu dönem, tarihe **kalıcı notlar** düşmenin şartlarını barındırmaktadır.

Faşist diktatörlüğe karşı mücadele hattının en sağlam mevzisini tahkim etmek için büyük önem taşıyan devrim ve demokrasi güçlerinin **it-tifakı** pekiştirilmelidir. Bunun için 30 Mart seçimleriyle ortaya çıkacak tablo önemli veriler sunacaktır. BDP ve HDP adaylarının desteklenmesine dair politikamız bütün yerleşim birimlerinde en etkili biçimde işlerli kılınmalıdır. AKP'nin açık ya da örtülü desteğiyle geliştirilen linç kampanyaları ile HDP bina ve konvoylarına yönelik faşist saldırıların püskürtülmesinde **en önde saf tutma** pratiği sergilemeliyiz.

Dünya çapında tutuşan isyan yangını, krizin pençesinden kurtulmayan emperyalist karargâhları sarsmakta, **dağlarda, sokaklarda ve alanlarda** ezilen halk ve ulusların bayrağı dalgalanmaktadır. Sömürü ve zulüm zincirinin Türkiye halkasını parçalamak için giderek artan bir enerji ortaya çıkmaktadır. Bu potansiyeli doğru yöne ve hedefe yöneltmek sanıldığı kadar zor değildir. **İşçi ve emekçiler bu yolda yene yenile kaderlerine hükmetmeyi başaracaklardır. (20.03.2014)**

Bir gün bir şehrin alanında
Bir mermer yığınının gözlerine
Omuzlarına düşerse bir çınar yaprağı
Hüzünlensin yaşayanlar o zaman
Sırası değil hüznün daha.

Öylesine sıkılmıştı ki yumrukları
İyice sıkılsın yumruklar
Saklansın diye bir armağan gibi bu katılık
Öylesine sıkılmış ki yumrukları
Kimse hüzünlü olmasın
Kimse hüzünlü olmasın diye
Sırası değil hüznün daha

Unutulsun bir gövdeye duyulan hasret
Unutulsun bu alışılmış duyarlık
O kadar sade, o kadar kalabalık ki
Unutulmaya değer onların insan gövdeleri
Ve unutulmalı mutlaka
Dolsunlar diye yüreklere
Dolsunlar damarlara

Ölü mü denir
Ölümü denir şimdi onlara.

Edip Cansever

SAFLAR ÇOKTAN SEÇİLDİ, KAZANAN SOKAKLAR VE ALANLAR OLACAK!

Başta AKP olmak üzere birçok çevre tarafından “*milat*” (Tayyip, 25.03.14) olarak gösterilen, yerelden öte “**genel**” anlamı yüklenen 30 Mart seçimleri; yakın dönemde hemen her tarafça girişilen tahkimatın son durumunu yansıtan verileriyle geride kalmış, üçlü sandık sürecinin ilk aşaması tamamlanmıştır. 30 Mart bir milat değildir ama üreteceği sonuçlardan kaynaklı, **kritik bir viraj** olma niteliğiyle, kayda değer etkilerde bulunacaktır.

Politik ortamdaki tansiyonu yüksek gelişmeler, kaçınılmaz biçimde 30 Mart’ın “**genel**” bir karakter kazanmasına neden olmuştur. Bununla beraber, hem seçimin özgün kuralları hem de “**yerel**” yönünün ortadan kaldırılamayacak özellikleri nedeniyle tipik bir “*genellik*”ten söz edilemeyeceği, dahası referandum vb. kıyaslamalarla zorlama bir çaba içerisine girilemeyeceği de açıktır.

Tipik bir “genel” niteliği olmasa da seçimler, yasal politik platformdaki durumun **sorgulanması ve test edilmesine** yönelik fikir vermesi bakımından önemlidir. Yerel yönetimlerin merkezin organik bir uzantısı olmaktan gayri, ciddi bir işlevinin olmaması gerçeği, algının bu yönde şekillenmediği durumda, **özgül ağırlığından** bir şey kaybetmemesine yol açmakta, dolayısıyla politik aktörlerin **güç tartısı** bu alanda da önem arz etmektedir.

Son yerel ve genel seçimlerle (2009, 2011) kıyaslandığında, 30 Mart’ta büyük **oy kayması ve değişimleri** yaşanmamıştır. Belli başlı partilerin tümü son iki seçimin ortalaması civarında dolaşmış, kimi belediye yönetimleri el değiştirirse de, genel tabloda **sarsıcı bir yenilik** ortaya çıkmamıştır. Beş yıllık bir zaman dilimi için son derece olağan

sayılabilecek bu durum, olağan dışı gelişme ve olayların gerçekleştiği son bir yıllık sürecin ardından yaşandığı içindir ki, “**şasırtıcı**” olarak tartışılmaya başlanmıştır.

Gezi ve 17 Aralık’ın ardından, hatırı sayılır bir çevre tarafından, büyük bir oy kaybına uğrayacağına neredeyse kesin gözüyle bakılan, yönetememe krizinin tavan yaptığı koşullarda sandıkta da büyük bir sarıntı yaşayacağı düşünülen AKP’nin, hangi ölçü alınırsa alınsın **yenilgiye uğramadan** çıktığı seçim sonuçları, kitlesini konsolide ve gücünü **tahkim etme** faaliyetinin etkili olduğundan başka, bir dizi gerçeğe yeniden işaret etmemize neden olmaktadır.

AKP, 12 yıllık dönemde, merkezden yerele ve yukarıdan aşağıya İslami motifler ve değerler üzerinden, güçlü bir lider figürüne bağlı olarak **ideolojik bir kamp** inşa etmeyi başarmış ve onunla **özdeşleşen** bir iktidar yapısını kurumsallaştırmıştır. Oy tabanı olarak da işlev gören kitlesel destek, “**kendisi**” için hareket etme güdüsüyle sağlanmaktadır. Yön veren mekanizmadaki çatlama ve genel olarak yönetememe krizine karşın bu potansiyelin gücünü koruması, geleneksel/Ortodoks Kemalist (laikçi) klik karşısındaki **tarihi konumlanışla** doğrudan ilgilidir.

Seçim kampanyalarında daha yoğun olmakla beraber, geçmişe referansla sürekli biçimde işlenen bu tarihsel “**düşmanlık**” teması, safların tahkiminde büyük bir rol oynamaktadır. Bitmek tükenmeyen bilmeyen bir nefret duygusuyla **intikamın** izi sürülmektedir. Alternatifsizliğin kendi cephesi üzerinden sorgulanması gerçeği de bunun eseridir. Karşıt cephenin bu bloğu alt etme şansının minimum seviyede tutulmasıyla beraber, kendi kampındaki pozisyonu da korunduğunda, sorun büyük oranda çözülmektedir. Oy potansiyeline bakılmaksızın Cemaat’e var gücüyle yüklenirken **ortak referansların** kuvvetle altının çizilmesinin sırrı da buradadır.

Kamplaşma/cephelikleşme olgusunu güçlendirmek için **kutuplaştırıcı ve düşmanlaştırıcı** (biz/onlar, ihanet) söyleme ağırlık veren propaganda faaliyeti, **tehdit algısını** diri tutmayı da ihmal etmemiştir. Öyle ki aley-

hine çok ağır sonuçlar doğurabilecek, rüşvet ve yolsuzluğu alenileştiren ve faşist kimliği deşifre eden gelişmeler, “*darbe*”, “*kompro*”, “*suikast*” vb. nitelemeler ile tehdit unsuru kılınarak ve “*mağdur*” temasına tahvil edilerek aksi yönde değerlendirilmiş; kenetlenmeyi pekiştiren bu durum, “*istiklal savaşı*” ilanıyla seferberliğe dönüştürülmüştür.

Yolsuzluğun yoksullukla **temas kuramadığı** koşullarda, bu kampanyanın AKP kitesinde tepkisel sonuçlar üreteceğini kestirmek zor değildi. Nitekim Gezi’ye giden aşamadaki politikaları ve isyan sürecindeki açık zorbalık tavrına karşın yanında saf tutanlar, bindirilmiş ve doldurulmuş kıtalar, aynı körlemesine tutumla liderlerinin etrafında **bütünleşen** bir görüntü vermişlerdir. “*Büyük şef*”in kaderiyle ortaklık kurma hali, “*neylerse güzel eyler*” felsefesine bağlı bir biat kültürü üzerinden itaatkâr bir duruş yaratmıştır.

Burada ayrıca, yerel ve merkezi iktidar olanakları ile yağma ve sömürüden pay/bahşiş babında hiçbir iktidar ya da hükümetin yapamadığı oranda bir para ve eşya dağıtımı ile elden geldiği ve becerilebildiği kadar hile, dolap ve oynama ile baskı ve tehdidin işletildiğinden de **tali ama etkin unsurlar** çerçevesinde bahsetmek gerekmektedir. Son yıllarda dikkate değer sosyolojik araştırmaların konusu edilen “*toplumsal zehirlenme*” olgusu üzerinde durmak ve bunu dikkate alan bir yaklaşıma da alan açmada fayda vardır.

Elitist bir yaklaşımla kitleleri **aşağılamak ve küçümsemek** ne kadar yanlışsa, popülist bir anlayışla yığınların her tercihi ve yöneliminde bir **keramet aramak** ve tavrı karşısında **el pençe durmak** da doğru değildir. Öncü, önder, kitle ilişkisi ve korelasyonu bağlamında “*toplumsal ilerleme*” tartışmalarında mesafe alınmasına ihtiyaç bulunmaktadır. İyi bir analiz üzerinden yapılacak doğru değerlendirmelere ihtiyacımız vardır ve bunu yapmaksızın yaşanan gelişmeler ve ortaya çıkan sonuçları yorumlamak aldatıcı olmaktadır. Açmaza düşmemek ve sağlıklı kararlar verebilmek için, belli kalıplara sıkışmayan ve dar bakış açısından arınmış bir düşünce tarzının geliştirilmesi gerekir.

Egemen cenahtaki kamplaşmanın diğer ucundaki CHP ve MHP'yi ele aldığımızda, onların da aynı gerilim ortamından beslenerek durumlarını **“idare”** ettikleri görülmektedir. Bu partilerin Gezi ve 17 Aralık sonrasında ortaya çıkan olanak ve birikimi kullanma çabaları, kutuplaşma iklimi ve kimliklerinden kaynaklı esas olarak **boşa düşmüştür**. Yine de olası kayıpların üzerine özellikle metropollerde belli bir artıştan bahsedilecekse, bu faktörlerin katkısından söz etmemiz gerekir.

Faşist-Kemalist ideolojinin versiyonları olarak tarihsel kökleri olan bu iki parti, geleneksel kodlarına bağlı olarak yürüttükleri politik faaliyetleri, **“AKP karşıtlığı”** paydasıyla şekillenen bir kamp sayesinde lehlerine çevirme fırsatı bulmuşlar ve Kürt düşmanlığını köpürtme olanağının zayıfladığı koşulda bile durumlarını **muhafaza etme** şansı elde etmişlerdir.

Aynı çizgide yürüyen MHP'yle dolaylı biçimde ilişki kurmak **“ayıp”** karşılanır düşünülmezken, CHP ile dolaysız ilişki kurulmasını dahi kabul eden **yaklaşım bozukluğu**, devrim ve demokrasi güçlerinin hala en büyük açmazlarından birisini oluşturmaktadır. Kürt ulusal hareketinin seçimler düzeyinde etkinlik kurmaya başladığı **90'lı yıllardan günümüze**, kendisini bu platformda daha net ortaya koyan bu gerici tutum günümüzde hızından hiçbir şey kaybetmeden sürmektedir.

HDK ve HDP ile ilgili sürecin karşısına dikilen bu **“sosyal-şoven”** bozukluğun tarihsel olarak Kemalizme karşı sakat şekilleniş ve konumlanışın devamı olduğunu hatırlatmak gerekir. Mustafa Suphi'den sonraki **revizyonist TKP**'den günümüze kadar “sol” yelpazenin çok büyük bir bölümünü içine alan bu sakatlık halinin, **çalıntı TKP** üzerinden İbrahim yoldaşın şapkası altına gizlenenlerce **Dersim/Ovacık** seçimlerine kadar taşınması ve bu sayede medyatik bir reklama da vesile olunması **hazindir, ibretliktir...**

Devrim ve demokrasi güçlerinin seçimlerdeki durumu da **kamplaşma** olgusundan soyutlanarak ele alınmamalıdır. Bu atmosfer, yurtsever hareketle belli bir ittifak içerisinde hareket eden ilerici ve devrimci

güçlerin tabanını da etkilemiş, **kayda değer** bir ilerleme sağlanamayışı, bir ölçüde bu durumdan kaynaklanmıştır. T. Kürdistanı'nda gerek oy oranı gerekse de yerel yönetim sayısında belli bir artış sağlanmakla beraber, batıda HDP'nin oy oranı açısından beklentilerin altında kalınması, yeni bir faaliyet olmasından öte geliştirilen **politikalarda** ve ittifak projesinin **işletilmesinde** sorunlar olduğunu göstermektedir.

Seçim ve sandık üzerinden "*kurtuluş*" ya da "*demokrasi*" arayışının beyhudeliğine vurguyu ihmal etmeden belirtmek gerekir ki, bir seçim kampanyası ve sonuçlarının değerlendirmesinde; halk demokrasisi ve bağımsızlık mücadelesinde, bu alanın ve araçlarının kullanılmasına dair gereğin **yeterince** yerine getirilip getirilmediği tartışılmak zorundadır.

Böyle ele aldığımızda, bir gücün bu alan üzerinden kendini göstermesi ve belli kazanımlara dayanarak **alan genişletmeye** çalışmasının önemi doğru anlaşılmalıdır. Bu durumun ucu açık biçimde birinci parti olmaya taşınma amacı ya da iktidar ortaklığı için önemli bir potansiyel yaratma hedefine uzatılmasının bazı güçlerin programıyla uyumlu olması için **esasını** değiştirmez, değiştirmemelidir.

HDK, devrim mücadelesinin başlıca cephelerinden birisini oluşturmuş demokratik alan faaliyetinde, halk güçlerinin en geniş, en dinamik ve

en etkin **eylem birliği** platformunu oluşturma, **sürekli ve işlerli** kılma hedefi açısından, önemli olanaklara sahip bir **mevzi** olarak ortaya çıkmıştır. Őekillenif sürecinden başlayarak bir dizi zaaf taşması, birçok hata ve eksikle yol alması bu durumu ortadan kaldırmamıştır. Hatta **HDP**'nin kurulması da bu zemini bozan bir adım sayılmamalıdır.

Nitekim bir biçimde ilişkilenmemizi gerektiren yerel ya da genel seçim gündemlerinde gerekli bir araç olması nedeniyle, değerlendirilebilir ve **“kabul edilebilir”** bir yeri de bulunmaktadır. Bu nedenle, **“des-tek”** tavrımızın sürece bağlı olarak **daha ileri** bir konuma evrilmesi de ideolojik-politik hattımıza ters bir durum oluşturmayacaktır. 2014 seçim kampanyası çerçevesinde gerek BDP gerekse de HDP ile yürütölen ortak çalışmalar bunun için daha **sağlıklı ve gerçekçi** değerlendirme olanakları sunmuş bulunmaktadır. Bu durum 2015 seçimlerine yönelik politik taktiğimizi geliştirirken kaçınılmaz biçimde netlik kazanacaktır.

HDK ve HDP pratikleri, Gezi İşyanı'ndan başlayarak çok yönlü bir değerlendirmeye tabi tutulmalıdır. Burada ilk önce Gezi'nin derslerini kavrama bakımından **“başlangıç”** aşamasından ıkılmadığına dikkat çekmemiz gerekir. Devamındaki dönem pratiğinden göröldüğu ve anlaşıldığına göre hiçbir yapı özgölünde **yüzleşme ve hesaplama** yapılamamış, **tartışma ve değerlendirme** süreci işletilmemiştir. Bunun için erken olduğunu düşünmek yanıltıcıdır, zira sınıf mücadelesi baş döndürücü tarzda akmakta ve **kriz-kaos-fırsat** arkı hızlı biçimde dönmektedir. **Bu ark ileriye taşıyıcı olduğu kadar öğütücüdür de...**

Çöküş sürecine giren ve yolun sonuna gelen AKP iktidarının can havliyle atıldığı ve **“milli irade”** kavramı üzerinden sandık meşruiyetine sığındığı 30 Mart seçimleri, istediği düzeyde bir oy oranı ve seçim **“başarısı”** elde etmesine karşın AKP'nin durumunu kurtaran bir sonuç yaratamayacaktır. Gezi İşyanı ile başlayan sarsıntı iktidar bloğunu da **atlatmış** ve yönetim mekanizması tamiri **mümkün olmayan** biçimde tahrip olmuştur.

Sandık sonuçları bunların cephesinde esas olarak iktidarı yitirme **bi-**

çimi ve süresi açısından etkiler doğuracaktır. Bu sürenin her durumda son derece **kısaldığı** açıktır. Önümüzdeki aşama **daha şiddetli** çatışmalara gebe dir. Kutuplaşma ve kamplaşma, seçim sonuçlarıyla giderilecek bir olgu değildir. Zira bu olguyu yaratan sınıf mücadelesinin dinamikleridir ve ortaya çıkan **yarılma ve çatlama**ya hücum eden devrimci ve karşı-devrimci bütün güçler kaos ve kargaşayı büyütmüşlerdir.

Ortaya çıkan tablo, seçim sonuçlarıyla üstü örtülemeyecek netlikte bir yönetim zafiyetini resmetmektedir. İfşa olunan, sergilenen ve ortalığa dökülen faşizmin **aşağılık ve iğrenç yüzü**, bunu örtme ve yıkımı önleme adına şiddetin ve zorbalığın var gücüyle **pompalanacağı** bir döneme kapı aralamış bulunmaktadır. 30 Mart bu yöndeki tahkimat ve hazırlığın bir durağı olarak görülmelidir.

Açığa vurulan ve bir kısmı “dava dosyası” kapsamında olan birçok eylem, mevcut hukuk düzeni açısından “anayasal” düzeyde **“ağır ceza/suç”** kapsamındadır ve her biri **yıkıcı** nitelikte özellikler taşımaktadır. “Son bomba” olarak dışişlerindeki dinleme üzerinden afişe edilen **“savaş kışkırtıcılığı”** da hesaba katıldığında, bütün bunların üzerine gitmeyi görev belleyecek geniş bir kitle muhalefetinin, seçim gündemi ve sonuçlarının frenleyici etkisinden kurtulması **uzun zaman** almayacaktır. Gezi İsyanı’nı hazırlayan etmenlerle kıyas kabul etmeyecek derecede **“neden”** biriktirmektedir.

Bu gerçeğin farkında olarak **“balkon”** konuşması yapan Tayyip’in saray efradı ve diğer suç şebekesi mensuplarına sahne dekorunda yer vermesi, **aklama ve meydan okuma** seremonisinin mesaj algısı bakımından önemle not edilmelidir. Ama daha önemlisi, muzaffer komutan edasıyla ve yüksek perdeden okunan **“savaş”** manifestosunun içeriği ve buna yön veren ruh halidir. Tayyip Erdoğan, aldığı **ölümcül yaraların** farkındadır. Ayakta durma gayreti, çıkmayan candan umut kesmemeye **çalışma** halinden kaynaklı nafile çırpınışları yansıtmaktadır.

Tarihteki benzerleri gibi, efendilerine ve eldeki kurumlara **“kitle desteği”** mesajı vermekte, son çare bağlamında devreye sokmayı hesapla-

dığı “kitle” faktörünü **diri** tutmaya çalışmaktadır. Suriye ile savaş halinde olduklarını itiraf eden, “*inlerine gireceğiz*” söylemiyle Cemaat üzerinden bütün topluma mesaj gönderen Tayyip, muhalefeti dizayn etmekten başka “*daha güçlü bir demokrasi getirmek*”ten söz etmiştir. Bunun ne anlama geldiği son süreçte devreye sokulan yasa ve yasaklarla ortadadır. **Saldırılanlaşacak ve ezmeye çalışacaktır.** Yaptıkları, yapacaklarının teminatıdır...

İktidarı kaybetmemek için başvuracağı şiddet ve zorbalık için, “**güven tazeleme**” işlemi geride kalmıştır. Hamle üstünlüğünü eline geçirmiş olmanın avantajıyla hareket edecek ve seçim öncesi zirve yapan gerilim, ulaştığı seviyeden itibaren **yeniden yükselmeye** başlayacaktır. Bu konuda bir diğer önemli çelişki alanı olarak, “Kürt sorunu”na dair “barış/çözüm” adı altındaki tasfiye sürecinin “**oyalama ve yedekleme**” safhasını sürdürme planları, cumhurbaşkanlığı seçim hesabına bağlı olarak yeni hamleleri gerektirmektedir.

Burada kolaylıkla çözüme yaşayacağına dair net bir görüntü vermeyen yurtsever hareket, sıkça dillendirdiği üzere “*demokratik özerkliği inşa*” pratiğiyle bir **direnış çizgisi** oluşturduğu takdirde, önümüzdeki sürecin **yüksek gerilim hattında** yaşanacak mücadele ve çatışmada önemli bir bileşen olarak kendini var edebilecektir. Görev bu yöndeki gelişme sürecinde Ulusal Hareket güçleriyle **sıkı bir dayanışma ve işbirliği** geliştirmeye gayret etmek olmalıdır.

1 Mayıs ve Gezi İsyanı’nın yıldönümünü de kapsayan yakın süreç, faşist diktatörlüğün yukarıda belirttiğimiz daha azgın pratiğiyle (“*ya taraf ya da bertaraf*” parolasıyla) beraber sınıf mücadelesinin ivmesinin **yükseleceği** bir zaman dilimini işaret etmektedir. AKP iktidarının **sancılı, zorlu ve kanlı** bir çekiliş dönemine doğru gidilmektedir. Karşılıklı adım ve manevralar ülkeyi bir anda yangın yerine çevirebilir. Bu duruma yönelik bir hazırlık kapsamında en önemli husus, başta kendi yapılanmamız gelmek üzere, ittifak güçlerinin **diri ve uyanık** tutulması, ileri kitlelerin buna uygun biçimde hazırlanmasıdır. (31.03.2014)

Bana kalırsa bu işin
Böylesine boş vermeli
Akli havalarda çoktan geçti
Sorumsuzluk günleri

Şimdi katılıp bilinçli kalabalıklara
Vietnam direnciyle bileyip öfkemizi
Koroğlu'ndan bir türkü söyler gibi
Kabartıp boyun damarlarımızı
Şöyle yüreğimizin ağzıyla dolu dolu
Emperyalizme sövmeli
Dayaksa korkumuz
Yemeli.
Hapisse,
Yatmalı.
Ölmekse,
Ölmeli.

Metin Demirtaş

KİMSE KUSURA BAKMASIN; SONUNUZ NE “GÜZEL” NE DE “TATLI” OLACAK!

Faşist diktatörlük halka karşı en korkunç suçları işlemeye devam ediyor. Sömürü ve zulmün ölüm makinesi yüzlerce canımıza daha kıydı. Acımız ve öfkemiz büyük, **yasta değil isyandayız...**

Sarsıldıkça, darbe aldıkça, saltanatlarını koruma kaygısı büyüdükçe zalimleşen, en aşağılık yöntemlere başvuran, kitlelerin direniş ve isyanına kudurmuş biçimde saldıranlar, kanlı çarklarını döndürmek için var güçleriyle yükleniyorlar.

Ortaçağın karanlık dünyasına rahmet okutan zorbalığın günümüzdeki temsilcileri, **barbarlık ve kölelik** düzenini ayakta tutmak için zulmün ve sömürünün en şiddetli biçimlerini uygulamaktan geri durmuyorlar. Bu yüzden **Roboski’de, Reyhanlı’da, Soma’da** yüzlerce köylüyü, emekçi ve işçiyi acımasızca katlediyor, bu yüzden nerede savaşıyor, direnen, karşı duran varsa kurşunlamaya, bombalamaya, yok etmeye çalışıyorlar.

Kemalist-faşist dikta rejimini işletmede bugünün görevlileri olarak işbaşına getirilen AKP’li katiller ve soyguncular çetesi, yeminli bir halk düşmanı Tayyip Erdoğan önderliğinde, kudurmuş bir açgözlülük ve saldırganlık sergiliyorlar.

Suçlarını Allahlarına havale etmeye çalıştıkları bir katliamı, “**kader**” ve “**fitrat**” ambalajına sarmalayıp yutturma derdindeler. Tutmayınca kuduruyor, protesto, tepki ve direniş karşısında çıldırıyorlar. Salyalı katiller sürüsünün destan yazan köpekleri yetmiyor ki bizzat kendileri saldıırıyorlar. Halka savurdıkları her tekme ve attıkları her tokat, beyinlerinde patlayacak bir öfkeyi büyütüyor.

Kaçınılmaz sonlarıyla bir an önce yüzleşme telaşıyla hareket ediyorlar. Ölüme mahkum olmanın çaresizliğiyle çırpınıyorlar. Yaptıklarını akıl dı-

şılık, hastalık, anlamsızlık diye niteleyenler kendini fazla yormasın, ortada ne yeni yaşanan bir şey, ne de anlaşılabilir bir durum vardır.

Patronlarının açık itirafıydı; kömürün tonunu **140** dolardan **24** dolara indirmenin bir bedeli vardı; “*sihirli formülleri*”, işçi güvenliğinin hiçe sayıldığı şartlarda, azgın ve vahşi bir kölelik düzeni inşa etmeyi tarif ediyordu. Bir avuç kömür için yüzlerce ömür çekilip alındı...

Gözü dönmüş bir kar hırsı, özelleştirme peşkeşinin yarattığı zemin, esnek çalışma ve taşeron sistemiyle açılan yol sayesinde işçi güvenliğinin hiçe sayıldığı koşullarda, işçi-emekçi katliamında dünya çapında önde gelen bir yer edinmek hiç de zor olmamıştır.

Bu emsali az bulunan şöhretin eli kanlı sahipleri, Soma’daki son katliamlarını “*doğallık*”la, “*güzel*”likle meşrulaştırmaya, arlanmaz bir pişkinlikle neredeyse “**sabotaj**” diyerek aklamaya çalışmaktadır. Alçaklığın en üst mertebesinde zulmün tadını çıkaranlar, keyiflerini bozmak isteyenler üzerinde estirdikleri faşist terör sayesinde bu vartayı da atlama çabasındalar. Geri döndürülemez bir yola girilmiştir. **Gezi İsyanı**’yla yeni bir döneme evrilen sınıf mücadelesinin isyan ve direniş dinamikleri, süreklilik kazanan bir çizgide sistemin kalelerini sarsmakta, bütün kurumlarını dövmekte ve yıkıcı bir tarzda ilerleme kaydetmektedir.

Yeni çıkarılan yasalarla daha vahşi ve azılı bir düzen için tahkimata girişilmiş, bütün muhalif unsurları ve direniş merkezlerini yok etmeye yönelik bir rejim inşa edilmiştir. Savaş şiddetlenmekte, çatışma bütün toplumu içine alan bir biçimde genişlemektedir.

Sistemde açılan gediklerin kapanması, yeni atılan dikişlerin tutması, rıza ve biat zehrinin bütün topluma yayılmasını umanlar, bu düştten uyanmamak için ellerinden gelen gayreti gösteriyorlar.

Soma’daki işçi katliamını protesto için, adalet için, hesap sormak için sokakları ve alanları zapt eden işçileri, emekçileri, gençleri durduramayacaklar! Soygun ve kıyım erkinin duvarlarını kuşatmak için seferber olanlar yenilmeyecek!

Çocukları katledenler, 10 yaşındaki çocuklara işkence edip gözaltına almaya çalışanlar şimdiden **kaybetmiştir**. Her yeri OHAL koşullarına çeviren, ilan edilmemiş bir sıkıyönetim rejimiyle ülkeyi yönetmeye çalışanlar **çaresizdir**. Her vesileyle biber gazı ve TOMA'ların arkasına sığınanlar **tükenmiştir**. Patronu, “Hiçbir ihmalemiz yoktur” diyenler **bitiktir**. Valisi, “Madende aklını kullananlar hayatını kurtarmıştır” diyenler bataktadır. Başbakanı, “Yuh çekersen tokadı yersin” diyenler **acze düşmüştür...**

Katliamcılıkta Suriye’de halka karşı **sarin gazı** kullandıracak denli sınır tanımaz bir alçaklık seviyesine ulaşanlar, hırsızlık ve soygunculukta efendilerini dahi hayrete düşürecek bir arsızlık mertebesine erişenler, Soma katliamını “doğal” gösterecek düzeyde gözü dönmüş bir zalimlik sergileyenler, Gezi’den beri çırpınmakta, çırpındıkça batmaktadır.

Bütün ölümsüzlerinin ruhuyla yıkanan halk kitlelerinin, sel gibi boşanan öfkesi karşısında duramayacak, yenilecek, yıkılacak ve def olup gidecekler... (18.05.2014)

CİN ŞİŞEDEN ÇIKTI BİR KERE, NİCE GEZİLERE!

2013 Mayıs'ının son günlerinde alevlenen ve Haziran'ın iki haftası boyunca ateşi hiç düşmeyen, **Gezi Parkı** çıkışlı ve **Taksim** merkezli gelişerek ülkenin tamamına yayılan sürekli eylem dizisinin, nasıl okunacağı ve ne şekilde anlamlandırılacağına dair tartışma sürüyor. Birileri bu tartışmayı yapadursun, bu muazzam pratiğin bir yıl boyunca sınıf mücadelesi üzerindeki etkileri, **yakıcı** biçimde sonuçlar doğurmaya devam etmektedir.

Şişeden çıkan cin **çarpmaya** devam ediyor. Yeryüzüne çıkmasına neden olanların çarpılma faslı, yeni bir düzlem oluşana kadar bitecek gibi değil. Yerinden oynattığı taşların yarattığı sarsıntı durmadı. Tetiklediği toplumsal katmanlardaki hareketlilik dalgası durulmuyor...

Hiçbir çaplı ve etkili kitlesel eylem dizisi, başka bir deyişle isyan, ayaklanma ve devrim hareketi durduk yere gelişmez. Kimi örneklerde “kendiliğinden” olması, ani bir patlamayla uç vermesi ya da “beklenmedik” bir gelişme seyri izlemesi, **neden-sonuç** ilişkisini bozan bir tahlile izin veremez. Bu yüzden “**öncesi**”, en az sonrası kadar önemli ve anlamlı olmak durumundadır.

Tam da bu nedenle, hareketin bütün dinamiklerini tanımlamak ve anlamak kolaylaşacak, **sıçrama ve ilerleme** evrelerini analiz etmek için daha sağlıklı verilere ulaşılabilecektir. Bundan dolayı sürece damgasını vuran nedenlerin temelinde “ezber” olsun diye değil, temel bir gereçliğe vurgu bakımından “**ekonomik**” olguları görmek kritik bir öneme sahip bulunmaktadır.

Çevre, özel yaşam, daha genel bir ifadeyle bütün temel hak ve özgürlükler, adalet, eşitlik ve demokrasi ile ilgili talepler ile devletten (ve egemen bütün erklerden) gelen saldırı ve müdahalelere ilişkin itirazların

Sevgilim,
bu ayak sesleri, bu katliamda
hürriyetimi, ekmeğimi ve seni kaybettiğim oldu,
fakat açlığın, karanlığın ve çığlıkların içinden
güneşli elleriyle kapımızı çalacak olan
gelecek günlere güvenimi kaybetmedim hiçbir zaman...

Nazım Hikmet

dolaylı ve ama çoğu kez de dolaysız biçimde **sınıfsal** bir alandan karşılık bulması üzerinde durulmalıdır.

Bir diğer ölçü olarak dikkat çekilen **katılımcı** profili ise sınıf mücadelesinin örgütlü bazda gelişmişlik düzeyiyle ilgilidir ve taraftar grupları dâhil kim ne kadar örgütlü ise, yani heybesinde ne varsa o kadarıyla gelmiştir. Doğal olarak **“örgütsüz”** kesimin ağırlıklı olmasında yadırganacak bir husus da bulunmamaktadır.

İsyana, yaşandığı günlerde mal bulmuş yağmacı gibi yaklaşan, görmemişin çocuğu olmuş muamelesi yapanların, yaşadığı hayal kırıklığının yarattığı daha beter bir “yıkım” anaforuna sürüklenme olgusunu bir kenara koyarsak; üstten yaklaşım gösteren dudakları bükülü azınlığın “karşı” saflarla **alış veriş** noktasına sürüklenmesi de hazin bir tespit olarak not edilmelidir.

Ama bu tespit ve tahlil uzmanları, çeşitli dogmaların izinde, biçme ve doğrama yoluyla kalıba uydurma işiyle uğraşırken, **isyan pratiği**, bıkmaz usanmaz bir tavırla kendisini ifade etmeyi sürdürdü ve ne kadar iyi ki sürdürmeye devam ediyor.

Gezi İsyanı’ndan hiçbir şey öğrenemeyenlerin başında çok yazık ki çeşitli renkleriyle **“sol”** geliyor. Komünistler, devrimciler ve ilerici çevrelerin neredeyse istisnasız biçimde dahil olduğu bu “sol” çerçevenin “kısa” sayılmayacak bir yıllık süre içinde, hem işin bir yerinde yer almışlık hem de sürekli **“yaşayan”** bir fenomen olması nedeniyle Gezi’den bu kadar az “nasiplenmesi”, durumu **“trajik”** hale getirmektedir.

Gezi’yi “devrim” düzeyinde yüceltme ve olmadık misyonlarla **“hayali”** bir yere hapsedme yaklaşımı ne kadar sakat ve bozuksa, eline **“sınıfsal”** cetveli alıp “sıradan” bir “kentli” arsızlığı (Tayyip’in deyimiyle **“şumarıklığı”**) düzeyinde damgalayarak değersizleştirmek/küçümsemek de bir o kadar yanlıştır.

Gezi, “beni bir tek siz anladınız, siz de yanlış anladınız” derse haklıdır. **“Bu daha başlangıç”, “hiçbir şey eskisi gibi olmayacak”, “ya hep beraber ya hiçbirimiz”** gibi temel vurgu ve sloganlarda ifadesini bulan,

Park Komünü'nde yaşam kurgusu da oluşturan, alanlar ve sokaklarda sergilenen birlikte mücadele, hoşgörü, özveri, işbirliği, dayanışma, ortaklık duygusu ve pratiğinin militan bir soylulukla **"ilkesel"** bir karşılık bulduğu Gezi'nin; çekiştirmeci ve nüfuzuna geçirmeci (sahiplenici değil sahip olmacı) bir hoyratlıkla ortada bırakılmasına izin vermemek **temel görevimiz** olmalıdır

"Eskisi gibi olmayacak" deyip her şeyi eskisi gibi yapmanın anlaşılır bir yanı yoktur. Tam da bu yüzden, temas kurmada sorun yaşanan kitleler, anlamada zorluk çekilen olay ve olgular, örgütlemeye sıkıntı içine girilen işçi ve emekçiler alanında **yeni perspektifler** kazanmanın ayağa kadar gelen fırsatının değerlendirilemediğini görmemiz gerekir.

Sınıf mücadelesi çok sabırlı, inatçı ve kararlı bir öğretmene sahiptir. Onun sınıf bilinçli öznesi olma derdini taşıyan bütün unsurlar için, kitleler pratikleriyle misyonlarını oynamaya devam ediyorlar, hiç **tükenmeyen** şansımızdır bu. Ne var ki her zaman bu kadar gönüllü ve istahlı olmadıklarını da en iyi bizim biliyor olmamız gerekir.

Gezi İsyanı, her türden öznel ya da sorunlu yaklaşımlara kurban edilemeyecek kadar önemli bir süreçtir. İlk ve en kritik anlamı **pratiğe/eyleme** yönelik vurgusunda aranmalıdır, ama bunu tamamlayan bir diğer kritik faktör ise **"kitle"** esprisidir. Bu kavramların/değerlerin **sisteme karşı bir başkaldırı** eylemi içerisinde anlam kazandığını da ihmal etmemiz gerekir.

"Gezi ruhu" olarak da karşılık bulan bu üç faktör, tekrar edecek olursak, "sisteme/düzene karşıtlık", "kitlesellik" ve "eylem", devam eden süreçteki **bütün** toplumsal mücadeleler üzerinde olumlu yönde katkıda bulunmuştur. Kimisini tamamen bu "ruh" sayesinde geliştirmiş, farklı dinamiklere sahip olanları ise izlerini ciddi biçimde gösteren şekliyle beslemiştir.

Sokağa çıkanların bir daha evlerine dönmedikleri, dönmeye de niyetleri olmadığı görülmektedir. Bu az bir şey değildir. Toplumsal hareketlilik yaratan ve eylemi çağırان her gelişme , "buradan bir Gezi çıkar mı?" so-

rusunu **temenni** tarzında sordurmaktadır. Gezi'nin özgünlüğü ve bir bakıma benzemezliği açısından “anlamsız” olarak görülecek bu soru, o çapta bir başkaldırının tekrarı üzerinden daha kalıcı ve **somut edinim(ler)** arzusunun eseridir.

Sokaktan dönmek istemeyenlerin, çıkış nedenlerini oluşturan mekanizmayla sorunu bitmemiştir. Aksine her yeni olay ve gelişme, nedenlerin **çoğaldığı ve pekiştiği** bir örgü yaratmış bulunmaktadır. Bütün yollar Ankara'ya çıkmaktadır. Adresi bilmeyen kalmamıştır...

Kabul etmeliyiz, benzeri az görülen ve olağanı zorlayan bir süreç yaşanmaktadır ama nihayetinde olan bitenler bu sistem parantezindedir. Başka bir dönem, sınıf mücadelesinin olağan akışında “**sıradan**” kabul edilebilecek olay ve olguların algılanışında ileri bir **duyarlılığın** yakalanmış olması, kutuplaştırma ve cepheleştirme gerçeğinin ötesinde kitlelerin **eylem ve pratiği** sayesinde.

Dönüştürücü ve değiştirici olan kitlelerin pratiği olmuştur. Egemen sınıfların/güçlerin bütün kurumları, argümanları ve ideolojik referanslarıyla çok yönlü teşhirinde, bundan daha güçlü bir **propaganda** unsuru yoktur. Kitlelerin kendi konumu ve gücünün farkına varmasında daha **aydınlatıcı** bir başka araç bulunamaz. Teori bu yüzden **varlığını** pratiğe borçludur...

Bu gibi dönemlerde, ileriye doğru atılacak her pratik adımın bir düzine programdan daha yararlı ve değerli olması nedeniyledir ki eylem çizgisinin **ileriye** doğru yürüngesinden ayrılmamak gerekir. Bu pratik uzun vadeli bir birikimin ve büyük deneylerin berisinde, esas olarak **bugün** için sonuçlar doğurmaktadır. Aksi halde bu kadar cazip bir çekim gücü olmazdı.

“Hep dene, hep yenil” şiarının **okuması**, “kazanmak için tek yol mücadeleden vazgeçmemektir” şeklinde yapılmaktadır. Mücadele etmeyen, direnmeyenin zaten yenilmiş olduğu gerçeği, aynı zamanda direnenin/mücadele edenin **mutlaka** kazanacağını anlatır. Bunun sınıf mücadelesi bağlamında, tarihsel haklılıkla temellendirilen bir düzlem üzerinden anlaşılması gerektiğini vurgulamak gereksizdir.

Gezi İsyanı, birlik ve ittifak anlayışına **genişlik**, ortaklık ve işbirliği yaklaşımına **zeninglik** katmış, kitlelerin gücü ve rolüne dair kavrayışa **derinlik** kazandırmıştır. Gezi İsyanı, öncünün/önderin misyonu, hareket tarzı, dili ve yöntemlerine dair **öğretici** mesajlar vermiştir. Gezi İsyanı, sebep olduğu yüksek **tansiyon ve aksiyon** sayesinde, dünya ve ülkedeki toplumsal olguların analizinde, daha önemlisi “yeni bir dünya”nın yaratılması mücadelesinde kayda hayli değer **şifre çözücüsü** sunmuştur.

17 Aralık’tan Soma’ya faşist diktatörlüğün her kırılma ve teşhir anından her saldırı ve katliamına kadar bütün gelişmelerdeki toplumsal reaksiyona ve “rutin” uygulamalarına yönelik bütün direniş ve protestolara **yeni bir renk ve güç** katan Gezi ruhu; ezilen yığınların önemli bir bölümünde biat, itaat ve ataletin **parçalandığı**, korku duvarının **aşıldığı** bir noktayı tarif etmektedir.

“**Boyun eğme isyan et**” parolasıyla hareketlenmenin sistemin duvarlarında bulunduğu yankı, “**devam**” çağrısıyla eylemli bir dinamik oluşturmuştur. AKP iktidarının her vesileyle andığı Gezi, korkulu bir atmosferin, yıkıcı bir fırtınanın adı olmuştur. Faşist devlet yapılanmasının “**ileri**” düzeyde tahkim edilmeye çalışılması, daha azgın bir söylem ve pratikle alabildiğine saldırgan bir baskı rejiminin inşa edilmesi, durumun karşı cepheden özeti gibidir. İş, katiller sürüsüne “**öldür, geç!**”, “**sabretme, sağ bırakma!**” talimatı verme noktasına taşınmıştır.

Nafile bir çabayla, tarihin andaki seyrinin önüne geçilmeye, büyük bir öfke seli durdurulmaya çalışılmaktadır. Devrime doğru gidildiğini propaganda edenler, AKP iktidarının yıkılıp yerine demokratik bir yönetimin kurulacağını iddia etme aymazlığına düşenler, Gezi’yi egemenler arası dalaşta **kaldıraç** kılma misyonuyla hareket ediyorlar. Bunların “niyeti” her durumda bozuktur.

Ama ne olursa olsun, yani Gezi’nin indirdiği darbeler sayesinde “**meyveyi**” kim yerse yesin, devrim için elde edilen ve edilmekte olan kazanımın paha biçilmez değerinin karartılması mümkün değildir. Kitleler nelere kadir olduğunu gördükçe, egemenlerin duvarında kapanmaz yarık-

lar açıldıkça, **gelecek**; sınıfsız topluma doğru ilerleyiş için sonuçlar doğurmaya devam edecektir.

Gezi İsyanı'nı "Gezi Parkı" ve "Taksim" ile sınırlamaya, alan ve parkın "**ele geçirilmesi**" mücadelesine indirgemeye kalkmak, gerçekliği karartmanın bir başka biçimi olarak kendini göstermektedir. Kazanımların korunmaya çalışılması, somut nedenler üzerinden savunulması başka bir şey, her vesileyle mücadeleyi bir bölge ya da alana **indirmek** başka bir şeydir.

İyi biliyoruz ki Gezi İsyanı semtlerden şehirlere ülkenin dört bir yanında yaşam bulmuş, bir yıllık süreçte de benzer biçimde ülkenin her köşesinde izini sürmüştür. Bu yüzden fabrika işgalleri ve grevler, kalekolara karşı eylemler, yerel seçim hile, hırsızlık ve sahtekârlıklarına karşı gösteriler, Soma katliamının lanetlenmesi, 17 Aralık nedeniyle soygun, yağma ve yolsuzluklara karşı protestolar, 30 Mart, 6 ve 18 Mayıs anmaları, 1 Mayıs ve Newroz kutlamaları ile daha bir dizi eylem ve direniş Gezi'nin **başkaldırı ve isyan** rengiyle boyanmıştır.

Gezi'nin Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinin savaşçı ve direnişçi dinamiğiyle kesiştiği ve bulunduğu pratikler **artmaktadır**. Aynı şekilde, ayrışması gereken kesimler ve arınması gereken zaaflar konusunda ortaya çıkan pratikler de **çoğalmaktadır**. Sınıf mücadelesi yeni sayfalar açmakta, her seferinde yeniden kartlar dağıtılmakta, saflar kimsenin gözünün yaşına bakmadan **sadeleşmektedir**. Bu konuda ne zorlama tespitlerle yol almak ne de gerçekleri kafamızdakine uydurmak mümkündür.

Gezi'nin sağladığı kazanımlar, derlediği dersler, öğrettiği yenilikler, aşıladığı yaklaşımlar, beslediği duygular, güçlendirdiği hisler, bugüne kadar yeterince bilince çıkarılıp kavranamamışsa, **geç değildir**. Gezi bir dönemin **isyan ruhu ve eyleminin** adı oldu. Sınıf mücadelesi Gezilerle ilerliyor. Tarihte bugüne kadar çok Gezi oldu, bundan sonra da olacak. Onu var eden kitlenin eylemiydi. **Kitlelere gitmek, eylemlerle yürümek, hep en önde olmak, daima parolamız olsun!.. (31.05.2014)**

Gezi İsyanı 1. Yıldönümü (31.05.2014)

Ey gerçek kişiler

*Umutsuzluktur umudu yok kılan besleyen ateşi
Gelin birlikte açalım son tomurcuğunu geleceğin*

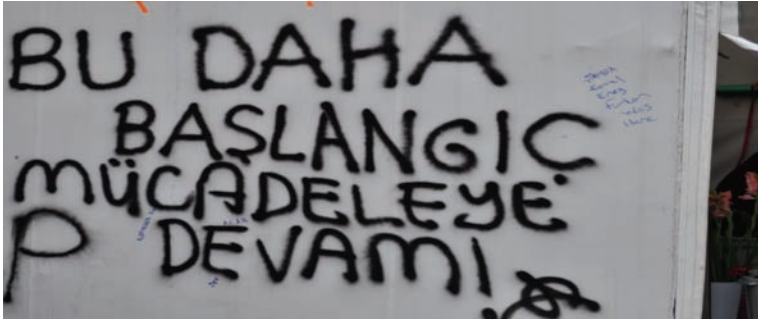
Parya lm toprak ve kötülük

Rengine bürünmüş düşmanlarımız

Gecemizin tekdzeliğinde karanlıklar içindeyiz

Bir gün mutlaka haklarından geleceğiz

Paul Eluard

Diyelim yağmura tutuldun bir gün
Bardaktan boşanırcasına yağıyor mübarek
Öbür yanda güneş kendi keyfinde
Ne de olsa yaz yağmuru
Pırıl pırıl düşüyor damlalar
Eteklerin uça uça bir koşudur kopardın
Dar attın kendini karşı evin sundurmasına
İşte o evin kapısında bulacaksın beni
Diyelim için çekti bir sabah vakti
Erkenden denize gireyim dedin
Kulaç attıkça sen
Patiska çarşaflar gibi yırtılıyor su ortadan
Ege Denizi bu efendi deniz
Seslenmiyor
Derken bi de dibe dalayım diyorsun
İçine doğdu belki de
İşte çil çil koşuşan balıklar
Lapınalar gümüşler var ya
Eylim eylim salınan yosunlar
Onların arasında bulacaksın beni
Diyelim sapına kadar şair bir herif çıkmış ortaya
Çakmak çakmak gözleri
Meydan ya Taksim ya Beyazıt Meydanı
Herkes orda sen de ordasın
Herif bizden söz ediyor bu ülkenin çocuklarından
Yürüyelim arkadaşlar diyor yürüyelim
Özgürlüğe Mutluluğa doğru
Her işin başında
Sevgi diyor
Gözlerin yağmurdan sonra yaprakların yeşili
Bir de başını çeviriyorsun ki
Yanında ben varım

Can Yücel